

АНАЛИЗ

ОТ МОНИТОРИНГ ВЪРХУ ДЕЙСТВИЯТА НА АДМИНСТРАЦИЯТА НА ОБЩИНА ИВАНОВО

Март 2023 г.

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

СЪДЪРЖАНИЕ

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ.....	4
1. УВОД.....	6
2. НОРМАТИВНА БАЗА.....	8
2.1. Нормативна база на ЕС	9
2.1.1. Лисабонският договор	9
2.1.2. Конвенция за достъп до официални документи	10
2.1.3. Европейска харта за местното самоуправление	10
2.1.4. Кодекс на добрите практики за гражданско участие	11
2.1.5. Препоръка № 19 на Комитета на министрите от декември 2001 г.....	14
2.1.6. Стратегия за иновации и добро управление на местно ниво	14
2.1.7. Насоки за гражданско участие в процеса за вземане на политически решения	14
2.2. Нормативна база на Р. България.	17
2.2.1. Национално законодателство в областта на гражданското участие при формирането на местни политики.....	17
2.2.2. Основни принципи и права на гражданското участие.....	20
2.2.3. Участие на гражданите	22
2.2.4. Общинска документална и нормативна уредба в областта на гражданското участие при формирането на местни политики в община Иваново.....	29
3. РАЗЛИЧНИТЕ НИВА НА УЧАСТИЕ В МЕСТНОТО УПРАВЛЕНИЕ.	30
4. СЪПКИ В ПРОЦЕСА НА ФОРМИРАНЕ НА ПОЛИТИКИТЕ И ВЗЕМАНЕ НА ПОЛИТИЧЕСКИ РЕШЕНИЯ НА МЕСТНО НИВО.....	32
4.1. Определяне на дневния ред.	32
4.2. Формулиране на политики на местно ниво.	34
4.3. Вземане на решения.....	35
4.4. Изпълнение на политики.	37
4.5. Мониторинг на изпълнението на политики.	38
4.6. Преформулиране на политики.	40

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

5. АНАЛИЗ НА КАПАЦИТЕТА НА ГРАЖДАНСКИЯ СЕКТОР НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ИВАНОВО.	41
6. SWOT АНАЛИЗ НА ГРАЖДАНСКОТО УЧАСТИЕ.	44
6.1. Мнение изразено в отговор на въпроси чрез анкетиране на граждани на община Иваново:.....	46
6.2. Мнение изразено в отговор на въпроси чрез анкетиране на служители на общинска администрация Иваново:	68
7. КРАТЪК ДОКУМЕНТАЛЕН АНАЛИЗ НА ЕВРОПЕЙСКИ ПРАКТИКИ ЗА РАБОТАТА НА НПО С МЕСТНИТЕ И РЕГИОНАЛНИ ВЛАСТИ В СТРАНИ-ЧЛЕНКИ НА ЕС.	92
7.1. Определение за добри практики за целите на анализа.	93
7.2. Някои общи констатации от проучвания на добри европейски практики за включване на гражданите в процеса на вземане на решения.....	93
8. ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:	94
8.1. Изводи:.....	94
8.2. Препоръки:.....	96
9. ЗАКЛЮЧЕНИЕ:.....	97
10. ИЗПОЛЗВАНИ ДОКУМЕНТИ И ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ	98
11. ПРИЛОЖЕНИЯ:.....	Error! Bookmark not defined.

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

ЕС	Европейски съюз
ЗРР	Закон за регионалното развитие
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
ППЗРР	Правилник за прилагане на Закона за регионалното развитие
НПР БГ2021-27	Национална програма за развитие: България 2021-27
НИРД	Научно-изследователска и развойна дейност
НПО	Неправителствена организация
СГО	Структури на гражданското общество
ОПИР	Общински план за интегрирано развитие
ОПРЧР	Оперативна програма за развитие на човешките ресурси
ПРСР	Програма за развитие на селските райони 2021-2027
ОПДУ	Оперативна програма „Добро управление“ 2021 -2027
ПЧП	Публично-частно партньорство

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

УО	Управляващ орган
БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ПМС	Постановление на Министерски съвет
МИГ	Местна инициативна група
ЗНИ	Закон за насърчаване на инвестициите
ЗМСМА	Закона за местното самоуправление и местна администрация
МСП	Малки и средни предприятия
ОСП	Обща селскостопанска политика
ЕСИФ	Европейски структурни и инвестиционни фондове

1. УВОД

Настоящият Анализ от мониторинг върху действията на администрацията на община Иваново е изготвен в рамките **на проект BG05SFOP001-2.025-0007-C01 „За бъдещо развитие на община Иваново“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“ по процедура , BG05SFOP001-2.025 - Повишаване на гражданското участие в процесите на изпълнение и мониторинг на политики и законодателство.**

В условията на конституционната демокрация, участието на гражданите при определяне на обществените нужди и начините на тяхното задоволяване по принцип се осъществява чрез свободно и демократично избрани политически представители. В същото време обаче като проявление на един от основополагащите принципи на правовата държава (прогласен и в чл. 1, ал. 2 от Конституцията на Република България) хората (народът) в качеството си на първоизточник на държавната власт следва да имат гарантирани възможности за пряко участие в държавното управление, т. е. да определят пряко политическите решения, които са от съществено значение за развитие на държавата и обществото.

Наред с това този принцип изисква гражданите да имат възможността да участват в работата на държавните органи и институции, и да влияят при вземането на решения, изработването, и изпълнението на политики, стратегически документи, закони, и други нормативни актове, за да се постигне максимална съгласуваност, и консенсус между тях, и държавата по различни теми от обществения дневен ред – гражданско участие в процесите на формулиране и вземане на решения. Чрез такова гражданското участие се дава възможност за периодичен граждански мониторинг върху действията, решенията и политиките, провеждани от държавата на всички нива. Създава се и възможност идеите на гражданите да могат пряко да се реализират, за разлика от тези на избраните политически представители, които в крайна сметка често пречупват даденият им от избирателите мандат през вижданията или партийните си платформи. Така мнението на обществото може да бъде своеобразен коректив на политическите приоритети и цели и по този начин да бъде инструмент за обществен контрол върху държавната политика.

Ползите от гражданското участие в държава като България, претендираща да е демократична и с добро управление, са:

- легитимност на мотивите за вземане на дадено властническо решение;
- достоверност на нуждите и потребностите, които се отчитат и приоритизират от политическите избраници;
- устойчивост на решенията и политиките в дългосрочен план с оглед задоволяване на така идентифицираните потребности и постигане на трайни резултати.

Участието на гражданите в процеса на формиране, изпълнение и мониторинг на политики и вземане на решения, е условие за открито, отговорно, ефективно, и ефикасно управление. Участието на гражданите може да се осъществява под различни форми, да е пряко и представително, лично или чрез граждански организации, да е под

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

формата на консултиране или гражданите да са непосредствено включени в процеса на вземане на решения.

Темата за гражданското участие в националното и местното управление е изключително актуална напоследък. В резултат на глобалната финансова криза станахме свидетели на редица граждански протести и антиправителствени движения у нас и в различни държави. Сред лозунгите им доминираха исканията за по-голяма прозрачност и отчетност от политиките, за борба със социалното неравенство и за по-демократично управление.

Днес, повечето от страните членки на Съвета на Европа разполагат с механизми за ангажиране на своите граждани в процесите на управлението. Понятието „гражданско участие“ включва широк спектър от възможности и практики. Основно, те могат да бъдат разделени в две групи, свързани с пряката демокрация и демокрацията на участието. Формите на пряката демокрация включват референдумите, гражданските инициативи и общите събрания на населението, в които се гласуват местни решения. Демокрацията на участието предвижда обществени консултации и обсъждания на важни въпроси с гражданите, но крайното решение винаги принадлежи на институциите. В допълнение, осигуряването на достъп до публична информация играе ключова роля за гражданското участие – ето защо, в повечето страни, съществува Закон за достъпа до публична информация, който регулира това право на гражданите.

Разбира се, наличието на различни форми и инструменти за пряка демокрация и демокрация на участието не гарантира ефективно гражданско участие, ако държавните и местните органи не разполагат с техники и механизми за насърчаване и улесняване на гражданите. В модерния свят, в който живеем, изключително важни са информационните и комуникационни технологии. Неслучайно държавите, в които гражданското участие е най-широко застъпено, разполагат с различни механизми и платформи за диалог със своите граждани, включително и по електронен път.

Участието на гражданския сектор при формулиране, изпълнение и мониторинг на местни политики е гаранция за доброто управление на всяка администрация и е необходимо изискване за всички нива на публичната администрация. На местно ниво то е от изключително голямо значение поради факта, че местното управление е най-близо до гражданите и им предоставя основни за техния живот услуги. Това е мястото, на което гражданите могат да усетят в най-голяма степен принадлежността си към предприемането на действия в тяхна полза и в полза на обществото като цяло.

Широкото включване на заинтересованите страни на местно ниво изисква познаване на иновативни практики в местните политики, овладяване на механизмите на тяхното прилагане, познаване на местните проблеми и формите на съвместно намиране на решения за тяхното отстраняване.

Разработването на местни политики и прилагането на текущия мониторинг от страна на гражданското общество повишава ефективността и ефикасността на местните политики и разкрива нови местни ресурси, които мултиплицират ефекта и разширяват бъдещите възможности на местните власти. Гражданското участие трябва да се проследи в цялостния процес на формулиране, изпълнение и мониторинг на местни

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

политики, за да се извлекат основни изводи и поуки, които ще доведат до оптимизиране на резултатите на общинско равнище, респективно ще повишат качеството на живот на всеки един жител на общината.

Резултатите от настоящия анализ и последващите дейности в рамките на проекта целят да се стимулират действия от страна на заинтересованите страни на местно ниво, така че гражданите, живеещи на територията на Община Иваново да се възползват от доброто демократично местно управление посредством постоянно подобряване на качеството на местните публични услуги, ангажиране на населението в обществения живот и провеждането на политики, съответстващи на законно обосноваваните очаквания на хората предвид особеностите и специфичните характеристики на общината. Анализът ще послужи за отправянето на препоръки и набеязването на мерки за постигането на по-ефективно, отговорно, и прозрачно управление на политиките на местно ниво, чрез включването на гражданите в тези процеси.

Участието на гражданите в процеса на формулиране на общинските политики и вземане на решения за изпълнението им, е основен фактор за наличието на демокрацията. Активното участие на гражданите в тези процесите на местно ниво допринася за повишаване на прозрачността и прави местната власт по-отговорна за своите решения. Гражданското общество е важен елемент в демократичното развитие. То предоставя на гражданите алтернативна възможност, различна от тази на политическите партии и лобита, за предаване на различни гледни точки и отчитане на разнообразни интереси в процеса на вземане на формулиране, изпълнение на политики, както и вземане на решения. Активното участие на гражданите и взаимодействието им с местната власт оказват положително влияние върху формулирането и прилагането на политиките на местно ниво.

Целта на настоящия Анализ е да се установи състоянието, възможностите и капацитета на гражданите и гражданския сектор за работа с местната власт при формулирането, изпълнението и мониторинга на общинските политики за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции в община Иваново, с цел да се направят препоръки за по-добро взаимодействие между гражданския сектор и местната администрация.

2. НОРМАТИВНА БАЗА

Нормативната база, даваща права и различни възможности на гражданския сектор за участие в процеса на формулиране, изпълнение и мониторинг на политики е разработена и се прилага на европейско и на национално ниво. Нормативната рамка непрекъснато се усъвършенства, с цел да гарнират по-добри и достъпни възможности на гражданския сектор за участие в местните политики. Правата и реда за участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление са регламентирани в редица документи, закони и нормативни актове.

Въпросът с гражданското участие е особено болезнен в рамките на ЕС, оказал се в криза на легитимност в началото на третото десетилетие от 21-ви век. Все по-малко европейски граждани смятат, че ЕС „работи за тях“; и все повече – че Съюзът е

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

инструмент в ръцете на малка група бюрократи, намиращи се в Брюксел. На тази основа избуява онзи „евроскептицизъм“, който води след себе си появата на популистки и ксенофобски партии. Степента на отчуждение на гражданите от ЕС става шокиращо очевидна при гласуването на гражданите на Обединеното кралство за напускане на Съюза под лозунга „Искаме си страната обратно!“.

Редица документи на европейско ниво, по които и българската държава е страна, определят европейската правна рамка за гражданско участие в процеса на вземане на решения на местно ниво.

Гражданското общество играе все по-голяма роля в процесите на управление и развитие в днешния век на глобализация. Гражданската активност се проявява както през формални граждански структури, така и посредством мобилизиране на гражданска енергия чрез неформални форми за отстояване на общи интереси – тенденция, която притежава голям потенциал.

Гражданската активност е процес на участие на гражданите, посредством който те могат да предявят и защитят своите интереси, нужди и ценности пред управляващите и да се включат във вземането на важни решения и във формирането на публичните политики - на национално и местно ниво. Същевременно, гражданското участие е задължителен елемент на голяма част от принципите на доброто управление на местно ниво, които включват и общественения контрол върху решенията и действията на местните власти.

2.1. Нормативна база на ЕС

2.1.1. Лисабонският договор

Гражданското участие заема важно място в Лисабонския договор. Дял II от Договора (*Демократичните принципи*) подчертава принципа на представителната демокрация и участие, т.е. ролята на гражданите във функцията на Съюза. Що се отнася до последното, Договорът задължава институциите на Европейския съюз да участват в консултации и да поддържат открит и прозрачен диалог с гражданите: „Всеки гражданин има право да участва в демократичния живот на Съюза. Решенията се вземат възможно най-открито и възможно най-близо до гражданите“. Също така, в чл. 8 Б от същия договор е записано:

„1. Институциите предоставят чрез подходящи средства на гражданите и представителните организации възможността да изразяват и обменят публично своите мнения във всички области на дейност на Съюза.

2. Институциите поддържат открит, прозрачен и редовен диалог с представителните организации и гражданското общество“.

Договорът от Лисабон задължава Европейската комисия да провежда консултации със заинтересованите страни и да регламентира правото на гражданите на ЕС да изискат от Европейската комисия, да представи предложения по въпроси, необходими за прилагането на договора. Преди приемането на Договора от Лисабон, Европейската комисия разработи няколко документа, наблюдаващи на значението на участието на

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

обществеността и предоставя ръководни принципи за неговото прилагане на практика, като **Бяла книга за европейското управление, приета през 2001 г.**, която откроява пет принципа на „*доброто управление*“, за да се увеличи легитимността на процеса на вземане на решения. В Бялата книга е отправен апел към Европейската комисия да гарантира нейното прилагане, което води до приемането на Общи принципи и минимални стандарти за консултация със заинтересованите страни от Комисията през 2002 г. Стандартите са организирани в пет области: *предоставяне на ясно съдържание на процеса на консултации; дефиниране на целевите групи за консултации; организиране на публичност за повишаване на осведомеността и публикуване на консултациите онлайн; определяне на срокове за получаване на отговори; и потвърждаване и предоставяне на обратна връзка.*

2.1.2. Конвенция за достъп до официални документи

Правото на достъп до информация, притежавана от публичните органи, особено за лицата, които действат в обществен интерес, е предпоставка за ефективно гражданско участие. Конвенцията за достъп до официални документи от 2009 г. изяснява правото на достъп до официални документи, съхранявани от публичните органи. Тя въвежда минимални стандарти, които трябва да се прилагат при обработката на заявките за достъп до официални документи и предоставя гъвкавост за държавите да въведат още по-големи права на достъп до тези документи.

Член 10 от Конвенцията гласи, че: *„По своя инициатива и когато е уместно, публичният орган предприема необходимите мерки за публикуване на официални документи, които притежава в интерес на насърчаване на прозрачността и ефективността на публичната администрация и за насърчаване на информираното участие на обществеността по въпроси от общ интерес“.*

2.1.3. Европейска харта за местното самоуправление

Европейската харта за местното самоуправление е основополагащ документ на Съвета на Европа са гарантирани принципите на гражданско участие в управлението на местно ниво. В нея изрично е регламентирано, че наред с участието в избори за органи на местната власт, следва да се гарантира възможността за пряко участие на гражданите в събрания на местната общност, референдуми и други, позволени от закона форми.

През 2012 г., при условие за последваща ратификация, от страна на България, Министерът на регионалното развитие и благоустройството подписа Допълнителния протокол към Европейската харта за местно самоуправление (ЕХМС). Този протокол е общоевропейски правен инструмент, който утвърждава правото на гражданите да участват в управлението на обществените дела като основен демократичен принцип, споделян от всички държави членки на Съвета на Европа. На 18.07.2014 г. , с постановление на Министерския съвет (ПМС № 515), българското правителство одобри законопроект за ратифициране на Допълнителният протокол. Народното събрание

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

ратифицира със Закон Допълнителния протокол към ЕХМС на СЕ на основание чл. 85, ал. 1, т. 7 и 8 от Конституцията на Република България.

В този основополагащ документ на Съвета на Европа са гарантирани принципите на гражданско участие в управлението на местно ниво. В чл. 3 изрично е регламентирано, че наред с участието в избори за органи на местната власт, следва да се гарантира възможността за пряко участие на гражданите в събрания на местната общност, референдуми и други, позволени от закона форми

Така Европейската харта задава основните принципи и насоки, върху които други международни и вътрешни правни актове се основават, за да развият многообразието от форми и процедури за гражданско участие на местно ниво. Предвиденото в Хартата, изчерпателно изброяване на тези форми и процедури по никакъв начин не влияе на задължителността на този текст по отношение на държавите членки на Съвета на Европа – във вътрешното законодателство те трябва да уредят тези форми на пряко гражданско участие, които съответстват на националните конституционни модели и политически традиции.

2.1.4. Кодекс на добрите практики за гражданско участие

Кодексът на добрите практики за гражданско участие в процеса на вземане на решения е един от по-новите документи на Съвета на Европа, посветени на гражданското участие на национално и местно ниво. В Кодекса са формулирани основните принципи на гражданското участие, които са представени в отделна точка на този документ. В него се определят и етапите в процеса на вземане на политически решения, както и различните възможности за включване на гражданските организации в тях.

Това е един от най-новите документи на Съвета на Европа, посветени на гражданското участие на национално и местно ниво.

Основната цел на Кодекса е да допринесе за създаването на благоприятна среда за неправителствените организации в държавите членки на Съвета на Европа. Също така, Кодексът трябва да бъде ефективен инструмент за НПО на местно, национално и международно ниво в техния диалог с публичните органи, както и да насърчи взаимодействието между тях.

В Кодекса са формулирани няколко **основни принципа** на гражданското участие:

- **Участие:** НПО изразяват възгледите на своите членове и защитават интересите на гражданите. Участието на НПО във вземането на решения повишава качеството и приложимостта на приеманите документи и политическите инициативи;
- **Доверие:** Коректно взаимодействие и взаимно зачитане между участниците и отделните сектори в обществото;
- **Отчетност и прозрачност:** Работата за обществените интереси изисква откритост, отговорност, яснота и отчетност от страна на неправителствените организации и на публичните органи;

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

- **Независимост:** НПО трябва да бъдат признати като свободни и независими организации по отношение на техните цели, решения и дейности.

В зависимост от интензитета на въздействие и насочеността са формулирани различни **форми на участие:**

- **Информация:** Достъпът до информация е основополагащ за активното участие на НПО в процеса на вземане на политически решения. Институциите трябва да предоставят обществена информация на НПО в достъпен формат;

- **Консултация:** Форма на инициатива, при която институциите се допитват до НПО за тяхната позиция върху определен проблем, политически или нормативен документ. НПО могат да отправят становища и препоръки, а институциите дават обратна връзка по тях;

- **Диалог:** Инициативата за диалога може да бъде двупосочна. Диалогът предполага отвореност от двете страни и активна обмяна на позиции. Диалогът предполага изработването на общи позиции, документи, предложения за промени в законодателството;

- **Партньорство:** Предполага споделени отговорности на всеки етап от процеса на вземане на политически решения, от определянето на дневния ред и изработването до решението и изпълнението на инициативите за политики. Партньорството включва съвместно участие на НПО и институции в различни органи за вземане на решения.

Кодексът **определя и етапите** в процеса на вземане на политически решения, както и различните възможности за включване на гражданските организации в тях:

- **Определяне на дневен ред:** Участие на НПО при определяне на политическия дневен ред. НПО могат да участват чрез застъпнически кампании, лобиране, предоставяне на информация на институциите, както и чрез осигуряване на експертно мнение и консултации. Институциите осигуряват прозрачен процес на вземане на решения, ясни, открити и достъпни процедури за участие, подкрепят гражданското участие чрез предоставяне на ресурси (*финансов принос, административни услуги*);

- **Изработване:** Публичните органи включват НПО в процеса за изработване на политики. НПО се включват в области като откриване на проблемите, предлагане на решения и предоставяне на данни, като интервюта или проучвания за ефективността на предпочитаните от тях решения. Институциите разработват и спазват минимални стандарти за обществена консултация като ясни цели, правила за участие, срокове, обратна връзка и др., организират консултативни срещи със свободен достъп, включително като се канят всички потенциални заинтересовани страни;

- **Решение:** Изработването на политически и нормативни актове трябва да бъде отворено за приноса и участието на НПО. На този етап активната консултация с НПО играе основна роля за вземането на информирано решение. Институциите предлагат и

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

следват процедури за съвместно вземане на решения, както и подкрепят ресурсно активното участие на гражданското общество;

- **Изпълнение:** НПО участват в процеса на изпълнение като предлагат услуги и работят по проекти. Достъпът до ясна и прозрачна информация за очакванията и възможностите, както и активното партньорство, са много съществени на този етап. НПО оценяват изпълнението на политиката и следят то да протича, както е предвидено, и да няма вредни странични ефекти. На този етап стратегическото партньорство между НПО и публичните органи може да варира от малък пилотен проект до поемане на пълна отговорност за изпълнението;

- **Проследяване:** На този етап ролята на НПО е да контролират и оценяват резултатите от изпълнените политики. Важно е да има ефективна и прозрачна система за проследяване, чрез която да се постигат предвидените резултати от съответната политика/ програма. НПО поемат отговорност да проследяват резултатите от прилагането на програмата с оглед на качество, устойчивост, ефективност и примери от реалния живот. Институциите се вслушват в гражданското мнение, реагират по определени въпроси, повдигнати от НПО и от гражданското общество;

- **Преформулиране:** Преформулирането на политиката трябва да е основано на достъпа до информация и възможностите за диалог за определяне на нужди и инициативи. Подходящи форми за участие на НПО в този процес са семинари и форуми за включване на заинтересованите страни, например World café, open space (*Световно кафене, открито пространство*) и др. Партньорството може да намери израз в създаването на работна група или комитет, в който НПО и представители на институциите обсъждат следващите политически стъпки.

В Кодекса са изброени примерни **хоризонтални инструменти и механизми за гражданско участие**, както следва:

- **Електронно участие:** Електронните инструменти предлагат големи възможности за подобряване на демократичната практика и участие на организираното гражданско общество. Те биха могли да допринесат значително за прозрачност, отговорност и отзивчивост на институциите, както и да насърчат по-голямо участие от страна на гражданите, увеличени правомощия, достъп до и всеобхватност на демократичния процес;

- **Изграждане на капацитет за участие:** НПО трябва да развият капацитет и умения, за да могат активно да участват във формулирането на политиката, осъществяването на проектите и предоставянето на услуги. Това се постига чрез обучения за подобряване на капацитета, участие в програми за обмен.

- **Рамкови документи за сътрудничество между НПО и публичните органи:** Структури за сътрудничество между НПО и публичните органи, като създаване на съвместни консултативни органи с НПО, на правителствен координиращ орган, назначаване на служители за връзка с гражданското общество; Разработване на

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

рамкови споразумения, в които се очертават начинанията, ролите, отговорностите и процедурите за сътрудничество между институциите и НПО.

2.1.5. Препоръка № 19 на Комитета на министрите от декември 2001 г.

Препоръка № 19 на Комитета на министрите от декември 2001 г. за гражданското участие в местния обществен живот отчита необходимостта от обогатяване на местната политика с различни форми на пряко участие на гражданите. В Препоръката изрично се подчертава, че диалога между гражданите и изборните представители в местната власт е от особена важност за местната демокрация, тъй като повишава легитимността на местните демократични институции, както и тяхната ефективност. Препоръката ангажира правителствата на държавите членки на Съвета на Европа да провеждат политика, включваща местните и регионалните власти, насочена към насърчаване на гражданското участие на местно ниво.

2.1.6. Стратегия за иновации и добро управление на местно ниво

Стратегията за иновации и добро управление на местно ниво, приета от Съвета на Европа, има за основна цел да мобилизира и стимулира действия от страна на всички заинтересовани страни на централно и местно ниво, за да могат гражданите на всички европейски страни да се възползват от доброто демократично управление. Участието на гражданите и организациите на гражданското общество в процесите на вземане на решения на местно ниво е критерии за оценка на демократичността на дадено общество, тъй като такова участие е от решаващо значение за прозрачно и отговорно местно самоуправление, работещо в интерес на общността.

Електронната демокрация също е средство за гражданско участие. Препоръка CM/Res. (2009)18 на Комитета на министрите на държавите-членки относно електронната демокрация твърди, че информационните и комуникационните технологии улесняват по-широкото демократично участие на хората и групите, по-голямата прозрачност и отчетност на демократичните институции.

2.1.7. Насоки за гражданско участие в процеса за вземане на политически решения

Насоките за гражданско участие в процеса за вземане на политически решения (приети от Комитета на министрите на 27 септември 2017 г. на 1295-то заседание на заместник-министрите), които съдържат както всеобщи принципи, така и конкретни предложения за разширяване и подобряване на възможностите за включване на гражданите в процесите на вземане на политически решения. Насоките за гражданското участие в процеса на вземане на политически решения, приети от Съвета на Европа, очертават основните принципи за насърчаване на диалога и сътрудничеството между гражданското общество и носителите на властта.

Съгласно насоките, събирането на различни гледни точки и мнения по определени политики и теми, следва да е част от официална процедура, протичаща чрез различни методи и инструменти като: срещи, публични изслушвания, фокус групи, проучвания,

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

въпросници и дигитални средства. Успоредно с този факт се поставя и акцент върху ангажимента на публичните органи да предоставят обществено достъпна обратна връзка за резултатите от проведените допитвания и консултации, т.е. гражданския сектор да има възможност за проследи изпълнението на съответните предложения и решения по всички въпроси, по които същият проявява интерес.

За да илюстрира и изясни връзката, **матрицата (таблицата) по-долу** визуализира **стъпките на процеса на вземане на политически решения** и тяхната връзка с нивата на участие. Тя се основава на добри практики и примери от гражданското общество в Европа и има за цел да предложи вдъхновение за практически действие и да засили взаимодействието между НПО и публичните органи.

На всеки етап от процеса на вземане на решения (*от ляво на дясно*) има различни нива на участие на гражданите, НПО и представителите на бизнеса (отдолу нагоре). Вижда се, че стъпките в процеса на вземане на политически решения могат да бъдат приложени към всеки контекст в Европа, местен или национален. Както беше обяснено, нивата на участие във всяка точка от процеса на вземане на решения могат да варират от ниско, до високо и се предполага, че предложените инструменти се използват като начини за прилагане на всеки вид участие.

Тази матрица може да се използва по най-различни начини, като например картографиране на нивата на ангажираност на гражданското общество във всеки един политически процес; оценка на участието на гражданите, НПО и бизнеса във всяка конкретна точка от процеса; или като практически ресурс за планиране на дейностите на политиките от НПО.

Това не е изчерпателен списък и може да се адаптира към много други приложения. Матрицата илюстрира взаимосвързаните елементи на участие в процеса на вземане на решения. Този пример показва как полезните инструменти, споменати по-горе, могат да постигнат желаното ниво на участие при всяка стъпка в процеса на вземане на решения.

Партньорство	Работна група или комитет	Съвместно разработване на документа	Съвместно взимане на решения	Стратегическо партньорство	Работни групи или комитети	Работни групи или комитети
Диалог	Изслушване / форум Граждански форум Контакт с ключов служител	Изслушване Панел „Въпроси и отговори“ Експертни семинари Комитети	Провеждане на комитети Обучителни семинари	Семинари за изграждане на капацитет Обучителни семинари	Работни групи или комитети	Семинари Специални форуми
Консултации	Петиция Онлайн консултиране	Изслушване Панел „Въпроси и отговори“ Експертни семинари Комитети	Провеждане на комитети Обучителни семинари	Събития, конференции, форуми Семинари	Механизми за обратна връзка	Конференции Срещи Онлайн консултации
Информирание	Лесна и достъпна информация Анализ Кампания и лобиране Информация на сайта за ключови документи	Лесен достъп до ключови документи на сайта Кампания и лобиране Информация от проучване	Кампания и лобиране	Лесен достъп до информация на сайта Разпращане на мейли Публични процедури	Лесен достъп до информация на сайта Привеждане на доказателства Оценка Изследвания	Лесен достъп до информация на сайта
Ниво на участие						
Стъпки при взимане на участие в решения	Изготвяне на програма	Съвместно изготвяне	Вземане на решения	Изпълнение	Мониторинг	Преформулиране

2.2. Нормативна база на Р. България.

2.2.1. Национално законодателство в областта на гражданското участие при формирането на местни политики

Нормативната база за включване на гражданите в процеса на формирането на местните политики и вземане на решения в България е уредена в Конституцията. Съгласно Конституцията, правото на гражданите да участват управлението като основен принцип, а именно „държавната власт произтича от народа и се осъществява от него непосредствено и чрез органите, предвидени в Конституцията“. В Конституцията е зададена рамката, а други нормативни актове определят различните и конкретни аспекти от участието на гражданите в местната власт.

Проф. д-р Николай Арабаджийски, изследвайки българското законодателство и практика, разпределя участието на гражданите в три категории – **пряко участие на гражданите, граждански контрол, обществен контрол.**

Законът за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление (ЗПУГДВМС) урежда условията, организацията и **реда за пряко участие на гражданите** при осъществяване на държавната и местната власт. Прякото участие се осъществява чрез референдум, гражданска инициатива и общо събрание на населението. На основата на Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление и Закона за местните избори се решават въпроси от местно значение. Те определят демократичните форми за участие на гражданите на местно ниво. Чл. 1. (1) от ЗПУГДВМС гласи: „Този закон урежда условията, организацията и реда за пряко участие на гражданите на Република България при осъществяване на държавната и местната власт.“ В рамките на закона са дефинирани принципите на прякото участие и форми на прякото участие на гражданите в процесите на местното самоуправление, както следва:

Чл. 2. от ЗПУГДВМС „Принципите на прякото участие на гражданите в управлението са:

1. свободно изразяване на волята;
2. общо, равно и пряко участие с тайно гласуване;
3. равен достъп до информация по поставения за решаване въпрос;
4. еднакви условия за представяне на различните становища.“ и „Чл. 3. (1) Прякото участие се осъществява чрез:

1. референдум;
2. гражданска инициатива;
3. европейска гражданска инициатива по смисъла на чл. 2, т. 1 от Регламент (ЕС) № 211/2011;
4. общо събрание на населението.

(2) Референдумът може да се произвежда на национално и местно ниво.

(3) Гражданската инициатива може да се провежда на национално, европейско и местно ниво, а общото събрание на населението - на местно ниво.“

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

Гражданският контрол се осъществява посредством възможностите на четири закона – **Закона за омбудсмана, Административно-процесуалния кодекс, Закон за отговорността на държавата и общините за вреди, Закон за административните нарушения и наказания.**

Общественият контрол се реализира посредством някои основни човешки права – напр. правото на информация което кореспондира с медийния контрол, правото на сдружаване и др.

Участието – да си „част от“ – се приема, в демократичните общества, като право на гражданите да се ангажират с процеса на вземане на решения. Защо това е така е ясно: при демокрацията се приема, че гражданите управляват себе си, че именно те – чрез своите избрани представители – изготвят и гласуват законите и, в крайна сметка, именно те са суверенът. Така описаните действия могат да се случват на микро-ниво (*местни общности*), както и на макро-ниво – обществото, държавата, наднационални общности като ЕС.

Участието може да бъде кооперативно или конфронтационно. Кооперативното се случва тогава, когато обикновени граждани (*или техни представители*) се включват в работата на различни консултативни органи към институциите на държавата. Конфронтационното участие се случва тогава, когато групи граждани, които са потиснати, отхвърлени или маргинализирани, започнат да настояват за своето включване в процеса на вземане на решения. Този тип участие обикновено е част от по-голям процес на протести или на гражданско неподчинение.

Благотворният ефект на участието върху самите участващи граждани е тема, известна още от древността. В документите на Международната асоциация за гражданско участие (*International Association for Public Participation*) е разписано, че: „Процесите на участие позволяват на хората да виждат по-ясно сложната природа на ситуацията, в които живеят и работят, както и да се учат от опита. Посредством своето участие, хората могат да идентифицират възможности и стратегии за действие, както и да постигат солидарност в името на промяната“.

Законът за местното самоуправление и местната администрация урежда обществените отношения при местното самоуправление и администрация, регламентира органите на местното самоуправление с техните правомощия и компетенции. Освен това, в закона изрично се посочва, че гражданите имат право „да се изказват, да отправят питания, становища и предложения“ по всички въпроси, които са в компетентността на кмета и общинския съвет. В този смисъл, обществени обсъждания и консултации на местно ниво могат да се организират по широк кръг теми и въпроси, в зависимост от спецификата на съответната община/кметство и с оглед на приоритетите на местната общност.

Съгласно чл. 17 от **Закона за местното самоуправление и местна администрация**: „Местното самоуправление се изразява в правото и реалната възможност на гражданите и избраните от тях органи да решават самостоятелно всички въпроси от местно значение, които законът е предоставил в тяхна компетентност ...“.

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

Законът за достъп до обществена информация регламентира спецификата и начина за предоставяне на този вид информация. Правото на гражданите да получават достъп до информация е регламентирано и от чл. 41 от Конституцията на Република България, който гласи: „(1) Всеки има право да търси, получава и разпространява информация. Осъществяването на това право не може да бъде насочено срещу правата и доброто име на другите граждани, както и срещу националната сигурност, обществения ред, народното здраве и морала. (2) Гражданите имат право на информация от държавен орган или учреждение по въпроси, които представляват за тях законен интерес, ако информацията не е държавна или друга защитена от закона тайна или не засяга чужди права“. Законът за достъп до обществена информация регламентира не само правото за получаване на обществена информация, но и съдебния контрол над органите, които трябва да я предоставят. По своята същност обществената информация е всяка информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение, относно дейността на задължените от закона субекти, като централни и местни органи на властта.

Законът за административно-териториалното устройство постановява правилата за промяна на административно-териториалните единици чрез участие на гражданите при провеждане на референдум.

Административно-процесуалният кодекс дава възможност на гражданите и техните организации да оспорват административни актове на местните административни органи по съдебен и административен ред. Чрез него се осъществява и контрол върху местните органи.

Гражданското участие в местното самоуправление е регламентирано с конкретни текстове в редица други закони и подзаконовни нормативни актове, които в общия случай въвеждат задължения на органите на местното самоуправление да провеждат публични обсъждания при приемането и / или отчитането на изпълнението на местни политики в различни сфери.

Такива са например:

- *Законът за регионално развитие;*
- *Законът за публичните финанси;*
- *Законът за общинския дълг;*
- *Законът за устройство на територията;*
- *Законът за общинската собственост;*
- *Законът за туризма;*
- *Законът за опазване на околната среда.*

На базата на така очертаната национална правна рамка, а също и според проучване извършено от Български център за нестопанско право може да се направи извода, че има създадена нормативна уредба, която дава възможности за непосредственото включване на гражданите и техните организации в процесите на вземане на решения и в нормотворческия процес. Съществуващата законова уредба

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

обаче следва да се допълни с конкретни механизми на взаимодействие на гражданите и техните организации с публичната власт.

2.2.2. Основни принципи и права на гражданското участие

Начините и формите за участие на гражданите в местното самоуправление в Република България, както се видя са законодателно регламентирани. Като субекти на местното самоуправление гражданите могат да въздействат на дейността на различни териториални органи и служителите от местните администрации, които ги подпомагат.

Най-общо начините за осъществяването на тяхното въздействие са:

- пряко участие на гражданите при осъществяването на държавната и местната власт;
- осъществяване на граждански контрол на дейността на органите на местното самоуправление и местната администрация;
- осъществяване на обществен контрол на дейността на органите на местното самоуправление и местната администрация.

Във връзка с провеждането на референдум гражданите имат право да: участват в инициативи за провеждане на местен референдум; получават подробна информация по темата на референдума; гласуват на местен референдум.

Гражданите на определена територия (*община, район, кметство, населено място или квартал с население до 10 000 жители*) имат право да: поискат провеждане на общо събрание на населението на съответната територия; подкрепят предложение за провеждане на общо събрание; участват в общото събрание; гласуват за решението, което преценяват, че в най-голяма степен съответства на тяхното мнение; обжалват мълчалив отказ за свикване на общо събрание на населението; обжалват законността на общото събрание и неговите решения.

Присъстващите граждани на съответното заседание на Общинския съвет и на неговите комисии имат право да: се изказват; отправят питання; представят становища и предложения; получат отговор на поставените въпроси и предложения.

Предложения и становища за решаване на въпроси в рамките на компетентността на местната власт, участниците имат право да: правят предложения за решаване на въпроси от местно значение; представят становище по въпроси от компетентността на местната власт, включително по проектите за решения и други актове; присъстват на заседания на общинския съвет и на неговите комисии; се изказват на заседания на общинския съвет и на неговите комисии; получат отговор на своите предложения и/или становища.

Участниците в обществени консултации или публични обсъждания могат да: правят коментари и да изразят мнение по предложенията; направят предложения за промени; получат обратна връзка за своето участие в консултацията/обсъждането.

Правата на представителите на граждански организации се определят от регламентацията на консултативния орган и като правило включват: участие в работата на консултативния орган; право на информация за разглежданите въпроси; право да

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

изразяват мнение по разглежданите въпроси; право да внасят предложения, както по обсъжданите теми, така и при съставянето на дневния ред на консултативния орган. Граждани и представители на граждански организации, които не са включени в състава на консултативния орган, могат да правят предложения и да изразяват становища във връзка с неговата работа.

Основните **принципи на гражданското** участие са:

- Взаимно уважение между всички участници като основа за открито взаимодействие и взаимно доверие;
- Уважение спрямо независимостта на неправителствените организации независимо дали тяхното мнение е съвместимо с това на публичните органи или не.
- Уважение спрямо позицията на органите на власт, у които лежи отговорността за вземане на решенията;
- Откритост, прозрачност и отговорност;
- Отзивчивост от страна на всички участници чрез осигуряване на адекватна обратна информация;
- Недискриминация и включване - всички гласове, включително тези на по-малко привилегированите и най-уязвимите, да бъдат чути и взети предвид;
- Равенство между половете и равно участие на всички групи, включително и на онези със специфични интереси и нужди като младите хора, възрастните, хората с увреждания или малцинствата;
- Достъпност чрез използването на ясен език и подходящи начини за участие – както онлайн, така и на живо;
- Гражданското участие и свързаните с това процеси на основните заинтересовани страни, включени в публичните политики са дадени в Насоките за гражданско участие в процеса за вземане на политически решения (*приети от Комитета на министрите на 27 септември 2017 г. на 1295-то заседание на заместник-министрите*).

Те са следните:

- "Гражданско участие": ангажирането на лица, неправителствени организации и гражданското общество като цяло в процесите на вземане на решения от публичните органи. Гражданското участие в процеса на вземане на политически решения се отличава от политическите дейности по отношение на прякото ангажиране с политическите партии и лобирането във връзка с бизнес интересите;
- "Процес на вземане на решения": разработването, приемането, прилагането, оценката и преформулирането на политически документ, стратегия, закон или регламент на национално, регионално или местно равнище или всеки процес, при който се взема решение, което засяга обществото или негов сегмент, от публичен орган, на който са предоставени такива правомощия;
- "Неправителствени организации" (НПО): доброволни самоуправляващи се органи или организации, създадени да осъществяват

----- www.eufunds.bg -----

главно нестопанските цели на своите учредители или членове, както е посочено в Препоръка СМ / Rec. (2007) 14 на Комитета на министрите към държавите-членки относно правния статут на неправителствените организации в Европа. Те могат да включват например доброволчески групи, организации с нестопанска цел, сдружения, фондации, благотворителни организации или групи, основани на географски принцип, за защита на общностни интереси или застъпничество;

➤ "Гражданско общество като цяло": ансамбълът от индивиди и организирани, по-малко организирани и неформални групи, чрез които те допринасят за обществото или изразяват своите възгледи и мнения, включително когато повдигат въпроси, свързани с нарушения на човешките права, корупция и други неправомерни действия или изразяват критични коментари. Такива организирани или по-малко организирани групи могат да включват професионални и обществени организации, университети и изследователски центрове, религиозни организации и защитници на правата на човека;

➤ "Публичен орган": всеки изпълнителен, законодателен или административен орган на национално, регионално или местно равнище, включително лица, упражняващи изпълнителна власт или административни функции.

2.2.3. Участие на гражданите

Участието на гражданите в процеса на формиране на политики и на вземане на решения, **е условие за открито, отговорно и ефективно управление**. Участието на гражданите може да е пряко и представително, лично или чрез граждански организации, да е под формата на консултиране или гражданите да са непосредствено включени в процеса на вземане на решения. Въпреки че формите на гражданско участие могат да са разнообразни, тяхното функциониране на различни нива на политическата система е условие за нейната демократичност и легитимност. За да бъде приемана от гражданите, и да получава тяхното принципно одобрение, публичната власт трябва да разполага с механизми за демократично подхранване и контрол. Гражданите следва да разпознават в провежданите политики и вземаните решения реализирането на собствените си интереси, да съществуват механизми, чрез които тези интереси да бъдат поставени в центъра на политическия процес и решения. Също така гражданите трябва да разполагат с възможност да се произнасят по качеството на вземаните решения и провежданите политики, както и да налагат на управляващите спазването на общественото благо.

Чрез формите на пряка демокрация, гражданите в най-висока степен могат да оказват влияние върху вземането на управленски решения, както и непосредствено и окончателно да решават основни въпроси на държавното и местното управление.

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

Участието на гражданите във формулирането на политики и вземането на решения на местно ниво е от изключително важно значение за развитието на всяка една както България и в Европа през последните години. Гражданският контрол върху решенията и действията на властимащите е една от характеристиките на демократичното управление. Степента на гражданска активност и участие е индикатор за развитието и зрелостта на гражданското общество.

Основните принципи на прякото участие на гражданите в управлението са:

- *свободно изразяване на волята;*
- *общо, равно и пряко участие с тайно гласуване;*
- *равен достъп до информация по поставения за решаване въпрос;*
- *еднакви условия за представяне на различните становища.*

Една от основните форми на пряко гласуване на гражданите на дадена държава е **референдума**, при който цялото население одобрява или отхвърля дадено предложение. Самото предложение – предмет на гласуването – може също да се организира от граждани – инициативен комитет.

Референдумът бива два вида – местен и национален. Право на гласуване на национален и местен референдум имат гражданите на Република България с избирателни права. Финансови средства за произвеждане на национален референдум се осигуряват от държавния бюджет, а за провеждане на местен – от съответния общински бюджет. Самото гласуване на референдум е доста близко до обикновеното гласоподаване. Има предвидена възможност за всеки да подаден своя глас, независимо от различни видове увреждания. Всички документи по този закон са освободени от държавни и местни такси, т.е. не плащам нищо за тях.

Гражданската инициатива е друга форма на пряко гражданско участие. Може да бъде национална и местна. В частта на подготвяне на подписката тя се финансира от граждани и юридически лица.

По същността си националната гражданска инициатива представлява отправяне на предложение от страна на гражданите към Народното събрание или към органи на централната изпълнителна власт за решаване на въпроси от национално значение.

Чрез местна гражданска инициатива гражданите правят предложения до общинския съвет, кмета на общината, на района или на кметството, или до областни или регионални органи на изпълнителната власт за решаване на въпроси от местно значение

За решаване на въпроси от местно значение се провежда общо събрание на населението, компетентността за чието решаване е предоставена на съответния общински съвет или кмет. То се провежда в общини, райони, кметства, населени места и квартали с население до 10 000 жители.

Общо събрание може да се свика по инициатива на населението с избирателни права и с адрес (*постоянен или настоящ*) на територията на общината, района, кметството, населеното място или квартала към момента на формулиране на искането.

Общинският съвет или кметът на общината са длъжни да издадат съответните актове за предприемане на необходимите действия в срок до един месец от

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

приемането на решението на общото събрание, освен ако самото общо събрание не е определило по-дълъг срок.

Местно самоуправление се изразява в правото и реалната възможност на гражданите и избраните от тях органи да решават самостоятелно всички въпроси от местно значение, които законът е предоставил в тяхна компетентност в сферата на: общинското имущество, общинските предприятия, общинските финанси, данъци и такси, общинската администрация; устройството и развитието територията на общината и на населените места в нея; образованието; здравеопазването; културата; благоустрояването и комуналните дейности; социалните услуги; опазването на околната среда и рационалното използване на природните ресурси и др. съгласно Закона за местното самоуправление и местната администрация.

Общинският съвет е орган на местното самоуправление и се избира от населението на общината. Заседанията на общинския съвет и на неговите комисии са открити, което дава възможност на гражданите да присъстват. По изключение общинският съвет може да реши отделни заседания да са закрити.

Гражданите могат да се изказват, да отправят питания, становища и предложения от компетентността на общинския съвет, кмета или общинската администрация, представляващи обществен интерес, и да получават отговори по ред, начин и в срок, определени в правилника за организацията и дейността на общинския съвет, неговите комисии и взаимодействието му с общинската администрация.

Гражданите и юридическите лица могат да внасят писмени предложения и становища в комисиите на общинския съвет.

Основните видове гражданско участие са:

- **Предоставяне на информация:** На всички етапи от процеса на формулиране, изпълнение и мониторинг на местни политики, съответната информация следва да бъде представяна на ясен и лесен за разбиране език и в достъпен формат, без прекомерни административни пречки.

- **Консултации:** Събирането на различни гледни точки и мнения по отношение на определени политики и теми е част от процедура, протичаща чрез различни методи и инструменти като срещи, публични изслушвания, фокус групи, проучвания, въпросници и дигитални средства. Публичните органи следва да предоставят обществено достъпна обратна връзка за резултатите от проведените консултации.

- **Диалог:** Структуриран, продължаващ и резултатно ориентиран процес, базиран на общия интерес в процеса на обмяна на опит между публичните органи, гражданите, неправителствените организации и гражданското общество като цяло. Различните платформи за диалог включват редовни публични изслушвания, обществени форуми и консултативни съвети.

- **Активно включване:** Гражданското участие в процесите на вземане на решения се простира отвъд предоставянето на информация, консултациите или диалога. То може да включва работни групи или комитети за съвместно разработване на документи,

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

формирани въз основа на прозрачни критерии и процедури за представителство на гражданите, неправителствените организации и гражданското общество.

В процеса на вземане на политически решения **има няколко етапа, в които взаимодействието има изразена добавена стойност, а именно:**

1. Определяне на публичния дневен ред;
2. Формулиране и разработване на политиката;
3. Вземане на решения;
4. Изпълнение на политиките;
5. Мониторинг на публичните политики и
6. Преформулиране на политиките.

Всеки един от тези етапи предлага възможности за прилагане на принципа на партньорство и активното взаимодействие между управлението и гражданския сектор, както следва:

Етап 1. Определяне на публичния дневен ред.

Възможни действия и механизми от страна на гражданския сектор: Участие чрез застъпнически кампании, лобиране, предоставяне на информация на местните органи на самоуправление. Могат и експертно да подпомогнат местните власти. Институциите следва да осигуряват прозрачен процес на вземане на решения и ясни и достъпни процедури за участие.

Полезни инструменти и механизми за прилагане на формите на участие на етапа на определяне на дневния ред на обществото са:

- **Информирание** - лесен и отворен достъп до подходяща, точна и навременна информация за политическия процес, документи и вземащи решения, т.е. онлайн бази данни:

- проучване, за да бъде разбран даден проблем и да бъдат разработени предложени решения;
- провеждане на кампании и лобиране от гражданските организации въз основа на дейности за осведомяване като политически документ, плакати и листовки, сайтове, съобщения в медиите и демонстрации;
- интернет сайт с достъп до ключови документи и обявяване на публични събития.

- **Консултиране** - позициониране, което може да бъде направено чрез онлайн инструменти от рода на е-петиции или уеб-форум; консултация, онлайн или други техники за събиране на предложения от заинтересованите страни.

- **Диалог** - изслушвания и обществени форуми със заинтересовани страни за идентифициране и тълкуване на чувствителни въпроси и интереси на различните групи; граждански форуми и съвети за обсъждане;

- **Партньорство** - работна група или комисия, формирана като постоянна или ad-hoc експертна група за съвети относно политическите приоритети.

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

Етап 2. Формулиране и разработване на политиката.

Възможни действия и механизми от страна на гражданския сектор:

Местната власт да изработи минимални стандарти за обществени консултации, които да включват правила за участие, срок, възможност за обратна връзка и други. СГО работят за откриване на проблеми и предлагане на решения. Местните власти могат да организират срещи с цел консултации, на които да канят всички заинтересовани страни.

Полезни инструменти и механизми за прилагане на формите на участие на етапа на разработване на политика:

- **Информиране** - отворен и свободен достъп до документите на политиката, включително единна информационна точка за разработване на политика, като информацията е налична в различни формати за достигане до аудиторията:

- сайтове с цялостен достъп до ключови документи и обявления на публични събития;
- кампании и лобиране за проектиране на политиката чрез позиции, писма и манифести;
- видео излъчване на изслушвания, срещи и дебати, позволяващи на хората да гледат и слушат в реално време;
- изследвания за събиране на информация за процеса на разработване.

- **Консултиране** - изслушвания и панели с въпроси и отговори за идентифициране и тълкуване на чувствителни въпроси и проблеми и събиране на предложения:

- в пряка комуникация и онлайн;
- експертни семинари и срещи, включващи участници в специализирани проучвания.

- **Диалог** - комисии и съветнически органи, обединяващи заинтересованите страни, които се състоят от или включват представители на гражданския сектор – постоянни или ad hoc.

- **Партньорство** - съвместно разработване – активно включване в законодателния процес.

Етап 3. Вземане на решение.

Възможни действия и механизми от страна на гражданския сектор: При вземането на решение за дадена политика следва да бъде отчетен приносът на СГО. На този етап активната консултация между кмета като представител на общинската администрация и СГО е от съществена важност.

Полезни инструменти и механизми за прилагане на формите на участие на етапа на вземане на решения:

- **Информиране** - провеждане на кампании и лобиране за упражняване на влияние върху вземащите решения, като се използват листовки, сайтове, съобщения за медиите и публичност;

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

- **Консултиране и Диалог** - отворени пленарни сесии или заседания на комисии за осигуряване на отворен достъп до дебати по време на процеса на вземане на решения. Партньорство - съвместно вземане на решения чрез форуми, конференции за постигане на консенсус и други събития за участие.

Етап 4. Изпълнение на политиките.

Възможни действия и механизми от страна на гражданския сектор: Активно партньорство община - граждански сектор също е водещо и на този етап. **Гражданския сектор (НПО, бизнес и гражданите)** участва в изпълнението на политиките най-вече чрез предоставяне на услуги. Ясната публична информация и на този етап също е съществено важна, тъй като гражданския сектор следят дали политиката се изпълнява според предвиденото.

Полезни инструменти и механизми за прилагане на формите на участие на **етапа на изпълнение на политики:**

- **Информирание** - отворен и свободен достъп до документи в публичния сектор, свързани с проекти и изпълнителни решения:

- сайт с цялостен достъп до ключови документи и обявяване на публични събития; съобщения по електронната поща за предстоящи възможности за проекти и финансиране;
- въпроси и отговори онлайн или други канали за разпространение на информация, представена под формата на въпроси и отговори, насочени към предоставяне на практическа помощ и съвети;
- публично оповестяване на тръжни процедури за отворен и прозрачен процес за предоставяне на услуги.

- **Консултиране** - събития, конференции, форуми и семинари за ин-формирание и дискутиране на прилагането с НПО и гражданите.

- **Диалог** - семинари за изграждане на капацитет и увеличаване на знанията с оглед на изпълнението.

- **Партньорство** - стратегическо партньорство, при което СГО и властите формират партньорство за изпълнение на политика, което може да бъде пилотно прилагане или цялостно изпълнение.

Етап 5. Мониторинг на публичните политики.

Възможни действия и механизми от страна на гражданския сектор: Проследяване на резултатите от изпълнението на политиките. Следва да се изготвят ясни процедури/правила и механизми за оценка и мониторинг на е да има ясни индикатори за проследяване на резултатите от политиките и местната власт да взема предвид и да реагира по определени въпроси, повдигнати от гражданските организации.

Приносът на гражданския сектор на този етап има следните форми:

- **Застъпничество:** огласяване дали инициативата е до сигнала до своите предвидени бенефициенти и дали дава предвидения резултат за обществото;

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

- **Експертиза и съвети:** събиране на доказателства или изследвания за въздействието на политиката;
- **Наблюдение:** на ефекта, който политиката произвежда.
Полезни инструменти и механизми за прилагане на формите на участие на етапа на мониторинг на политики:
 - **Информирание** - отворен и свободен достъп до информация за напредъка на политиката;
 - **Събиране на доказателства:**
 - казуси и статистика за резултатите от проектите;
 - оценяване на политиката и нейното въздействие чрез конференции и докладване;
 - независими проучвания за формулиране на уроци.
 - **Консултиране** - механизми за обратна връзка за проследяване на напредъка като проучвания на общественото мнение, интернет анкетиране, въпросници.
 - **Диалог** - работни групи или комисии на СГО за мониторинг и оценка на политиката.
 - **Партньорство** - работна група или комисия на НПО и властите в стратегическо партньорство за мониторинг и оценка на политиката.

Етап 6. Преформулиране на политиките.

Възможни действия и механизми от страна на гражданския сектор:

Преформулирането е свързано с начало на нов цикъл на вземане на решение. Полезни инструменти и механизми за прилагане на формите на участие на етапа на изпълнение на политики:

- **Информирание** - отворен и свободен достъп до информация за оценки, резултати от изследвания и други доказателства за съществуващата политика.
- **Консултиране** - конференции или срещи за определяне на следващите стъпки, планирани от властите; онлайн консултация за събиране на мнения от гражданското общество за бъдещето на политиката.
- **Диалог** - семинари и форуми за включване на заинтересовани страни в разработването на нови посоки на политиката.
- **Партньорство** - работна група, комисия или експертна група с цел да се препоръча преработена политика.

За реалното прилагане на практика на принципа на партньорството са необходими следните предпоставки: *демократично управление; децентрализация и приложение на принципа на субсидиарността; активно гражданско общество; адекватна нормативна уредба.*

Създаването на среда за ефективно партньорство при планиране се постига чрез поредица от **принципни характеристики**, сред които:

- да се повиши чувствителността и разбирането за важността от прилагането на принципа на партньорството;

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

- да се разяснява важността от свързаността между планиране (*регионално и не само*), програмиране и участие в Структурните фондове;
- да се включат в процеса на планирането всички заинтересовани страни и да го установим като системна практика;
- да се развива капацитетът, приносът и отговорността на партньорите чрез фасилитиране на диалога и постигане на консенсус;
- да не се поощрява формалното прилагане на партньорството;
- да се използват ефективни, работещи механизми за реализиране на партньорството;
- да се работи за повишаване на мотивацията от страна на СГО и бизнеса да участват в процеса на планиране на регионални политики;
- да се засилва взаимното доверие между общини и СГО и да се създават условия за взаимно познаване на професионалния капацитет на двете страни;
- да се насърчава създаването на активни СГО в малките общини;
- да се създават условия за преодоляване на обществени опасения за непрозрачно и неправомерно ползване на публичната собственост и средства.

2.2.4. Общинска документална и нормативна уредба в областта на гражданското участие при формирането на местни политики в община Иваново

По отношение на актуалните стратегически документи в Община Иваново, местната власт е предвидила участие на гражданския сектор в реализирането на политиките, разписани в Плана за интегрирано развитие /ПИР/. Общинският план за интегрирано развитие /ОПИР/ на община Иваново за периода 2021 – 2027 г. определя средносрочните цели и приоритети за развитието на общината в съответствие и с Областната стратегия за развитие на област Русе. Очертани са основните сфери на развитие през програмния период, като е определено къде да се насочат средствата и усилията, така че да се постигне максимален ефект, с оглед на поставените цели в ОПИР 2021 -2027 г. В разработения ОПИР е определен фокус, с цел концентриране на ресурсите, с които разполага общината върху потенциално перспективни сфери за развитие на територията на община Иваново. На базата на този фокус са разписани и се изпълняват стратегическата цел - *Устойчиво и балансирано подобряване на местната икономика и качеството на живот, чрез интегрирано развитие на инфраструктурата и средата за бизнес със съседните общини, подобряване на капацитета на социалния капитал за местно развитие и подкрепа на социалната интеграция и културата*, както и заложените пак там, приоритети и специфични цели като:

- ***По приоритет 1 - Развитие на икономиката чрез иновативни дейности с добавена стойност и подобрена заетост алтернативни дейности за заетост и добавена стойност:***
 - Специфична цел 1.1. Подобряване на местната бизнес среда и повишаване на инвестиционния интерес към общината;

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

- Специфична цел 1.2. Развитие на иновативни производства за добавена стойност на бизнеса и за подобряване на заетостта ;
- Специфична цел 1.3. Общинска програма за развитие на туризма.
- **По приоритет 2** - *Балансирано развитие на социалния капитал и подкрепа на социалната интеграция и културата в общината:*
 - Специфична цел 2.1. Подобряване на капацитета и базата за развитие на човешките ресурси;
 - Специфична цел 2.2. Подкрепа на социалната интеграция и развитие на образованието и здравеопазването;
 - Специфична цел 2.3. Подкрепа на читалищата като центрове за развитие на културата и сътрудничество с туризма.
- **По приоритет 3** - *Подобряване на инфраструктурата и на качеството на комуналните услуги в общината:*
 - Специфична цел 3.1. - *Поддържане и развитие на местната пътна и улична инфраструктура;*
 - Специфична цел 3.2. - *Подобряване и развитие на урбанизираната инфраструктура и на околната среда;*
 - Специфична цел 3.3. - *Подобряване на качеството на комуналните услуги.*

Стратегическата цел за интегрираното развитие на Община Иваново съответства и конкретизира формулираната **визия** за развитието на територията и местната общност за целевия период 2021 – 2027 г., а **визията за развитие гласи:** „Община Иваново – устойчиво развиваща се територия, интегрирана с общини в Област Русе, за балансирано развитие на икономиката, реализация на човешкия капитал и социална подкрепа“

Реализацията на дейностите по Общинския план за интегрирано развитие, както и цялостното му изпълнение, се осъществява чрез два подхода. **Единият** е чрез използване на възможностите и ресурсите на Оперативните програми за периода 2021-2027 г., както и Програмата за развитие на селските райони - кандидатстване по конкретни проекти чрез включване на мерки и дейности от Плана. **Вторият** е чрез партньорства на местната власт с частния бизнес и НПО, с цел да се реализира другата част от мерките и проектите чрез собствени средства.

3. РАЗЛИЧНИТЕ НИВА НА УЧАСТИЕ В МЕСТНОТО УПРАВЛЕНИЕ.

Участието на гражданите, НПО и бизнеса в различните етапи на процеса на вземане на политически решения варира в зависимост от интензивността на участието. Има четири постепенни нива на участие, в зависимост от интензивността на въвличане: **информация, консултация, диалог и партньорство.**

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

Те могат да се прилагат на всяка стъпка в процеса на формулиране на политиките и вземане на решения, като често са особено важни в определени етапи от процеса.

- **Информация** : Достъпът до информация е в основата на всички последващи стъпки в участието на гражданите, НПО и бизнеса в процеса на вземане на политически решения. Това е относително ниско ниво на участие, което обикновено се състои от еднопосочно предоставяне на информация от публичните органи и не се изисква или се очаква взаимодействие или участие с гражданите/НПО и други. Информацията е от значение за всички стъпки в процеса на вземане на решения.

- **Консултация**: Това е форма на инициатива, при която публичните органи искат от гражданите, НПО и бизнеса да изразят мнението си за конкретна тема или развитие на политиката. Консултациите обикновено включват органите, информиращи за развитието на текущата политика, и искат коментари, мнения и обратна връзка. Инициативата и темите произхождат от публичните власти, а не от гражданските организации. Консултациите са от значение за всички етапи на процеса на вземане на решения, особено за изготвянето, мониторинга и преформулирането.

- **Диалог**: Инициативата за диалог може да бъде предприета от всяка от страните и може да бъде или широка, или съвместна. Широкият диалог е двупосочна комуникация, изградена въз основа на взаимни интереси и потенциално общи цели за осигуряване на редовен обмен на мнения. Тя варира от открити публични изслушвания до специализирани срещи между гражданите, НПО и представителите на бизнеса и публични органи. Дискусията остава широкообхватна и не е изрично свързана с текущия процес на разработване на политики. Диалогът на сътрудничество се основава на взаимните интереси за разработването на конкретна политика. Диалогът за сътрудничество обикновено води до съвместна препоръка, стратегия или законодателство. Диалогът на сътрудничество е по-оправомощен от широкия диалог, тъй като се състои от съвместни, чести и редовни срещи за разработване на основни стратегически стратегии и обикновено води до договорени резултати.

Диалогът е високо ценен на всички стъпки в цикъла на вземане на политически решения, но е от решаващо значение за определянето на дневния ред, изготвянето и преформулирането.

- **Партньорство**: Партньорството предполага споделена отговорност във всяка стъпка от процеса на вземане на политически решения от определянето на дневния ред, изготвянето, вземането на решения и прилагането на политическите инициативи. Това е най-висшата форма на участие. На това ниво гражданските организации, бизнеса и публичните власти се събират за тясно сътрудничество, като същевременно гарантират, че гражданските организации продължават да бъдат независими, и имат право да провеждат кампании, и да действат независимо от ситуацията на партньорство. Партньорството може да включва дейности като делегиране на конкретна задача на НПО, например предоставяне на услуги, както и форуми за участие, и създаване на органи за съвместно вземане на решения, включително за разпределяне на ресурсите. Партньорството може да се осъществи на всички етапи от процеса на

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

вземане на политически решения и е от особено значение за определянето на дневния ред или стъпките за изпълнение.

4. СЪПКИ В ПРОЦЕСА НА ФОРМИРАНЕ НА ПОЛИТИКИТЕ И ВЗЕМАНЕ НА ПОЛИТИЧЕСКИ РЕШЕНИЯ НА МЕСТНО НИВО.

Цикълът по-долу дефинира шестте различни етапа от процеса на определяне на политическия процес на вземане на решения, изготвянето на политика, вземането на решения, прилагането на политиката, мониторинга и преформулирането на политиката. Всяка стъпка предлага възможности за взаимодействие между НПО и публичните власти.

4.1. Определяне на дневния ред.

Политическият дневен ред се одобрява от общинския съвет или общинската администрация, но може да бъде оформен от неправителствени организации или групи от НПО чрез кампании и лобиране за въпроси, нужди и опасения. Новите политически инициативи често са резултат от влиянието на кампаниите на НПО.

По време на тази стъпка НПО имат за цел да повлияят на вземащите решения от името на колективен интерес и да действат по начин, който допълва политическия дебат.

Принос на НПО:	<ul style="list-style-type: none">• Застъпничество: повдигане на въпроси, опасения и потребности за конкретна група потребители, гледна точка или общ обществен интерес, които все още не са обхванати от законодателство или други политически документи, инструменти или мерки;• Изграждане на информация и информираност: споделяне на констатациите на гражданите, НПО и представителите на бизнеса с публичните органи, включване на членове, потребители и ключови граждански групи и използване като канали за достигане до гражданите;• Експертиза и съвети: експерти с познания по определена тема играят ключова роля в определянето на политическия дневен ред. Техният анализ и изследване идентифицират настоящите и бъдещите нужди в обществото и осигуряват ключови перспективи;• Иновации: разработване на нови решения и подходи;• Предоставяне на услуги: ключов фактор при формиране на политика и създаване на алтернативни или несъществуващи услуги за конкретна група потребители;
-----------------------	---

Отговорности на публичните органи:	<ul style="list-style-type: none">• Обмен на информация: Предоставяне на актуална и навременна информация в достъпен формат за всички заинтересовани страни;• Процедури: Разработване и придържане към прозрачен процес на вземане на решения. Осигуряване на ясни, открити и достъпни процедури за участие;• Осигуряване на ресурси: Да се даде възможност за активно участие на гражданското общество чрез, например, бюджетно обезпечаване, подкрепа в натура или административни услуги;• Отзивчивост: Осигуряване на активно участие на съответните представители на публичната власт.
Полезни инструменти и механизми:	
Информация:	<ul style="list-style-type: none">• Лесен и открит достъп до подходяща, точна и навременна информация за политическия процес, документите и лицата, вземащи политически решения, например онлайн бази данни;• Изследвания за разбиране на проблем и разработване на предложени решения;• Кампании и лобиране от НПО на базата на повишаване на осведомеността като политически документи, плакати и брошури, уебсайтове, медийни съобщения и публични демонстрации;• Уебсайт с пълен достъп до ключови документи и обявяване на публични събития.
Консултации и диалог:	<ul style="list-style-type: none">• Петиция, може да бъде чрез онлайн инструменти, като електронна петиция или уеб-форум;• Консултации, онлайн или други техники за събиране на интереси и предложения от заинтересованите страни;• Изслушвания и обществени форуми със заинтересовани страни за идентифициране и интерпретиране на чувствителността и интересите на различните групи;• Граждански форуми и бъдещи съвети за обсъждане с гражданите, НПО и бизнеса;• Ключови контакти на правителството, позволяващи на гражданското общество достъп до информация за текущите политически инициативи.
Партньорство:	<ul style="list-style-type: none">• Работна група или комитет, създаден като постоянна или ad hoc експертна група, която да съветва относно предпочитанията на политиката.

4.2. Формулиране на политики на местно ниво.

Публичните органи обикновено имат добре установени процеси за изготвяне на политики. Тук неправителствените организации често участват в области като идентифициране на проблеми, предлагане на решения и предоставяне на доказателства за предпочитаното от тях предложение, например чрез интервюта или проучване. Улесняването на възможностите за консултации следва да бъде ключов елемент в тази стъпка, както и различни форми на диалог за събиране на информация от ключови заинтересовани страни.

Принос на НПО:	<ul style="list-style-type: none">• Застъпничество: гарантиране, че се обръща внимание на нуждите и интересите на заинтересованите страни, засегнати от проектополитиката;• Изграждане на информация и информираност: тук е ролята на НПО, които информират членовете, потребителите и основните групи граждани за процеса на изготвяне;• Експертиза и съвети: предоставяне на анализи и изследвания по разглежданите въпроси или поставяне на допълнителни приоритети, които да бъдат включени в проекта на политиката;• Иновации: предоставяне на решения чрез въвеждането на нови подходи, практически решения и конкретни модели, които носят ползи за конкретни групи потребители;• Предоставяне на услуги: принос към изготвянето на политиката, за да се гарантира, че се обръща внимание на техните специфични нужди и че са изпълнени необходимите условия;• Функция „Пазител“: Следвайте процеса на изготвяне, за да се уверите, че интересите на заинтересованите страни са разгледани и че процесът е приобщаващ и прозрачен.
Отговорности на публичните органи:	<ul style="list-style-type: none">• Обмен на информация: Предоставяне на навременна и изчерпателна информация за текущите процеси на консултации;• Процедури: Разработване и спазване на минимални стандарти за консултации, като ясни цели, правила за участие, срокове, контакти и др. Организиране на открити консултативни срещи, включително покана до всички потенциални заинтересовани страни;

	<ul style="list-style-type: none"> • Осигуряване на ресурси: Осигуряване на адекватни срокове и средства за консултации, за да се гарантира участието на различни нива на гражданското общество; • Отзивчивост: Осигуряване на активно участие на съответните представители на публичната власт; слушане, реагиране и даване на обратна връзка на отговорите на консултациите.
Полезни инструменти и механизми:	
Информация:	<ul style="list-style-type: none"> • Открит и свободен достъп до политически документи, включително единна информационна точка за изготвяне на политики, с налична информация в различни формати, за да се достигне до обществеността; • Уебсайт с пълен достъп до ключови документи и обявяване на публични събития; • Кампании и лобиране за оформяне на проектополитиката чрез документи за позиция, писма, манифести; • Уеб предавания от изслушвания, срещи и дебати, позволяващи на хората да гледат и слушат в реално време; • Изследвания за осигуряване на принос към процеса на изготвяне на политиката.
Консултации и диалог:	<ul style="list-style-type: none"> • Изслушвания и въпроси и отговори на панели със заинтересованите страни за идентифициране и интерпретиране на чувствителността и опасенията и събиране на предложения, директно или онлайн; • Експертни семинари и срещи с участието на експерти в разработването на специализирани изследвания или проучвания, които могат да бъдат използвани при изготвянето на проекта; • Комитети и консултативни органи с множество заинтересовани страни, състоящи се от или включващи представители на неправителствения сектор; могат да бъдат постоянни или ad-hoc.
Партньорство:	<ul style="list-style-type: none"> • Съвместно разработване: активно участие в изготвянето на части от законодателния процес.

4.3. Вземане на решения.

Формите на вземане на политически решения варират според националния контекст и законодателството. Общите характеристики са създаването на директива на правителствената политика от министерство; законодателство, като например приемането на закон чрез парламентарни избори; или публичен референдум, който

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

след това изисква подготвително законодателство. Проектозаконите и предложенията следва да бъдат отворени за участие и участие на гражданите, НПО и представителите на бизнеса. Публичните органи следва да оценяват различни мнения и мнения преди вземането на решението. На тази стъпка консултацията е от основно значение за информираното решение. Окончателното право на избор обаче е на държавните органи, освен ако решението не е взето чрез публично гласуване, референдум или механизъм за съвместно вземане на решение.

Принос на НПО:	<ul style="list-style-type: none">• Застъпничество: влияе върху вземащите решения преди гласуването;• Изграждане на информация и информираност: информирани на членовете, потребителите и основните групи граждани за политическите решения и техния потенциален ефект;• Експертиза и съвети: предоставяне на подробен анализ за информирани и влияние на вземащите решения;• Функция на наблюдателя: следвайки процеса на вземане на решения, като се уверим, че е демократична, прозрачна и оптимално ефективна.
Отговорности на публичните органи:	<ul style="list-style-type: none">• Обмен на информация: Предоставяне на информация за политиките, които понастоящем са в процес на вземане на решения;• Процедури: Предложете и следвайте процедурите за механизми за съвместно вземане на решения, където е приложимо;• Осигуряване на ресурси: да се даде възможност и да се подкрепи активното участие на гражданското общество чрез асоцииране на НПО в стъпката на решение;• Отзивчивост: Слушайте, вземете под внимание и отговорете на приноса на гражданското общество.
Полезни инструменти и механизми:	
Информация:	<ul style="list-style-type: none">• Кампании и лобиране, за да се повлияе на вземащите решения, например чрез използване на брошури, уебсайтове, медийни съобщения и публични демонстрации.
Консултации и диалог:	<ul style="list-style-type: none">• Открити пленарни заседания или заседания на комисии, за да се осигури отворен достъп до дебати по време на вземането на решения.

Партньорство:	<ul style="list-style-type: none"> • Съвместно вземане на решения чрез форуми, консенсусни конференции и други срещи с участието • Вземане на съвместни решения, като например бюджетиране с участие.
----------------------	---

4.4. Изпълнение на политики.

Това е стъпката, на която много граждани, НПО и представители на бизнеса са найактивни, например в предоставянето на услуги и изпълнението на проекта. Голяма част от работата, извършена от заинтересованите страни в предишните стъпки, включва опити да се повлияе върху изпълнението на политиката. Тази фаза е особено важна, за да се гарантира, че очакваните резултати ще бъдат изпълнени. Достъпът до ясна и прозрачна информация за очакванията и възможностите е важен на тази стъпка, както и активни партньорства.

Принос на НПО:	<ul style="list-style-type: none"> • Изграждане на информация и осведоменост: насочена предимно към повишаване на обществената информираност, обяснение на ползите или недостатъците и въздействието на политиката;
	<ul style="list-style-type: none"> • Предоставяне на услуги: един ключов участник в прилагането на политическите инициативи, често носи главната отговорност за изпълнението; • Функция Watchdog: да оценява и гарантира, че политиката се изпълнява по предназначение без вредни странични ефекти.
Отговорности на публичните органи:	<ul style="list-style-type: none"> • Обмен на информация: Предоставяне на информация за стратегиите за прилагане, публичните тръжни процедури и насоките на проекта; • Процедури: Спазване на установените правила и разпоредби за прилагане на политиката; • Осигуряване на ресурси: да се даде възможност за активно участие на гражданското общество в етапа на прилагане, например чрез бюджетно обезпечаване, подкрепа в натура или административни услуги; • Отзивчивост: Реагиране на специфичните нужди, произтичащи от обстоятелствата около прилагането на политиката.
Полезни инструменти и механизми:	

Информация:	<ul style="list-style-type: none">• Открит и свободен достъп до документи от публичния сектор, свързани с проекти и решения за изпълнение;• Уебсайт с пълен достъп до ключови документи и обявяване на публични събития;• Сигнали за електронна поща, които обявяват предстоящи проекти и възможности за финансиране;• Често задавани въпроси онлайн или други канали за предоставяне на информация, представена като въпроси и отговори, насочени към предоставяне на практическа помощ и насоки;• Публично обявена тръжна процедура за осигуряване на открит прозрачен процес за предоставяне на услуги.
Консултации и диалог:	<ul style="list-style-type: none">• Събития, конференции, форуми и семинари за информиране и обсъждане на прилагането на политиката с гражданите, НПО и бизнеса и обществеността;• Семинари за изграждане на капацитет за повишаване на знанията и капацитета, свързани с изпълнението;• Обучителни семинари за гражданите, НПО и представителите на бизнеса и публични органи по конкретни теми, свързани с изпълнението, като например заявки за обществени поръчки, проекти и финансиране.
Партньорство:	<ul style="list-style-type: none">• Стратегическо партньорство, при което гражданите, НПО и бизнеса и публичните власти формират партньорство за прилагане на политиката; това може да варира от малка пилотна схема до пълна отговорност за прилагане.

4.5. Мониторинг на изпълнението на политики.

На този етап ролята на гражданите, НПО и представителите на бизнеса е да наблюдават и оценяват резултатите от реализираната политика. Важно е да има изградена ефективна и прозрачна система за мониторинг, която да гарантира, че политиката/програмата постига предвидената цел.

Принос на НПО:	<ul style="list-style-type: none">• Застъпничество: наблюдение и гласуване дали политическата инициатива е достигнала до предвидените бенефициенти и е имала желаните резултат за обществото;• Експертиза и съвети: събиране на доказателства или проучване на въздействието на политиката; включва мозъчни тръстове и изследователски институти;• Предоставяне на услуги: отговорност за наблюдение на ефектите от програмата по отношение на качеството, устойчивостта, ефективността и реалните примери;• Функция Watchdog (<i>куче пазач</i>): приоритетна роля в мониторинга на ефектите от политиката, за да се гарантира постигането на планираните цели.
Отговорности на публичните органи:	<ul style="list-style-type: none">• Обмен на информация: предоставяне на информация за текущото състояние на политиката;• Отзивчивост: изслушване и реагиране на конкретни въпроси, повдигнати от НПО, гражданското общество и бизнеса.
Полезни инструменти и механизми:	
Информация:	<ul style="list-style-type: none">• Отворен и свободен достъп до информация за напредъка на политиката;• Събиране на доказателства за събиране на случаи и статистически данни за изпълнението на проекти;• Оценка на политиката и нейното въздействие чрез конференции и докладване;• Независими проучвания за извличане на ключови уроци.
Консултации и диалог:	<ul style="list-style-type: none">• Механизми за обратна връзка за проследяване на напредъка, като анкети, уеб анкети или въпросници;• Работна група или комитет, състоящ се от граждани, НПО и представителите на бизнеса (както потребители, така и доставчици), които отговарят за мониторинга и оценката на политическата инициатива.
Партньорство:	<ul style="list-style-type: none">• Работна група или комитет, състоящ се от граждани, НПО и представители на бизнеса и публични органи, които се обединяват в стратегическо партньорство за наблюдение и оценка на политическата инициатива.

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

4.6. Преформулиране на политики.

Знанията, получени от оценката на прилагането на политиката, съчетани с развиващите се потребности в обществото, често изискват преформулиране на политиката. Това трябва да се основава на достъпа до информация и възможностите за диалог за идентифициране на нуждите и инициативите. Това преформулиране дава възможност за започване на нов цикъл на вземане на решения.

Принос на НПО:	<ul style="list-style-type: none">• Застъпничество: лобиране за подновяване на политиката чрез изразяване на ограничения във или странични ефекти от настоящата политика, за посрещане на нуждите на потребителите или гражданите;• Експертиза и съвети: провеждане на изследвания и анализи за идентифициране на пропуски в настоящата политическа инициатива и предоставяне на обосновка за преформулиране;• Иновации: разработване на нови подходи за справяне със съответния политически въпрос; това може да бъде ключов елемент в подновяването на политиката;• Предоставяне на услуги: идентифициране на пречките и събиране на доказателства за илюстриране на развиващите се нужди, които изискват преформулиране на политиката.
Отговорности на публичните органи:	<ul style="list-style-type: none">• Обмен на информация: предоставяне на информация за евентуално преразглеждане на политиката и тяхното възприемане на необходимите промени в политиката;• Процедури: предоставяне на ясни, открити и достъпни процеси за участие• Осигуряване на ресурси: да се даде възможност и подкрепи активното участие на гражданското общество;• Отзивчивост: изслушване и действия от страна на НПО, гражданите и представителите на бизнеса.
Полезни инструменти и механизми:	
Информация:	<ul style="list-style-type: none">• Отворен и свободен достъп до информация, предоставяща оценки, резултати от проучвания и други доказателства за съществуващата политика.

Консултации и диалог:	<ul style="list-style-type: none">• Конференция или среща за определяне на следващите стъпки, планирани от публичните власти;• Онлайн консултации за събиране на мнения на гражданското общество, НПО и бизнес сектора за това как да се проследи политиката/проекта;• Семинари и дискуссионни форуми за включване на заинтересованите страни в разработването на нови насоки в областта на политиката, напр.• Световно кафене, открито пространство, други методи за мозъчна атака.
Партньорство:	<ul style="list-style-type: none">• Работна група или комитет, в който НПО, гражданите и бизнеса формират експертна група съвместно с други заинтересовани страни и публични органи с цел да препоръчат преразгледана политика.

5. АНАЛИЗ НА КАПАЦИТЕТА НА ГРАЖДАНСКИЯ СЕКТОР НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ИВАНОВО.

Основните фактори, оказващи влияние върху устойчивото развитие и привличането на инвестиции в Община Иваново са свързани със социално – икономическото състояние на Общината, както и с наличието на потенциал за развитието ѝ. Участието на структурите на гражданското общество във формулирането, изпълнението и мониторинга на политики е основен фактор, които би могъл да повиши капацитета на местната власт и да подпомогне по-доброто управление на общината, респективно община Иваново да стане едно по-добро място за живеене.

В процеса на разработването на Анализа и по-конкретно при провеждането на на интервютата с фокус-групите, участниците многократно заявяваха, че един от основните проблеми за малкия обем инвестиции в общината е липсата на необходимата инфраструктура, икономически оператори (*бизнес*) и квалифицирана работна ръка.

За да се отчетат очакваните негативни последици от пандемията „коронавирус“, влиянието на енергийната криза и политическата нестабилност в страната върху характера и степента на пораженията върху населението и социално-икономическите показатели на развитието за **първия** регламентиран период на ПИРО 2021 - 2024 г., е разработен анализ за тенденциите за изменение на **социалните, технологичните, икономическите, политическите, правните и екологичните фактори**.

- **Социални фактори** – тенденция за увеличаване на безработицата в общината вследствие на пандемията „коронавирус“ до (примерно) 8 – 9 % през 2020 – 2021 г., при безработица в края на 2019 г. в размер на 6,7 %. В Община Иваново вероятно ще бъдат засегнати предприятията в услугите и индустрията. Ако страната влезе в „дефлация“ този срыв за 2020 – 2021 г. няма да може да се преодолее бързо. Следователно, в

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

стратегическата рамка за развитие ще трябва да се включат редица мерки за повишаване на квалификацията за един възискателен пазар на труда, както и мерки за социална защита;

- **Технологически фактори** – увеличаване приложението на информационно комуникационни технологии (ИКТ) в туристическия бизнес за покривни инсталации на ВЕИ и особено за реклама по Internet на дейността, *on line* регистрацията на клиенти и др. Като се има предвид предимно семейния характер на този бизнес и липсата на големи инвестиции и кредити се предполага, че последствията от срива на търсенето на туристически услуги няма да предизвикат голям ръст на безработицата в този под-сектор;

- **Икономически фактори** – тенденция за възможно частично реструктуриране на земеделието към по-голям дял на трайните насаждения в общината и по-голям дял на Малките и средни предприятия (МСП) за преработка на продукцията от земеделието. Този фактор може да засили влиянието си при въвеждане на благоприятна общинска политика за поощряване навлизането на млади фермери в сектора, така че да се използват благоприятни възможности от Общата селскостопанска политика (ОСП) по въпроса;

- **Политически и правни фактори** – налице е неустойчивост на правителството, без изявен силен лидер от опозиционните партии, което не предполага промяна на политиката и на правната рамка както за ЕС, така и вътре в страната. Може да се очаква както нестабилност на очакваната финансова подкрепа от Европейски структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) и държавния бюджет, така и нови заплахи освен тези, произтичащи от „коронавирус“. Възможен неприятен нюанс би било закъснение на оперативните програми, което може да отложи финансирането от ЕСИФ след 2022 г., и риск от непълно усвояване на Фондовете за периода 2021 – 2024 г.;

- **Екологически фактори** – тези фактори в Община Иваново са на добро равнище, с изключение на водопроводната и канализационна инфраструктура, като на състоянието на последната не може да се въздейства поради програмната рамка за финансиране. Доброто състояние на въздуха и водите в туристическите райони на Поломието и Дунавския бряг затвърждава шансовете за развитие на туристическия сектор, макар и в условията на кризата от „коронавирус“ за първите една – две години от програмния период.

В тази връзка, за да се подобри климата в община, следва да се формулират и изпълняват политики, които са на дневен ред на обществеността и са гарант за по-доброто развитие на общината. За тази цел от изключително важно значение е да се активизира и мотивира гражданския сектор – нестопанския сектор, бизнеса и гражданите (*всички заинтересовани страни*).

На територията община Иваново има малко на брой неправителствени организации и липсват представителни организации на бизнеса на местно ниво. В тази връзка основните партньори в изпълнението и наблюдението на общинските политики са: общинската администрация, читалищата, Общински съвет, училищни настоятелства, училища, детски градини, гражданите. Много активни са читалищата и училищното

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

настоятелство. Съществуват спортни клубове, пенсионерски клубове и други организации, които водят самостоятелно своята дейност и участват активно в местните политики.

Вследствие на проведените АНКЕТИ със съответните фокус групи, в процеса на разработване на настоящия анализ, като основни се очертаха следните характеристики на гражданския сектор на територията на община Иваново:

- Малко на брой и не добре функциониращи (*не достатъчно активни*) организации с нестопанска цел и граждански сдружения;
- Неподготвени експертно представители на нестопанския сектор;
- Недостатъчен интерес от страна на бизнеса за участие във формулирането, изпълнението и мониторинга на различни политики;
- Не са налични организации или сдружения на професионална основа – организации на бизнеса;
- Недостатъчен интерес (*обезверяване*) от страна на гражданите към формулирането, изпълнението и мониторинга на местни политики;
- Недостатъчна посещаемост на обсъжданията на стратегическите документи на Община Иваново;
- Липса на организационен капацитет от страна на гражданския сектор;
- Липса на достатъчен човешки и финансов ресурс за осъществяване на съвместни идеи;
- Представителите на структурите на гражданското общество (СГО) не виждат добре дефинирана своята роля в процеса на формулиране и изпълнение на политики;
- Не е добра осведомеността за ролята на СГО и тяхната важна роля за разработването на адекватни, ефективни и ефикасни политики, отразяващи спецификата на община Иваново и потребностите на населението;
- Недостатъчно разнообразни канали за информация за информиране на представителите на различните целеви групи;
- Недостатъчно е доверието у гражданското общество (*граждани, бизнес, НПО*) относно ефективността на различните форми на гражданско участие постигането на желаната промяна, което е определящо за тяхната активност в процеса на формулиране, изпълнение и мониторинг на местни политики.

Съгласно резултатите от въпросниците:

Фактори, оказващи влияние при взаимодействието на гражданските организации с местната администрация са още:

- Съществена слабост на СГО е липсата на регистър на гражданските организации в зависимост от сферите на дейност;
- Демотивиращ е фактът, че в повечето случаи се предвижда участието на СГО да бъде безвъзмездно;
- Липсва инициативност и мотивация у гражданите за участие във формулирането и изпълнението на местните политики;

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

- Липса на организационен и експертен капацитет от страна на гражданския сектор;
- Друг важен фактор, който трябва да бъде отчитан и винаги да стои на дневен ред е приемствеността, т.е. когато едни лица са активни в определена сфера и същите поради една или друга причина се оттеглят, не се предоставя възможност на тези лица да обучат нови.

6. SWOT АНАЛИЗ НА ГРАЖДАНСКОТО УЧАСТИЕ.

Анализът на силните, слабите страни, възможностите и заплахите (*SWOT*) е структуриран на база получена информация от проведено проучване чрез въпросници, интервюта и документален анализ сред представители на заинтересованите лица, относно оценка капацитета на гражданския сектор за работа с местните власти при формулирането, изпълнението и мониторинга на политики.

На базата на събраната информация чрез проведените фокус-групи, интервюта и въпросници е разработен настоящия SWOT анализ на гражданското участие на територията на община Иваново. Широко използваното съкращение „SWOT“, представлява акроним на силните страни (*Strengths*), слабите страни (*Weaknesses*), както и възможностите (*Opportunities*) и заплахите (*Threats*) между сравняваните алтернативи.

Възможности: Възможностите представляват най-благоприятните елементи на външната среда на всеки от сравняваните елементи или всички благоприятни възможности от които сравняваният елемент се възползва или би могла да се възползва.

Заплахи: Заплахите са най-неблагоприятните сегменти на външната среда за съответният елемент. Те поставят най-големи бариери пред настоящото или бъдещото (желаното) за постигане състояние.

Силни страни: Силните страни са ресурс, умение или друго преимущество, което сравняваният елемент притежава. Силната страна е отличителна компетенция, която дава сравнително предимство на елемента.

Слаби страни: Слабите страни представляват ограниченията или недостига на ресурси, умения и способности, които сериозно възпрепятстват прилагането на сравняваният елемент.

Между четирите квадранта съществуват определени зависимости. Връзката между възможностите и силните страни дава представа за лостовете на развитие. Връзката между слабите страни и заплахите, формира основните проблеми на развитие. Връзката между силните страни и заплахите определя рисковете на развитие, а връзката между слабите страни и възможностите извежда ограниченията на развитие. От тази класификация произтичат и условните наименования на различните видове стратегии.

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
<p>Наличие на нормативна уредба национално и европейско ниво.</p> <p>Съществуват и се прилагат практики за гражданско участие.</p> <p>Налични правила и нормативни актове в сферата.</p> <p>Процесът е познат на много граждани.</p> <p>Идентифицирана е важноста гражданско включване.</p>	<p>Липсва достатъчно обществено достъпна информация за процесите.</p> <p>Липсва лична мотивация и гражданска ангажираност.</p> <p>Липса на активност, увереност и очакване от страна на гражданите.</p> <p>Липса на участие в изготвянето на местни политики за устойчиво местно развитие.</p> <p>Липса на информация относно начините за участие.</p> <p>Липса на експертен капацитет на представителите на гражданския сектор.</p> <p>Липса на орган, който формално да координира работата между заинтересованите страни в областта на формулирането, изпълнението и мониторинга на местните политики в община Иваново.</p>
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
<p>Използване на съвременни информационни технологии.</p> <p>Активизиране участието на местната общественост при формулирането, изпълнението и мониторинга на местни политики.</p> <p>Излъчване на граждански представители, отговорни за процеса – местни лидери</p>	<p>Трудно преодолима апатия на гражданите за участие при вземане на решения.</p> <p>Липса на устойчивост в нагласите и приемственост в предложенията.</p> <p>Ограничени финансови средства за организиране на устойчив модел за включване на гражданите.</p>

Успешното взаимодействие между гражданския сектор и местна власт е съществен фактор за устойчивото развитие на общината, тъй като създаването, приемането и прилагането на управленски решения след и в условията на консултации и сътрудничество с гражданския сектор предпоставка за приемане на по-добри решения,

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

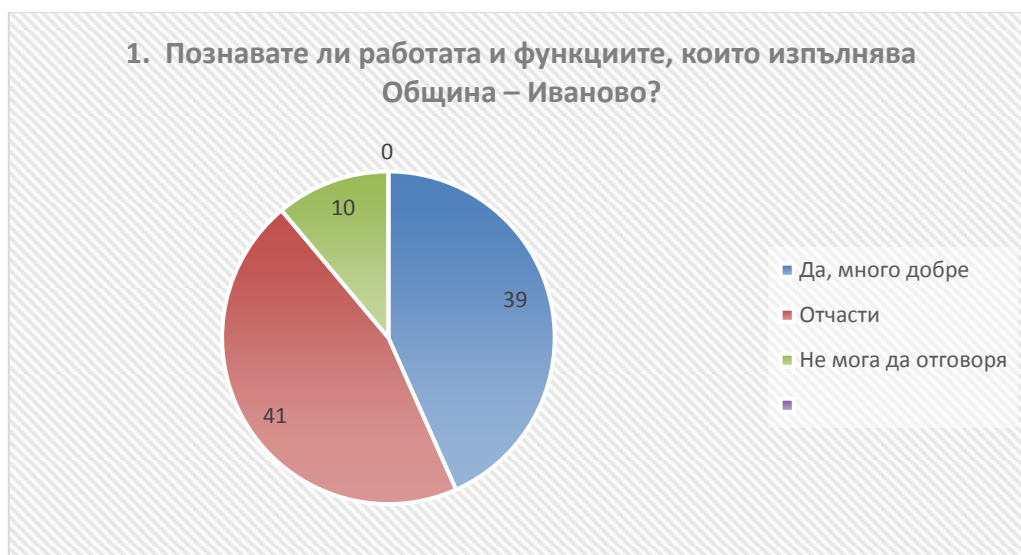
които в по-голяма степен отговарят на обществения интерес. Анализът показва, че към момента СГО много слабо участват в процеса формулирането, изпълнението и мониторинга на местните политики в община Иваново, което е породено от различни факти и обстоятелства, по които две категории – **граждани на общината** и **служители на общинската администрация** са споделили информация (*мнение*) в рамките на анкетирането (*събирането*) и анализирането на информацията за целите на настоящия Анализ.

В процеса на разработване на анализа, участниците изразиха своето мнение по някои ключови въпроси, касаещи участието им в процеса на разработване и изпълнение на политики, **като например:**

6.1. Мнение изразено в отговор на въпроси чрез анкетиране на граждани на община Иваново:

1. Познавате ли работата и функциите, които изпълнява Община – Иваново?

- Да , много добре
- Отчасти
- Не мога да отговоря

Малко по-голямата част (46%) от анкетираните представители на гражданското общество са посочили, че познават, но отчасти работата и функциите на Община Иваново. Малко по-малко от респондентите (43%) отговарят, че ги познават напълно.

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

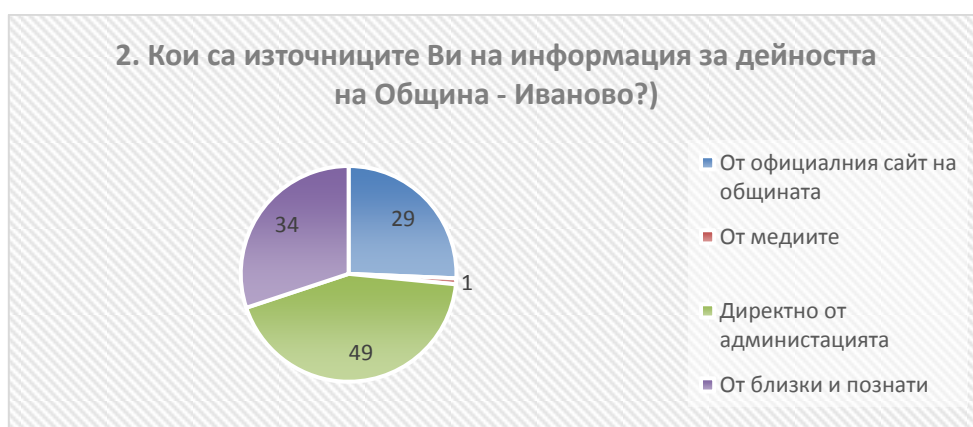

Една десета не могат да отговорят на въпроса, което означава, че те просто не са информирани или пък не се сещат какви са дейностите на тази институция.

2. Кои са източниците Ви на информация за дейността на Община - Иваново?

Забележка: Допуска се повече от един отговор!

- От официалния сайт на Общината
- От медиите
- Директно от администрацията
- От близки и познати

На този въпрос, касаещ източниците на информация за дейността на Община Иваново, като алтернативни отговори от анкетираните граждани са посочени всички дадени възможности. Най-масово се визира директната информация от администрацията – 43%, докато 30% ползват казаното от свои близки и познати. От сайта на институцията необходимата им информация получават 26% от анкетираните. От алтернативните отговори са посочени още „медии“, които обаче са отбелязани като източник едва от 1 респондент.

3. Какви проблеми срещате при получаване на необходимата Ви от Община- Иваново информация?

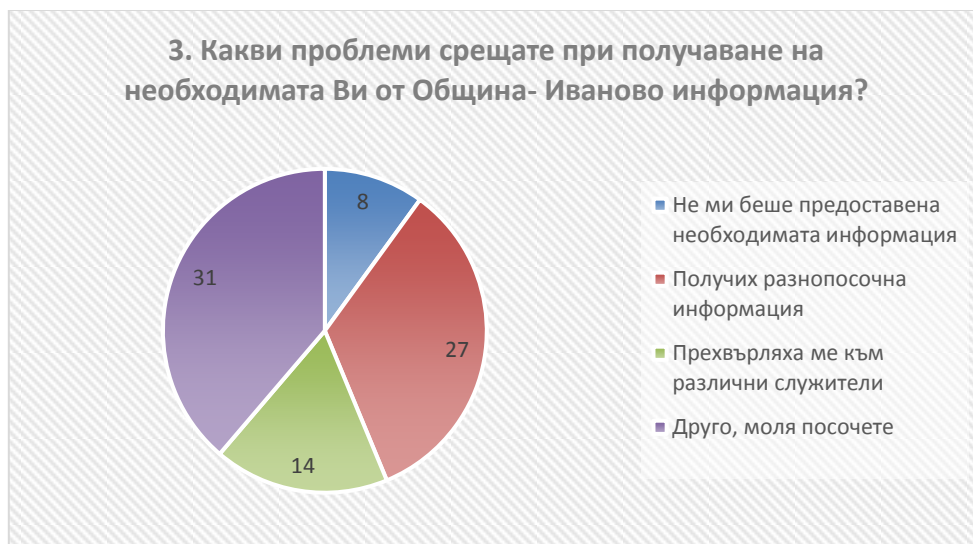
- Не ми беше предоставена необходимата информация
- Получих разнопосочна информация
- Прехвърляха ме към различни служители
- Друго, моля посочете:
 - Не срещам – 2 души;
 - Няма проблеми – 2 души;
 - Не съм срещал проблеми – 4 души;

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

- Не срещам проблеми – 4 души;
- Нямах проблеми – 5 души;
- Не съм ползвал услуга – 2 души
- Няма такива. Всичко което ме интересува ми бива разяснено – 1 човек.

Една трета (34%) от анкетиранияте граждани отговарят, че са получили информация, макар и разнопосочна. По-малък е дялът на тези, които изразяват друг тип недоволство (общо 27% от съвкупността) – те са заявили, че въобще не им е била предоставена необходимата информация или пък, че са били прехвърляни към различни служители в администрацията. На този въпрос №3 отговорилите са само 80 граждани, като 31 от тях са се възползвали от възможността и са дали друго, различно от посочените варианти мнение, което обаче почти изцяло се препокрива с положителната оценка – примерно, „нямах/м проблеми“, „не съм срещал/а проблеми“, „нямат забележки“, „получавам информация“, „всичко, което ме интересува, ми бива разяснявано“, „доволна съм“ и др., т.е. Има само едно изключение, което се чете в една от анкетите, че попълнилият я не е ползвал услугите на администрацията. Така, макар и по доста специфичен начин, една не малка част от констатациите се променят със знак плюс – 39 на сто от поискалите информация от Общината са я получили безпроблемно.

4. Какви са впечатленията Ви от отношението на служителите, с които сте комуникирали?

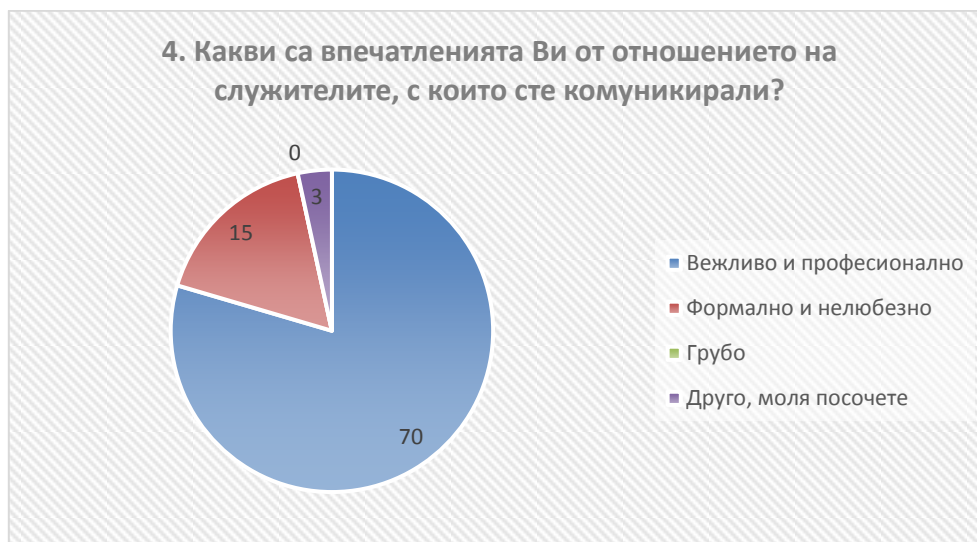
- Вежливо и професионално
- Формално и нелюбезно
- Грубо

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

- Друго, моля посочете:
- Нормално – 1 човек;
 - Не – 1 човек.

Въпросите за оценка на обслужването на клиентите от общинската администрация са не малка част от анкетното проучване. Те дават представа дали наистина дейността е насочена към хората и решаването на техните проблеми, или се отчита разминаване между служители и граждани. В случая положителен е фактът, че цели 80% от анкетираните заявяват, че служителите в Община Иваново се държат вежливо и професионално с клиентите. На противоположното мнение са много по-малко - 17% от респондентите, а отговорът „грубо“ не е посочен от никого! В три анкети са дали като отговор т.нар. друго, което – както и при този алтернативен отговор при следващи въпроси, например, като че ли няма много общо с питането („има какво са желае“, „не“, „нормално“!).

5. В каква връзка сте взаимодействали с администрацията?

Забележка: Допуска се повече от един отговор

- Внасяне на сигнал или жалба
 - Ползване на административна услуга
 - При участие в съвместен проект или инициатива
 - За съдействие, при решаване на общественозначими проблеми
 - За съдействие, при решаване на личен проблем
- Друго, моля посочете:

От отговорите е видно, че само един от анкетираните граждани не е взаимодействал с администрацията (посочено в отговора „друго“), най-вероятно същият, отговорил по този начин и в предишен въпрос (№3). Значителната част от респондентите са били потребители на административна услуга (58%), други 29% отговарят, че са потърсили съдействие от Община Иваново при решаване на обществено-значими проблеми или на личен проблем. Внеслите сигнал или жалба са 8% от съвкупността, а 4% са взаимодействали с адиминистрацията при участие в съвместен проект или инициатива.

6. Кои от посочените канали за комуникация сте ползвали за връзка с администрацията?

Забележка: Допуска се повече от един отговор

- Кореспонденция (на хартиен носител или по електронна поща)
- Телефон
- Лично посещение в администрацията
- Не съм ползвал/а

„Лично посещение“ е най-често срещаният отговор на въпроса кои от каналите за комуникация са ползвани за връзка с общинската администрация – дали са го повече от половината респонденти (54%). Като втори по масовост на използване комуникационен канал е посочен телефонът – (30%), а 14% от анкетираните са предпочитали кореспонденцията като такъв способ за връзка с администрацията. Двама от попълнителите анкетата граждани са отбелязали, че не са ползвали нито един от трите вида комуникация (в следващия въпрос именно те са отговорили, че не могат да преценят какъв комуникационен канал предпочитат).

7. Кой от посочените канали за комуникация предпочитате?

- Кореспонденция (на хартиен носител или по електронна поща)
- Телефон
- Лично посещение в администрацията
- Не мога да преценя

И в отговорите на този въпрос съотношението е почти в същите рамки, те се препокриват с отговорите от предходния въпрос №6, което не изненадва. Анкетираните граждани предпочитат като канали за комуникация най-вече личното посещение в администрацията, като второ предпочитание е посочен телефонът, накрая и кореспонденцията.

8. Бихте ли ползвали услуги по електронен път?

- Да
- По скоро Да
- По скоро Не
- Не
- Не мога да преценя

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

8. Бихте ли ползвали услуги по електронен път?

Отговорите тук са почти с равна тежест, тъй като 46% от анкетираните са с положително мнение по въпроса за електронните административни услуги, а 43% дават негативна оценка, като посочилите категорично твърдо „не“ на така зададения въпрос са двойно повече от тази съвкупност. Останалите 11% от представителите на гражданското общество на община Иваново не могат да преценят дали биха ползвали такъв способ. Разбира се, общинската администрация и сега предоставя услуги по електронен път, но явно и това създава съмнение относно представата на респондентите за понятието „електронна услуга“. В крайна сметка предпочитанието на респондентите, отговорили в полза на електронните услуги като канал за комуникация с администрацията, може да се приеме като изключително рационално.

9. Според Вас, кой аспект от административното обслужване, смятате, че най-много се нуждае от усъвършенстване?

Забележка: Допуска се повече от един отговор

- Достъпност, точност и пълнота на информацията
- Бързината на обслужване
- Компетентност на служителите
- Въвеждане на електронни услуги
- Работното време
- Достъпът до деловодството за лица в неравностойно положение
- Друго Ваше предложение:
 - Нямам – 1 човек;
 - Всичко е на ниво – 1 човек;
 - Доволен съм от административното обслужване – 1 човек;
 - Нямам забележки. Доволен съм от административното обслужване – 1 човек;

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

- *Съкращаване на сроковете за получаване на необходимите документи – 1 човек.*

„Достъпност, точност и пълнота на информацията“ е отговорът, който са дали почти една трета от анкетираните (31%) на един от доминиращите за анализа въпрос. Със съвсем близък относителен дял е и посоченият аспект „Бързина на обслужването“ - 30%, което е може би най-силното желание на гражданското общество. Малко учудващо на трето място (19%) са „електронните услуги“, чието въвеждане предоставя най-голямото удобство за потребителите на административни услуги. Тук може да се посочи, че още в предходния въпрос №8 анкетираните не са единодушни в отговорите си относно биха ли ползвали услуги по електронен път! А както е известно, те са важен елемент от развитието на електронното управление, което е застъпено в правителствените програми.

Компетентността на служителите е другият аспект от административното обслужване, който според 9% от попълнителите анкетата смятат, че се нуждае от усъвършенстване. Доста по-малко са посочили работното време на Общината, което да бъде съобразено с възможността на потребителите на услуги да я посетят. Да се подобри достъпът до деловодството на лица в неравностойно положение пък са пожелали 5 на сто от анкетираните. В отговора „друго ваше предложение“ един от тях е отбелязал, че трябва да се съкращават сроковете за получаване на необходимите документи. Други трима просто са написали, че всичко е наред, че нямат забележки и т.н. Тези аспекти ще се срещнат и в отговорите на следващи въпроси, което показва, че гражданското общество „напипва“ какво е нужно да се подобри в общинската администрация.

10. На база на Вашите лични впечатления определете професионалната компетентност на служителите в Общината?

- отлична
 задоволителна

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

- незадоволителна
- Не мога да преценя

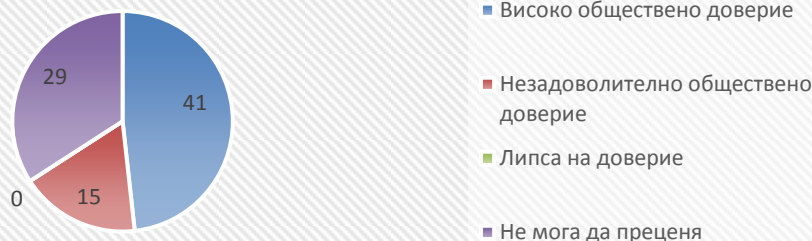
Компетентността е предпоставка за качествено обслужване, като освен професионалната подготовка налице следва да са още моралните ценности, възпитанието, добрата обща култура, емпатията. Затова и така поставен, въпросът дава възможност за една макар и по-обща оценка на база личните впечатления на потребителите на административни услуги. Общо 44% от анкетираните определят като отлична професионалната компетентност на служителите в Общината. 34% от респондентите я оценяват като задоволителна и едва 5% са дали отговора „незадоволителна“. И при този въпрос обаче не е за пренебрегване делът на посочилите опцията „не мога да преценя“ (17%!). Вероятно не са ползвали никаква услуга, в противен случай е логично да са придобили все пак някакво впечатление.

11. Според Вас до колко работата на Общината се ползва с обществено доверие?

- Високо обществено доверие
- Незадоволително обществено доверие
- Липса на доверие
- Не мога да преценя

11. Според Вас до колко работата на Общината се ползва с обществено доверие?

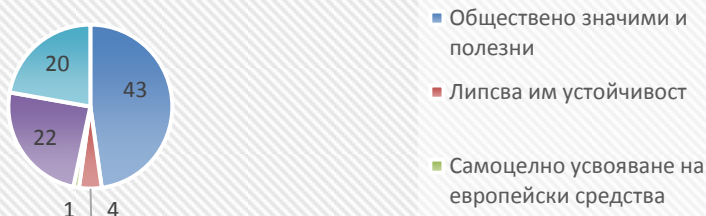

Общественото доверие в работата на Община Иваново е на високо ниво според 48% от анкетираните лица. За 18% от анкетираните то е незадоволително, докато останалите 34% от съвкупността не могат да преценят дали администрацията се ползва с доверие. И при този въпрос познатият безучастен отговор като че ли е даван ей така, на ангр?! Няма нито една оценка с алтернативния изцяло отрицателен отговор „липса на доверие“!

12. Как оценявате реализираните от Общината проекти, финансирани със средства от Европейски фондове и програми?

- Обществено значими и полезни
- Липсва им устойчивост
- Самоцелно усвояване на европейски средства
- Не мога да преценя
- Не съм запознат

12. Как оценявате реализираните от Общината проекти, финансирани със средства от Европейски фондове и програми?

www.eufunds.bg

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

Почти половината от анкетираните граждани (48%) оценяват европейските проекти като обществено значими и полезни. Само 5% от лицата казват, че липсва устойчивост на проектите, макар че въпросът за устойчивостта на проектите е основен. Има и един служител, определил усвояването на европейски средства за общината като „самоцелно“, което едва ли идва от „тънко познаване“ на материята. Някак странно е, че цели 46% от анкетираните не са в състояние да направят преценка или не са запознати с тази проблематика?!

13. Как оценявате реакцията на администрацията при бедствия и аварии на територията на общината ?

- Отлична и навременна
- Липсва координация
- Не мога да преценя
- Не съм запознат

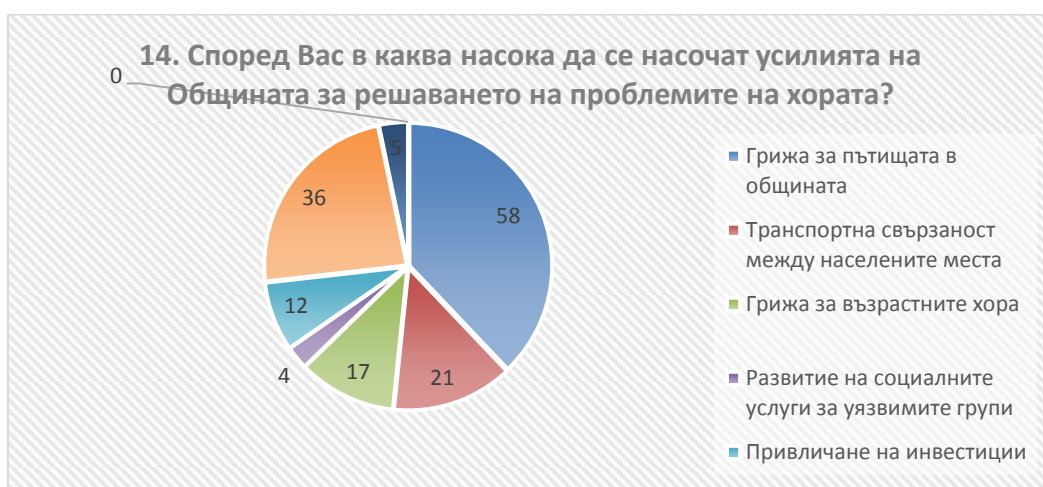

За съжаление, проучването не представя по-точна оценъчна картина за степента на ефективност на администрацията, нейната реакция при бедствия и аварии, тъй като повече от половината от анкетираните лица, помолени да направят оценка, са отговорили на въпроса съответно „не мога да преценя“ и „не съм запознат“. 35% оценяват реакцията на общинската администрация при подобни ситуации като отлична и навременна, докато 14% от респондентите смятат, че липсва координация в организацията и нейните действия. Тук може да се очертае един извод, който не е в полза на анкетираните, работещи макар и на различни позиции в тази същата администрация и реакцията на Общината при бедствия и аварии не може да им е толкова безразлична или непозната?!

14. Според Вас в каква насока да се насочат усилията на Общината за решаването на проблемите на хората?

- грижа за пътищата в общината
- транспортната свързаност между населените места
- грижа за възрастните хора
- развитие на социалните услуги за уязвими групи
- привличане на инвестиции
- грижа за задържане на младите хора в общината
- Не мога да преценя
- Друго, моля посочете

На този въпрос, търсец отговори накъде да се насочат усилията за подобряване на дейността на администрацията за решаването на проблемите на хората в общината, като възможни са посочени и шестте алтернативи. За съпричастността на анкетираните говори и фактът, че без да е посочена възможността за даване на повече от един отговор, те са го направили. Най-масово се предлага да се положат повече грижи за пътищата в общината – 38%, нещо характерно като бленувано желание на жителите на всяко населено място в страната. За други от респондентите като конкретни стъпки в положителна посока биха допринесли грижата за задържане на младите хора в общината (24%), грижата за възрастните хора (11%), развитието на социалните услуги за уязвимите групи (2%). Трети залагат на транспортната свързаност между населените места (14%), както и на привличането на инвестиции (8%). Не липсват и такива, които са дали познатия безличен отговор „не мога да преценя“ (3%).

15. Демография

(а) Пол

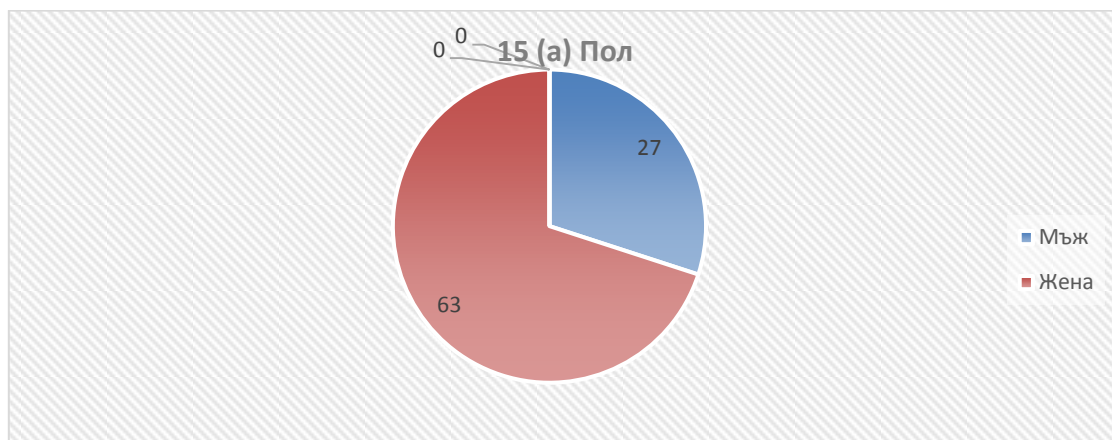
- мъж

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

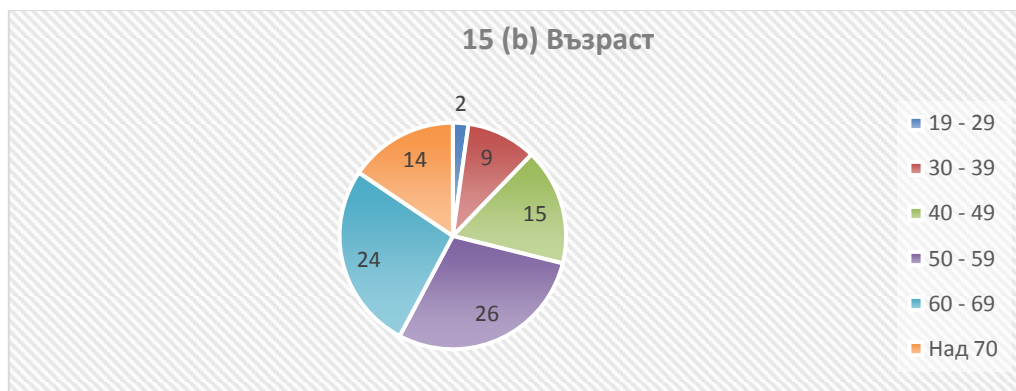
жена

От анкетираните в проучването общо 90 жители на община Иваново, мъжете са 27, а жените – 63 , т.е. съответно 30% и 70%. Резултатът е случаен и съотношението по пол дава само една обща представа за гражданското представителство в общината. Това съотношение не е от съществено значение за проучването.

(b) Възраст

- 12-18
- 19-29
- 30-39
- 40-49
- 50-59
- 60-70
- Над 70

Резултатите от попълнената анкета в частта възрастов диапазон показват, че повече от половината (общо 56%) от представените в анкетата са във възрастовите граници 50-59 и 60-70 години, а другите 27 на сто от анкетираните са във възрастовия обхват 30-49

----- www.eufunds.bg -----

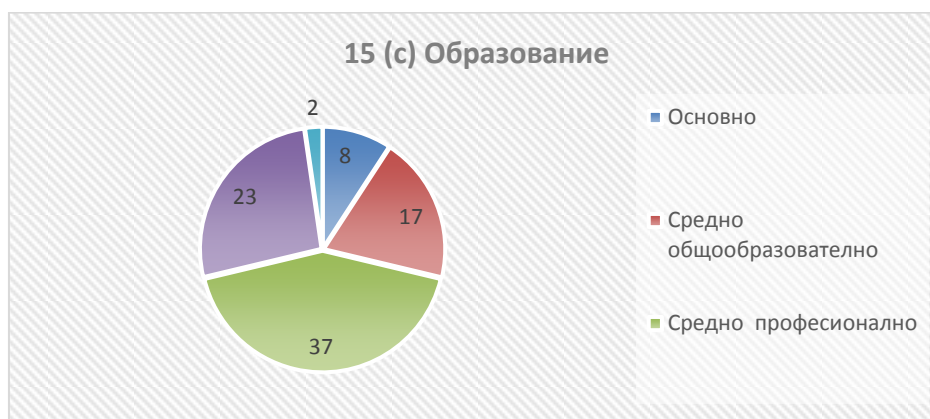
Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

години. Над 70 години са 15% от изследваната общност. Сред участниците в проучването няма от първата група – младежи от 12 до 18 години, а в тази от 19 до 29 години са едва двама жители на общината. Това не допринася за достатъчно по обхват представяне на мненията за младите хора по отделните теми. С други думи, възрастовата структура при участващите в анкетата граждани на община Иваново е с чувствителен превес на лица с по-богат житейски и професионален опит, те са и в активна възраст, което предопределя и по-честите контакти и взаимодействие с общинската администрация.

(c) Образование

- основно
- средно общообразователно
- средно професионално
- висше
- второ висше или следдипломна квалификация

От анкетираните в проучването общо 90 (87 са отговорилите на въпроса) граждани преобладаващата част са със средно образование - 54 души, като от тях 37 са завършили професионални гимназии (*техникуми*), а останалите 17 - средно общо образование (профилирани гимназии). Висшистите представляват 29 на сто от изследваната съвкупност. От анкетираните само 8 са с основно образование. Тази силно изразена доминация на респондентите със средно и висше образование предполага по-точен поглед и по-изразено интелектуално ниво, дава известна гаранция за високо качество на изказаните мнения, говори за по-активна гражданска позиция.

(d) Заетост

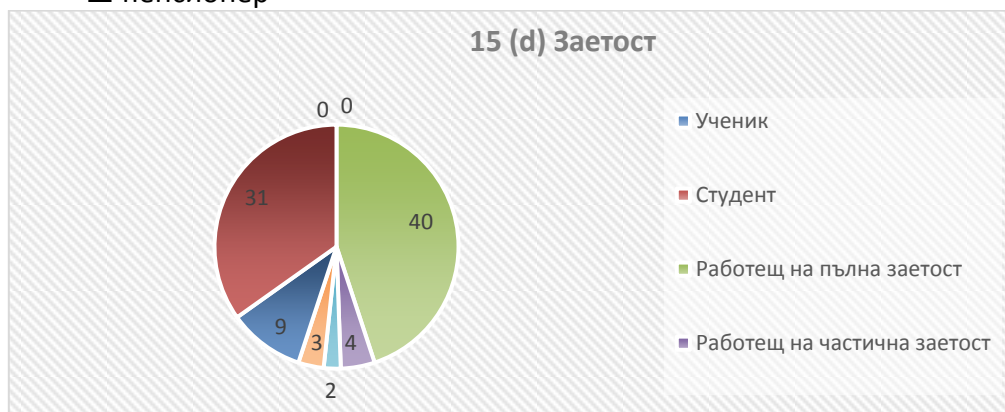
- ученик
- студент
- работещ пълна заетост
- работещ частична заетост
- в отпуск за отглеждане на дете или по болест
- трудоустроен

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

- безработен
 пенсионер

От общо 90 (89 са отговорилите на въпроса) респонденти преобладаващата част са работещите към момента граждани на община Иваново - 46 души (2 от анкетираните са в отпуск), като съотношението на тези с пълна трудова заетост спрямо тези с частична заетост е съответно 10:1. По-малко на брой са безработните и трудоустроените (13% от общата съвкупност). Сред анкетираните няма ученици и студенти, което до известна степен не може да даде по-ясна представа за наблюденията и становищата на най-младите граждани на общината по зададените въпроси. И обратно, една трета от изследваната извадка са пенсионери (31), чиято социална група изразява мнения по отделните въпроси с едно добро представителство – представителство с натрупан житейски, професионален и социален опит.

Ако желаете, моля посочете Вашето име, адрес, координати за контакт със Забележка: Тези данни ще се използват за оценка на профила на анкетираните, единствено и само за целите на проекта и в интерес на гражданите!

Според местоживеенето им анкетираните граждани на община Иваново се разпределят в диапазона от трима до единадесет (от общо 90), като преобладаващата част са от селата с по-голям брой население.

6.1.1 Обобщен анализ на резултатите от проведеното анкетно проучване на гражданите от община Иваново.

Общи изводи и препоръки.

Въпросите от анкетата са изведени в различни групи по сходни признаци, като при всяка една от групите се цели да се изследват най-важните аспекти от функциите и всекидневната работа на Община Иваново, на комуникирането и взаимодействието на администрацията с гражданите, НПО и бизнеса. Разбира се, тези аспекти са в постоянна и неразривна връзка, често се преплитат, но отговорите на представителите на гражданското общество в крайна сметка очертават една макар и моментна картина и

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

поставят добра основа за гражданско наблюдение, контрол и ефективно партньорство с общинската администрация.

За удобство и прегледност за всяка една от отбелязаните по-долу групи са извлечени общи констатации, изводи и препоръки, които са съществена част от анализа на анкетното проучване.

6.1.1.1 Анализ на отговорите на гражданите/НПО за степента и познаване и начините на информиране за работата и функциите на Община Иваново (въпроси 1, 2).

Познаването и умението да се ползват различните източници на информиране за работата и функциите на Община Иваново несъмнено са от значение за по-доброто взаимодействие между администрацията и гражданите. В този смисъл институцията цели широката общественост да бъде запозната с нейната работа, за да получават потребителите навременни и компетентни административни услуги.

Резултатите от първия от тези взаимно свързани въпроси от анкетата показват, че много по-малката част от участниците обявяват, че не могат да отговорят дали познават работата и функциите на Общината. Ако това изразено мнение от 10 от общо 90 анкетираните е достатъчно достоверно, то е възможно тези граждани да не са допирали до услугите на общинската администрация. Останалите, които смятат, че много добре или отчасти познават функциите и работата на Общината, явно четат и се интересуват от нормативната уредба – правомощията, отговорностите и задълженията на служителите, вътрешните правила и процедури, хартата на клиента, направените изменения и допълнения в съответните регламенти и прочее.

Разбира се, за степента на познаване на работата и функциите на администрацията говорят и видимите усилия на самата администрация да дава, да поднася подобаваща информация на гражданите. Може да се обобщи от анализирания резултат, че Община Иваново провежда добра информационна политика, старее се рационално да използва възможните канали за информиране и комуникация с гражданите, НПО и бизнес структурите. За това са показателни и отговорите, че информация за нейната дейност анкетираните черпят директно от самата администрация (43% от отговорите), което е едно очаквано предпочитание на респондентите за пряк контакт със служителите. Интересен е фактът, че следващ източник на информация са „близки и познати“, което вероятно е типично за общностите в малките населени места, където хората повече се познават и си имат доверие. На трето място като източник на информация за дейността на Общината е посочен нейният сайт. Прави впечатление, че той е обновен и допълнен с нови акценти, данни и полезна информация, с възможности за електронни услуги, които всеки гражданин, НПО или бизнес може да ползва в удобен вид. За хората от село, каквито са участвалите в анкетата, може би е обяснимо защо само 1 е с източник медийни публикации... Добра практика са вече провежданите редовно обществени осъждания на предстоящи промени в общински наредби, на проектите за

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

изпълнение и съответно за приемане на бюджетите, публичното обсъждане на плана за интегрирано развитие на общината до 2027 г. и подобни.

Могат да се извлекат няколко ПРЕПОРЪКИ за подобряване степента на информираност, като се направи уговорката за взаимност в тази посока: че от своя страна гражданите, НПО и бизнесът могат и следва да проявяват по-голям интерес и повече разбираемост към работата и функциите на Общината:

- Общинската администрация трябва още по-активно да използва различните комуникационни канали за информиране на широката общественост относно целия процес от своята работа;
- Текстовете, които се публикуват на интернет страницата на Общината, да се поднасят на по-ясен език, да са напълно разбираеми и практически усвоими ;
- В рубриките „новини“, „фестивали и празници“, „обяви“ и подобни в сайта да се публикуват по-редовно информации за дейността, за прояви и интервюта с участители на представители от различни общински структури, да се препечатват не само важни и интересувачи гражданите новоприети нормативни документи, но и правни и социално-икономически казуси от българската и европейската практика.

6.1.1.2 Анализ на отговорите на гражданите/НПО за взаимодействието с администрацията и ползваните услуги и предпочитаните канали за комуникация (въпроси 5, 6, 7, 8).

От степента и умението да се ползват различните канали на информиране за работата и функциите на Община Иваново несъмнено ще зависи по-нататъшното развитие в положителна посока на взаимодействието между администрацията и гражданите. В този смисъл институцията цели широката общественост да бъде запозната с нейната работа, а в случая гражданите да получават достатъчно, компетентни и прозрачни административни услуги. Отговорите в тази група от четири въпроса дават една ясна представа защо гражданите са потърсили взаимодействие с администрацията, какво са ползвали като услуги и в какви проблемни области са получили съдействие. И още нещо важно като информация дава анкетата – за ползваните и предпочитаните канали за комуникация за връзка със същата тази администрация.

Не изненадва фактът, че най-често гражданите са взаимодействали с Общината при ползване на административни услуги – общо 58%. В този смисъл са логични и отговорите в следващите два въпроса, които отчетливо посочват големия процент на онези, които лично са посетили администрацията, а и предпочитат този начин на комуникация за връзка с общинарите. Разбираемо на второ място като канал за делово общуване анкетираните посочват телефона (почти по една трета са го сторили), чак на трето място е респондентите дават като ползван и предпочитан начин за комуникация кореспонденцията. При нея обаче е трудно да се очертае дали става дума за кореспонденция повече на хартиен носител или по електронна поща.

И тук следва важен извод – наложително е да се осмисли бавно или бързо навлизат електронните услуги (част от които е и електронната поща) в

----- www.eufunds.bg -----

административната работа, къде се крият причините за първия и къде за втория начин – в самите потребители или в самата администрация, която е призвана да въвежда и широко информира за съответните процедури, да тиражира добри практики в тази посока. Ако се разгледат по-детайлно отговорите на въпрос №8 за това дали биха ползвали услуги по електронен път, то отношението на гражданите е разделено на две – едните от анкетираните са с положително мнение, а другите с отрицателно. Интересен нюанс внасят и онези 11%, които са отговорили „не мога да преценя“?! Дали обаче те не са част от посочилите като важен аспект именно въвеждането на електронни услуги в един следващ въпрос от анкетата относно от какво се нуждае административното обслужване за усъвършенстването си?!

В анкетата няма отделен въпрос, който да визира и разгледа пред погледа на участниците в нея интернет страницата на Община Иваново, няма фиксирани техни констатации и конкретна оценка. Те наистина биха били полезни, но прави впечатление, че като важно съвременно средство за информиране сайтът може и трябва да играе важна роля за ефективността на партньорското взаимодействие в управлението на общината.

Имайки предвид мненията на гражданите по повдигнатите в тази група въпроси, като по-обща ПРЕПОРЪКА може да се даде:

- Да се оптимизира разясняването на предимствата, които има предоставянето на административни услуги по електронен път, които и сега са налични в обновения сайт на Общината - образци формуляри, заявления и други документи.

6.1.1.3 Анализ на отговорите на гражданите/НПО за срещаните проблеми при получаване на необходимата информация, за отношението на служителите и тяхната професионална компетентност (въпроси 3, 4, 9, 10).

В Община Иваново съществуват всички организационни предпоставки за осигуряване на качествено обслужване. Има добре функциониращ Център за гражданска регистрация и административно обслужване и информация на гражданите (ЦГРАОИГ), където услугите са изнесени на принципа „на едно гише“ и където те могат да бъдат заплатени на място. Разбира се, услугите, сроковете за тяхното извършване и размера на таксите са определени в наредба, приета от общинския съвет. „За Ваше улеснение на сайта на Община Иваново, в раздел „Административни услуги“, можете да се информирате за всички административни услуги, които предлага общинската администрация и да изтеглите съответния формуляр на заявление“, е записано любезно още в раздела на центъра. Като добра практика може да се посочи предлаганата на гражданите за попълване анонимна анкетна карта за удовлетвореността им от ползването в ЦГРАОИГ административни услуги. Целта е мнението на потребителите относно качеството на обслужването да помогне на служителите да го подобряват постоянно. Въпросите не са много – пет, но са добре структурирани и насочени – за

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

отношението на служителите, за пълнотата и разбираемостта на исканата информация, за ефективността на обслужването и спазването на сроковете и т.н.

В сайта на Община Иваново в точен порядък е записано необходимото, за да се ориентира всеки – правното основание за предоставяне на конкретната процедура, кой и къде извършва услугата, колко е съответната такса и банкова сметка, срок за получаване и др. Става дума дали услугата се извършва в ЦГРАОИГ или пък електронно с КЕП чрез портала на Министерството на електронното управление (egov.bg), налице са съответните формуляри, които потребителят може да изтегли, попълни и после изпрати или отнесе в Общината. С други думи, процедурите са достъпни, формулярите за заявяване на услугите са опростени и не създават затруднения при попълване, информацията, свързана с процедурите, е точна и пълна.

Има обаче и някои фактори, които все още дават негативен отпечатък върху обслужването на гражданите и бизнеса. Като че ли изискването на още много съпътстващи документи от потребителите на административни услуги, в т.ч. и за факти и обстоятелства, налични в общинските регистри и бази от данни, затормозява доброто взаимодействие, води до наличието на повторемост на обстоятелствата, които се вписват в заявленията. Разбира се, тук причината не може да се търси само в общинските администрации, в случая на Община Иваново, а в нормативната уредба, която се нуждае от актуализиране съобразно новите изисквания, които идват с развитието на електронното управление.

Да, може да се каже, че сайтът на Община Иваново осигурява достатъчна - като обем и като обхват информация, насочена към различните целеви групи от гражданското общество и бизнеса. Но от отговорите на конкретния въпрос №2 за източниците на информация за дейността на тази най-важна местна институция е видно, че най-предпочитаният източник е директно от администрацията (*интернет страницата е трети по предпочитание източник на информация, дори след „близки и познати“*). Разбира се, да получиш информация е едно, но тя да е качествена, т.е. да ти послужи ефективно – друго. Голям е броят на анкетираните лица, които твърдят, че са получавали разнопосочна информация или че са били прехвърляни към различни служители, когато са посещавали администрацията, за да ползват съответните услуги. Що се отнася до отношението на служителите, с които гражданите са комуникирали, то определено е окачествено като „вежливо и компетентно“ от 80% от респондентите, докато противоположната оценка „формално и нелюбезно“ е дадена само от 17% от анкетираните.

Доста по-активни са респондентите в отговорите за усъвършенстване на административното обслужване, за това кой аспект би повлиял най-вече, какви трябва да бъдат конкретните стъпки. Голяма част от анкетираните считат, че тази общинска дейност се нуждае най-много от достъпност, точност и пълнота на информацията за потребителите (31%). Други аспекти от обслужването, които според участниците в допитването ще допринесат за качеството на обслужване, е бързината на обслужване, въвеждането на електронните услуги, достъпът до деловодството на лица в неравностойно положение. Разбира се, има акценти върху работното време на администрацията, но и

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

компетентността на служителите, върху техните знания и умения. По отношение на професионалната компетентност на служителите в Общината личните впечатления на гражданите са, че тя отлична - според 44% от отговорите, или задоволителна (34%). От другата страна на мненията – служителите имат „незадоволителна компетентност (според 5% от анкетираните), а с дежурния безразличен отговор 17% не могат да преценят дали хората, призвани да обслужват населението на общината, са с нужните знания и умения да го правят качествено.

От изведените констатации и направените изводи от практиката на Община Иваново става ясно, че по отношение на обслужването има какво още да се желае, а това е свързано с организацията на работа в самата институция, т.е. с повишаването на компетентността на служителите, с развиването на тяхната обща култура, с постигането на повече разбираемост в предлаганите за попълване документи и съответно оказване на помощ при попълването им.

Своевременното огласяване на законовата правна уредба, осигуряването на прозрачност в работата на администрацията, реагирането на жалбите и сигналите на гражданите ще допринесат за по-добрата информираност и за доверието в местното самоуправление. Всичко това се прави, но все пак някои ПРЕПОРЪКИ биха се отразили благоприятно:

- По-често да се провеждат обществени проучвания по общозначими или конкретни въпроси за улавяне на настроенията и мненията на гражданите и гражданските организации;
- Въвеждане на по-ефективни форми на граждански контрол – дори да е само с цел популяризиране на работата и функциите, които изпълнява Общината, да се стимулира диалогът между гражданите, бизнеса и общинската администрация;
- Работното време на общинската администрация при възможност (поне при някои сектори/отдели, например Центъра за административно обслужване) да бъде съобразено с възможността на потребителите да могат да я посетят и ползват търсените и предоставени услуги.

6.1.1.4 Анализ на отговорите на гражданите/НПО за общественото доверие в работата на Община Иваново, за реализираните от нея европейски проекти, реакцията при бедствия и аварии и необходимите усилия на администрацията за решаване на проблемите на хората (въпроси 11, 12, 13, 14).

Участниците в проучването са дали своето мнение доколко работата на Община Иваново се ползва с обществено доверие и с това са допринесли за общата оценка за местната администрация и местното самоуправление у нас, които са сред най-обсъжданите и най-критикуваните в нашата страна. Анкетата определя може би едно средно ниво на обществено доверие, с което се ползва работата на администрацията на Община Иваново – 48% са го определили като „високо“, 18% като „незадоволително“. Но

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

като че ли оценката плюс-минус се изравнява до голяма степен от посоченото от 34% анкетираните лица индиферентно „не мога да преценя“! Излишно е да се казва, че общественото доверие е сред най-значимите критерии за оценка на работата на местните органи на управление и то трябва да бъде обект на по-чести/регулярни изследвания и проучвания в рамките на мандата, за да може да се използва като ефективен коректив на управлението.

Прави впечатление, че в една значителна част представителите на гражданското общество в общината са отговорили и на следващите два въпроса с оценъчен характер, че не могат да преценят. Вероятно анкетираните или наистина не са запознати с детайлите от административната практика, или на преден план излиза навикът да се застраховат с такъв отговор, защото иначе трябва да бъдат по-категорични, а не биха искали да се ангажират с това. Така е при въпроса за реализираните европейски проекти, и при въпроса за реакцията на администрацията при бедствия и аварии, където конкретната оценка – положителна или отрицателна, е в еднакво съотношение с липсата на преценка.

Естествено, в този ред за потърсената чрез анкетата оценка не е маловажно и това как администрацията представя пред обществото своята дейност по проекти, финансирани от европейски фондове и програми - как се огласяват възможностите за участие и по какви европроекти кандидатства, печели и изпълнява самата администрация, кои са евентуалните партньори и пр.

Ако говорим за логичен завършек на анкетата и проследим отговорите на последния въпрос, то мненията на гражданите „в каква насока трябва да се насочат усилията на Общината за решаването на проблемите на хората“ не изненадват – нито с броя си (въпреки че не е посочено, че се допускат повече отговори, почти всеки от респондентите е дал поне по два), нито с убедителността, с която са дадени. Възможните отговори са конкретни, визират основни и важни аспекти от дейността и функциите на Общината, които загатват, детайлизират какво гражданското общество смята, че е наложително да се направи. Всъщност, това са добри идеи и приемането им като конструктивни от страна на администрацията би дало добри резултати. Например, осъществяването на лелеяната мечта на местните хора за транспортна свързаност между населените места, повече и адекватни грижи за пътищата в общината, за комуналната инфраструктура; както и двете жизнено необходими насоки в работата на всяка местна управа – грижата за възрастните хора и задържането на младите хора в общината.

Общата съвкупност на резултати по тези четири последни въпроса от анкетата, направените от гражданите оценки и предложения формират и ПРЕПОРЪКИ в обсъжданата посока:

- Прилагане на механизъм за поддържане на постоянна връзка и ефективен диалог с гражданите, като за целта се разработят правила и процедури за обществено информиране и комуникация;
- Разширяване на кръга от служители, упълномощени да предоставят информация, да притежават по-голяма свобода, прецизиране на процесите по осигуряване и предоставяне на информация на гражданството, свързана не само с

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

предоставянето на административни услуги, но и за кандидатстването и реализирането на проекти по европейски програми и международни фондове.

6.1.2 Изводи от анкетното проучване сред гражданите на община Иваново

Работата на органите на местното самоуправление и местната администрация винаги е насочена към хората и решаването на техните проблеми. Затова и огласяването на нейната същност, в частност на Община Иваново, на категоричността и спецификата на правилата и критериите, осигуряването на прозрачност по провеждането на местната политика ще разсеят в известна степен съмненията за перманентната „виновност“ на институцията. И ако това се прави, възниква въпросът дали се прави по подходящ начин?! Защото от приключилото проучване е видно, че нещата се случват в правилна посока, представителите на гражданите, НПО (анкетирани са 90) не само са очертали съществуващи проблеми и изразили мнения и предложения, но са и доловили тенденции. Затова с анализа на резултатите от анкетата и препоръките в настоящия доклад, може да се подпомогне реализирането на целите на проекта, основната от които е постигането на ефективно и професионално партньорско управление с гражданите и бизнеса и подобряване на социално-икономическата среда в резултат на по-открито и отговорно управление в община Иваново, област Русе.

Несъмнено, кметът на Община Иваново и общинската администрация при изпълнение на своите правомощия и задължения се ръководят от принципите на законност, достъпност, качествено административно обслужване и гарантиране на интересите на гражданите, общественения сектор, бизнеса. Проявява се воля за повишаване на прозрачността, публичността и отчетността, както и за утвърждаване на партньорството, като устойчива форма на взаимодействие с гражданското общество. То оценява подобаващо усилията на служителите в администрацията за проява на професионализъм, компетентност и морал при изпълнение на служебните им задължения.

В заключение може да се направи изводът, че проучването е проведено в съответствие с методическите указания и изискванията на проекта; то е осигурило необходимата база от данни, която след обстоен анализ е достатъчна предпоставка за извеждане на достоверни изводи и препоръки. Препоръките, които биха могли да се отправят към администрацията, в една голяма част са известни на служителите от Община Иваново. Те синтезират онова, което искат гражданите на различните населени места и как те виждат развитието на общината. На практика една оценка, която не бива да се пренебрегва, особено когато в нея изпъкват негативното, наличните проблеми. Защото идеята е ясна - да се подпомогне усъвършенстването на някои управленски и административни процеси.

И оттук от съществено значение може да се окаже следването на последните две ПРЕПОРЪКИ:

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

- Подобряване на имиджа на местната власт като гарант на върховенството на закона и като власт, осигуряваща защитата на правата и законните интереси на гражданите;
- Повишаване на капацитета на партньорството, засилване на диалога между администрация, граждани и бизнес, за полезно взаимодействие за подобряване на работата на Община Иваново.

6.2. Мнение изразено в отговор на въпроси чрез анкетиране на служители на общинска администрация Иваново:

1. По какъв повод обикновено комуникирате и взаимодействате с представители на бизнеса, с НПО и гражданите в община - Иваново?

(възможни са повече от един отговори)

- при оказване на административна услуга, отговор на запитвания, жалби и др.;
- за съдействие по изпълнение на техни задачи или решаване на местни или регионални проблеми;
- при партньорство и участие в съвместни проекти, разработване на стратегически документи др.;
- друго /моля посочете/.

Значителната част от респондентите са обслужвали представители на бизнеса, НПО и граждани на общината главно при оказване на административна услуга, отговор на запитвания, жалби и подобни (52%). За съдействие по изпълнение на техни задачи или решаване на местни/регионални проблеми е бил поводът да комуникират с потребителите 33% от анкетираните служители. По-малко са случаите на взаимодействие при партньорство и участие в съвместни проекти, разработване на

----- www.eufunds.bg -----

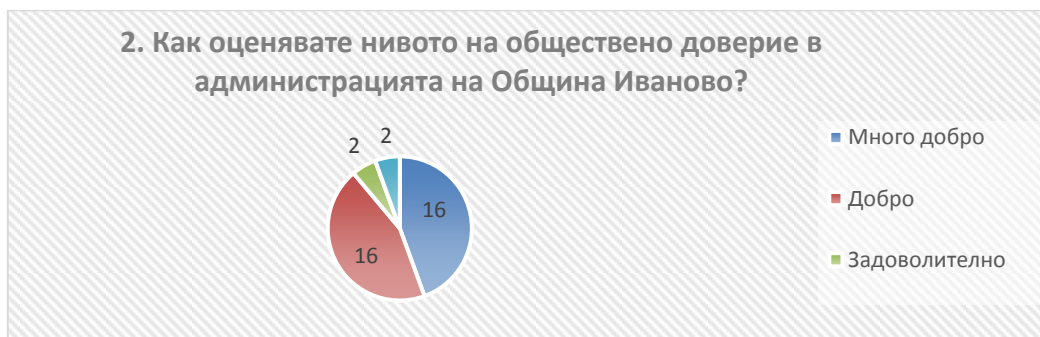
Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

стратегически документи и др. (13%). От отговорите е видно, че само един от анкетираните служители на Община Иваново не е комуникирал/взаимодействал с граждани, НПО и бизнеса - в опцията „друго“ е посочил „не съм запознат“?!

2. Как оценявате нивото на общественото доверие в администрацията на Община Иваново?

- много добро;
- добро;
- задоволително;
- незадоволително;
- не мога да преценя.

Нивото на общественото доверие в администрацията на Община Иваново 88% от анкетираните нейни служители оценяват поравно като много добро и добро! За 6% от тях то е само задоволително, докато останалите 6% от съвкупността не могат да преценят нивото на общественото доверие в администрацията. Няма нито една оценка с алтернативния изцяло отрицателен отговор „незадоволително“! Явно, налице е добро ниво на общественото доверие към местната общинска администрация. Така правилото, че всеки кмет целенасочено работи за спечелването на това важно условие за добро управление. И тъй като хората по принцип са силно критични и почти винаги недоволни, може да се каже, че онова, което не достига за спечелване на високо доверие е в детайлите. Те от своя страна не са едностранчиви, по-сокоро са многопластови и администрацията следва да ги анализира, да реагира адекватно и своевременно.

3. Как установявате степента на удовлетвореност на гражданите от резултатите от работата на администрацията?

- Чрез анкетни проучвания;
- Чрез форма за обратна връзка в интернет страницата;
- Няма такава практика.

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

Друго, моля посочете:

- Всеки недоволен гражданин, има право да звъни и да каже на кмета по всякакъв проблем след което се предприемат действия според възможностите на общината;
- В повечето случаи чрез пряк контакт и разговори с гражданите;
- Чрез установената практика в община Иваново;
- Не съм запозната;
- Питам ги лично.

Отговорите на този въпрос, които до известна степен съдържат в себе си и препоръки към общинската администрация, не случайно предизвикват като че ли противоречива представа за мненията на анкетиранияте служители. От една страна 44% от съвкупността отговарят конкретно – степента на удовлетвореност на гражданите от резултатите от работата на администрацията се установява чрез анкетни проучвания и/или чрез форма за обратна връзка в сайта на Община Иваново. В същото време други 42% са отбелязали, че „няма такава практика“ да се отчита мнението на гражданите?! Това означава, че анкетиранияте или не познават с детайли тази важна част от комуникацията и взаимодействието на ползвателите на услуги с администрацията, или са погледнали повърхностно на въпроса и посочените алтернативни отговори. Интересно е и това, че в обичайния възможен отговор „друго“ 14% от участниците в проучването са написали със свои думи как те установяват степента на удовлетвореност на гражданите – „питам ги лично“, „в повечето случаи с пряк контакт и чрез разговори с гражданите“, „всеки доволен/недоволен гражданин има право да напише имейл, да звъне и да каже, да подаде сигнал чрез сайта и т.н., като всеки сигнал се разглежда и му се отговаря, предприемат се действия според закона и възможностите“. Тези собственооръчно изписани думи показват, че всъщност има практика, която в предходния отговор на въпроса се отрича от посочения значителен брой респонденти. Нещо повече, в открития въпрос „друго“ има и такъв отговор „чрез установената практика на Общината“, което директно е в противовес на посочените конкретни първи два алтернативни отговора.

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

4. Общинската администрация предоставя ли електронни услуги?

- Да, предоставя;
- Не, не предоставя;
- Не ми е известно.

Анкетираните служители тук са почти единодушни и категорично отговора „да, предоставя“ са дали 92% от тях. По-скоро останалите трима от съвкупността, които са отбелязали, че не предоставя или че не им е известно, са го направили поради някакви съмнения, неориентираност в интернет страницата, може би и поради неясната представа за самото понятие. След тези констатации от категоричните отговори от практиката на Община Иваново изводите се налагат от само себе си. Особено след като в сайта ѝ може да се научи всичко, да се влиза в Единния портал за електронно управление, да се ползват електронни услуги, да се прочетат и извадят всички формуляри и други документи, необходими за попълване и представяне пред различни инстанции, и т.н.

5. Според Вас кой аспект от административното обслужване най-много се нуждае от усъвършенстване?

Забележка: Допуска се повече от един отговор

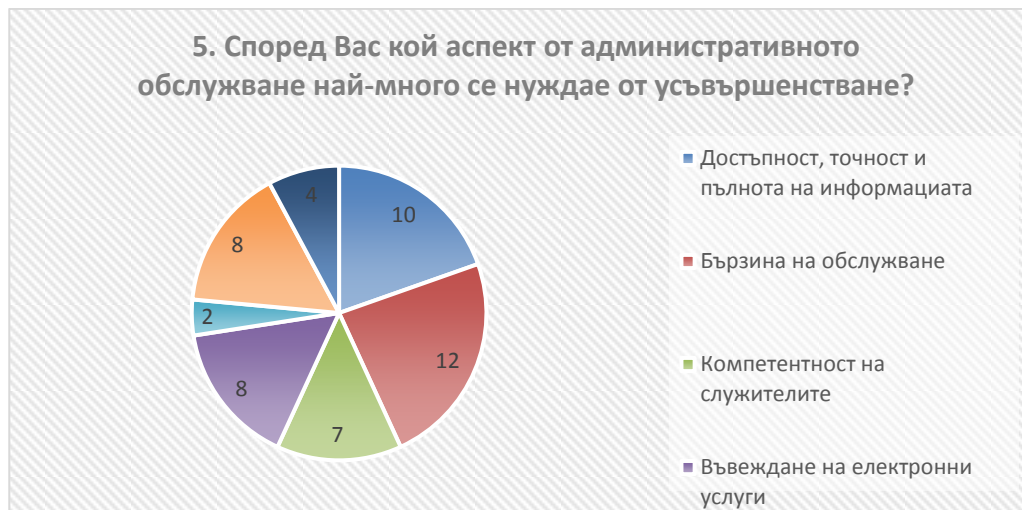
- Достъпност, точност и пълнота на информацията;
- Бързината на обслужване;
- Компетентност на служителите;
- Въвеждане на електронни услуги;
- Работното време;
- Достъпът до деловодството за лица в неравностойно положение;
- Друго, моля посочете:

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

- Повече обучения и въвеждане на новости;
- Развитие на електронните услуги;
- Нямам бележки;
- Информирание на гражданите за правомощието на общината, като институция.

„Бързина на обслужването“ е отговорът, който са дали 23% от анкетираните на един от доминиращите за анализа въпрос. С близък относителен дял е и посоченият аспект „достъпност, точност и пълнота на информацията“ - 20%, което е често споделяно желание на гражданското общество. На следващо място според служителите е необходимо да се подобри достъпът до деловодството на лица в неравностойно положение (16%), което наистина е един от все още нерешените проблеми в национален мащаб. Малко учудващо третото място със същия относителен дял от отговорите е „въвеждане на електронни услуги“. Това е така поради факта, че предоставянето на електронни административни услуги за потребителите е факт за 92% от анкетираните?!, посочен от тях в предходния въпрос №4. Компетентността на служителите е другият аспект от административното обслужване, който според 14% от попълнителите анкетата се нуждае от усъвършенстване. Макар и доста по-малко служители са посочили работното време на Общината, което да бъде съобразено с възможността на потребителите на услуги да я посетят. Интерес представляват две от „друго ваше предложение“, където един от работещите в администрацията е отбелязал, че за подобряване на обслужването трябва да се провеждат повече обучения и въвеждане на

6. Запознати ли сте с нормативните актове, уреждащи дейността на органите на местното самоуправление?

- Да, познавам ги много добре;
- Отчасти - тези които ползвам пряко при изпълнение на служебните си задължения;

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

- Не съвсем, но при необходимост правя справка или ползвам консултация с други експерти;
- Служебните ми задължения не изискват задълбочено познаване;
- Друго, моля посочете:**
 - *Тези, които са свързани с изпълнение на служебните ми задължения – „Да“;*

Повечето от анкетираните служители на общинската администрация (39%) са посочили, че познават само отчасти нормативните актове, уреждащи дейността на органите на местното самоуправление, онези, които ползват пряко във всекидневната си работа. Ако се прибавят към тази категория и отговорилите „не съвсем, но при необходимост правя справка или ползвам консултация с други експерти“ (27%), както и онези 6%, чиито мнения са същите, но са отбелязани в други два от посочените алтернативни отговора, става видно, че повече от две трети от респондентите са запознати предимно с нормативните актове, които ползват пряко. В крайна сметка останалата част от служителите (30%) отбелязват, че познават напълно нормативната база за функционирането на тази институция.

7. Запознати ли сте със стратегическите документи за развитие на общината и вътрешните нормативни документи?

Забележка: Допуска се повече от един отговор

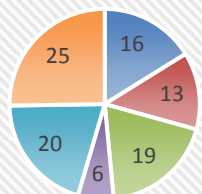
- План за интегрирано развитие на Община Иваново;
- Общ градоустройствен план;
- Бюджет на Общината;
- Програма за енергийна ефективност;
- Устройствен правилник;
- Вътрешни нормативни документи и процедури.

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

7. Запознати ли сте със стратегическите документи за развитие на общината и вътрешните нормативни документи?

- План за интегрирано развитие на община Иваново
- Общ градоустройствен план
- Бюджет на общината
- Програма за енергийна ефективност
- Устройствен правилник

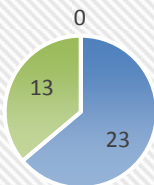
С този въпрос анкетното проучване допълва информацията за степента на познаване на материята, с която служителите в Община Иваново работят. Те отбелязват най-разнообразни отговори, и то по два и повече, тъй като въпросът им дава такава възможност. Не е изненада, че най-много (25%) са обявили, че са наясно с вътрешните нормативни документи и процедури. Вероятно на служителите по-малко им е позната програмата за енергийна ефективност, тъй като едва 7% от тях са я отбелязали. Останалите отговори са почти с еднаква тежест за степента на владееене на стратегическите документи за развитие на общината.

8. Известно ли Ви е тези документи или някои от тях да са били публично обсъждани с гражданите на общината?

- Да, това е практика на администрацията;
- Не, не са обсъждани;
- Не ми е известно;
- Друго, моля посочете

.....

8. Известно ли Ви е тези документи или някои от тях да са били публично обсъждани с гражданите на общината?

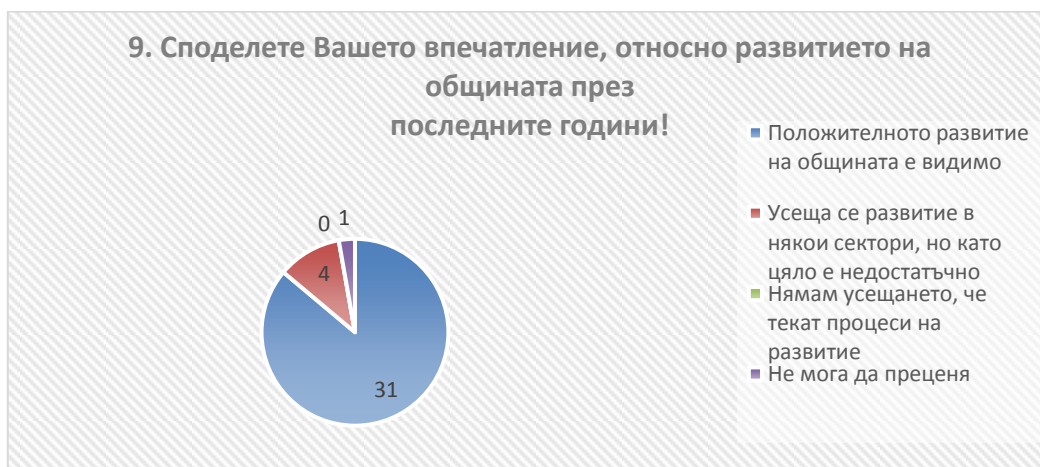
- Да, това е практика на общината
- Не, не са обсъждани
- Не ми е известно

Въпрос №8 до голяма степен допълва предходните два, които дават представа доколко служителите са наясно с практиките в дейността на администрацията като цяло. Почти две трети (64%) от респондентите са отговорили в чисто положителна посока – че публичното обсъждане на цитираните вече стратегически и вътрешни нормативни документи или само на някои от тях с гражданите е практика на общинската администрация. Отговорът „не, не са обсъждани“ не е отбелязан нито един път, но за сметка на това на 36% от служителите не им е известно дали това се прави?! Явно, най-вероятно те не са се интересували, не са „забелязали“ или просто не им се е налагало да участват в такива обсъждания, инициирани и организирани от институцията, в която работят.

9. Споделете Вашето впечатление, относно развитието на общината през последните години!

- Положителното развитие на общината е видимо;
- Усеца се развитие в някои сектори, на като цяло е недостатъчно;
- Нямам усещането, че текат процеси на развитие;
- Не мога да преценя.

С категоричен отговор, че общото ниво на компетентност е ниско и недостатъчно, не се е ангажирал нито един от участниците в проучването. Напротив, общинските служители, които са представители на различни позиции в йерархията и в „skalata на знанията и уменията“, конкретизират и всъщност поравно оценяват нивото на компетентност като напълно достатъчно и според изискванията или пък като високо, но за част от служителите, и недостатъчно – за другата част, които не покриват изискванията за длъжността. Отговорът „не мога да преценя“ е даден само в 1 анкета, а „нямам усещането, че текат процеси на развитие“ в нито една, което показва, че служителите имат впечатление относно развитието на общината през последните

----- www.eufunds.bg -----

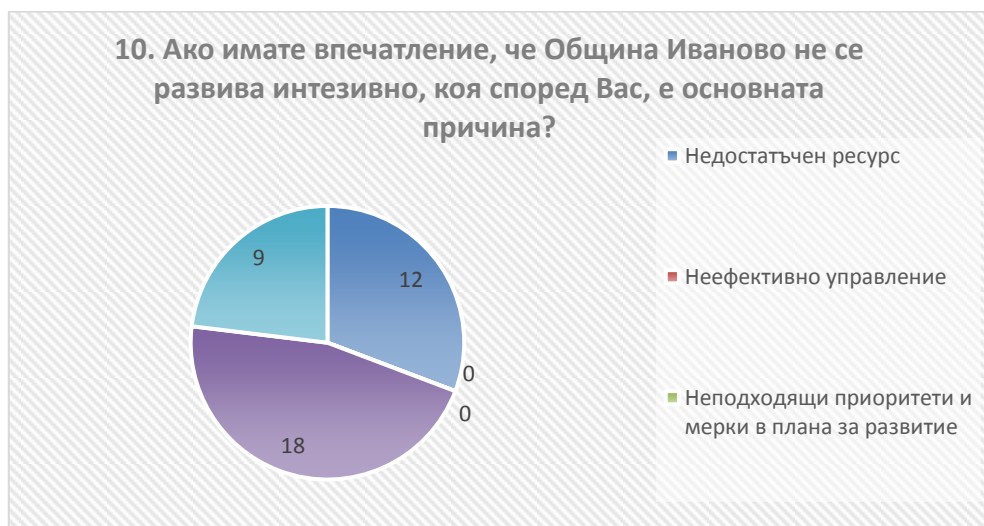
Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

години. За значителната част от респондентите (86%) това развитие е положително и е видимо, а за всеки трети развитието като цяло не е достатъчно, а се усеща само в някои сектори, което говори и за желанието им това са бъде преодоляно.

10. Ако имате впечатление, че Община Иваново не се развива интензивно, коя според Вас, е основната причина?

- Недостатъчен ресурс;
- Неефективно управление;
- Неподходящи приоритети и мерки в плана за развитие;
- Неблагоприятна среда и неадекватна държавна политика за развитие на общините;
- Не мога да преценя.

На този въпрос, касаещ основната причина, поради която община Иваново не се развива интензивно, анкетираните служители са посочили два от четирите алтернативни отговора – „недостатъчен ресурс“ и „неблагоприятна среда и неадекватна държавна политика за развитие на общините“ (съответно 31% и 46%). Не изненадва фактът, че никой не е отбелязал останалите два варианта – тези, че причината може да са „неефективно управление“ или „неподходящи приоритети и мерки в плана за развитие“. Вероятно част от неотговорилите са се „пренасочили“ към удобното „не мога да преценя“, с което фактически не открояват никаква причина.

11. Кои са основните проблеми и фактори, които възпрепятстват устойчивото развитие на Община Иваново?

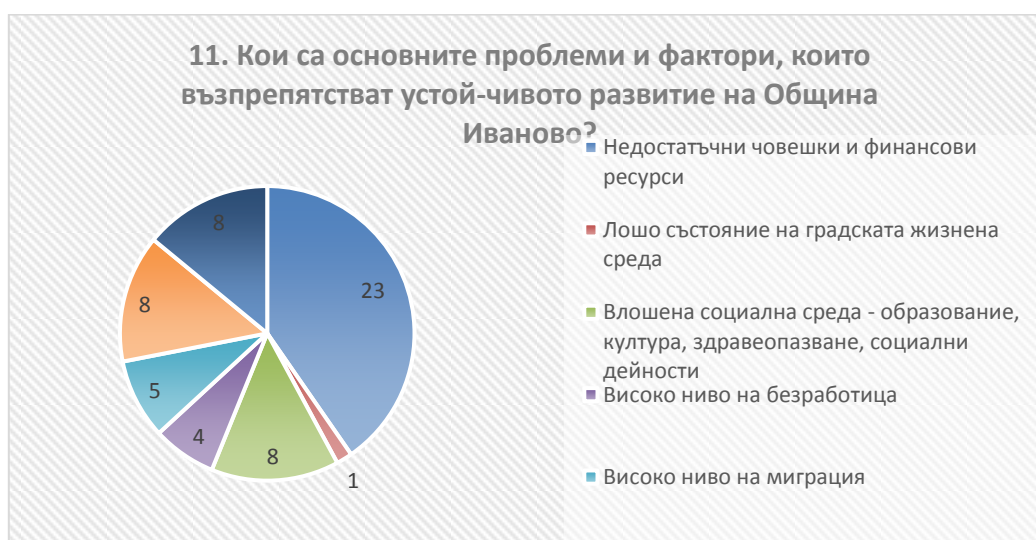
----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

Забележка: Може да посочите повече от един отговор!

- Недостатъчни човешки и финансови ресурси;
- Лошо състояние на градската и жизнената среда;
- Влошена социална среда - образование, култура, здравеопазване, социални дейности;
- Високо ниво на безработица;
- Високо ниво на миграция;
- Ниска инвестиционна активност;
- Не мога да преценя.

Не случайно този въпрос е провокирал голям брой и разнообразни отговори – общо 57. Според участниците в проучването най-много проблеми, които възпрепятстват устойчивото развитие на община Иваново, създават недостатъчните човешки и финансови ресурси (40%). Сред основните проблеми са посочени също ниската инвестиционна активност и влошената социална среда (по 14%), както високите нива на миграция и безработица (съответно 9% и 7%). Осем от анкетираните не са изразили своето мнение и са добавили своя познат щрих към въпроса – „не мога да преценя“.

12. Как оценявате реализираните от Общината проекти, финансирани със средства от Европейски фондове и програми?

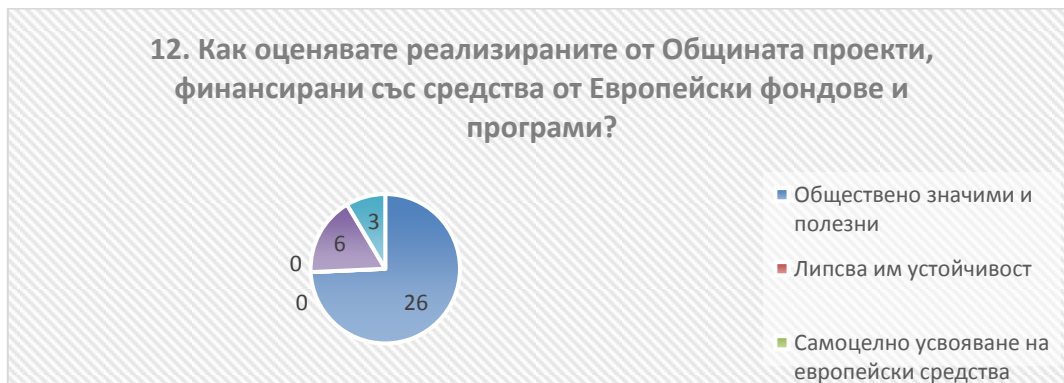
- Обществено значими и полезни;
- Липсва им устойчивост;
- Самоцелно усвояване на европейски средства;
- Не мога да преценя;

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

Не съм запознат.

Значителното представителство на служителите, попълнили анкетата (74%) оценяват европейските проекти като обществено значими и полезни. С друг алтернативен отговор не се е ангажирал нито един от останалите участници в проучването. Те може би „скрито присъстват“ в отговорите на са другите 26% от съвкупността, които са отбелязали, че не могат да направят преценка или не са запознати с тази проблематика.

13. Според Вас в каква насока трябва да се насочат усилията на Общината за решаването на проблемите на гражданите на община Иваново?

- Грижа за пътищата в общината;
- Транспортна свързаност между населените места;
- Грижа за възрастните хора;
- Развитие на социалните услуги за уязвими групи;
- Привличане на инвестиции;
- Грижа за задържане на младите хора в общината;
- Не мога да преценя;
- Друго, моля посочете:

➤ *Повишаване на правната култура на гражданите.*

На този въпрос, търсец отговори накъде да се насочат усилията за подобряване на дейността на администрацията за решаването на проблемите на хората в общината, като

www.eufunds.bg

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

възможни са посочени и шестте алтернативи. Това е обяснимо, тъй като респондентите в битността си на служители в администрацията конкретно са работили за преодоляването на тези проблеми. Затова и без да е посочена възможността за даване на повече от един отговор, те са го направили. Най-често се предлага да се положат повече усилия за привличането на инвестиции и за задържането на младите хора в общината (съответно 24% и 23%). За други от анкетираните като конкретни стъпки в положителна посока биха допринесли грижата за пътищата в общината (15%) и подобряването на транспортната свързаност между населените места (20%). Трети залагат на грижата за възрастните хора, както и на развитието на социалните услуги за уязвимите групи (по 8%). Разбира се, макар и само да е един, не липсва и безличният отговор „не мога да преценя“.

14. Кои от принципите за добро управление са присъщи на Вашата администрация?

Забележка: Може да посочите повече от един отговор!

- Върховенство на правото и неутралност;
- Устойчивост и дългосрочна ориентация;
- Стабилно финансово управление;
- Ефективност и ефикасност;
- Отчетност;
- Административен капацитет и компетентност;
- Етично поведение и отзивчивост;
- Откритост и прозрачност;
- Задоволяване на обществения интерес;
- Инициативност и иновативност;
- Културно разнообразие и социално единство.

Отговорите на този въпрос са най-многобройни, може би защото респондентите оценяват собствената си администрация. С някои изключения, отделните алтернативни отговори са почти поравно по брой – като относителен дял между 10 и 13%. За залегнали като присъщи и допринасящи за доброто управление във всекидневната им дейност анкетираните служители отчитат принципите откритост и прозрачност, ефективност и ефикасност, устойчивост и дългосрочна ориентация, етично поведение и отзивчивост, задоволяване на обществения интерес, стабилно финансово управление. Според участниците в проучването като принципи за добро управление следва да се прибавят и компетентността, отчетността, инициативността и иновативността, върховенството на правото и неутралността, както и културното разнообразие и социалното единство (тук отговорилите варират между 4 и 8%).

15. Как оценявате нивото на компетентност на служителите в администрацията?

- Като напълно достатъчно и отговаря на изискванията;
- Компетентността на част от служителите е висока, но има и такива, които не покриват изискванията;
- Общото ниво на компетентност е ниско и недостатъчно;
- Не мога да преценя.

С категоричен отговор, че общото ниво на компетентност е ниско и недостатъчно, не се е ангажирал нито един от участниците в проучването. Напротив, общинските служители, които са представители на различни позиции в йерархията и в „skalата на знанията и уменията“, конкретизират и всъщност поравно оценяват нивото на компетентност като напълно достатъчно и според изискванията или пък като високо, но за част от служителите, и недостатъчно – за другата част, които не покриват изискванията за длъжността. А „не мога да преценя“ като отговор е даден от само един чиновник, което може да се тълкува и като даден ей-така – за цвят при този въпрос...

16. От какви краткосрочни обучения имат нужда служителите, за да повишат капацитета си за обслужване на бизнеса, НПО и гражданите?

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

Забележка: Може да посочите повече от един отговор!

- Опресняване на знанията по нормативната уредба за регионално развитие;
- Опресняване на знанията по местно самоуправление и местна администрация;
- Опресняване на знанията по устройство на територията;
- Съвременни техники за информация и комуникация в администрацията;
- Друго, моля посочете:**
- По нормативна уредба при важни промени в законодателството в конкретната област;
- Практики относно международното сътрудничество.

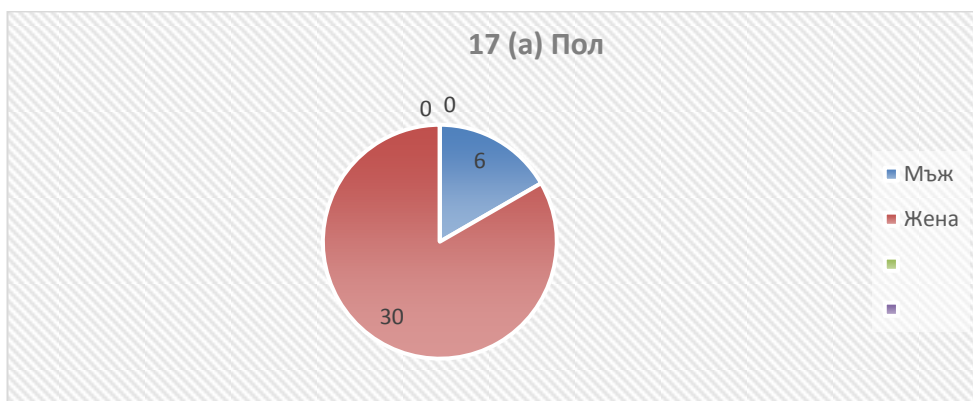

Краткосрочното обучение по „съвременни техники за информация и комуникация в администрацията“ са посочили като предпочитание 26% от анкетираните. Според други за повишаването на капацитета им за обслужване на бизнеса, НПО и гражданите ще допринесе опресняването на знанията по нормативната уредба за регионално развитие и на знанията по местно самоуправление и местна администрация (по 19%). Част от работещите в администрацията, попълнили анкетата, добавят и необходимостта от актуализация на знанията по устройство на територията - 12%. Двама от участниците в допитването залагат на „друго“, като са посочили нуждата от усвояване на „практики относно международното сътрудничество“, и на обучение „по нормативната уредба при важни промени на законодателството в конкретна област“. Макар и с малки условности, породени от факта, че не малка част от представителите на администрацията (21%) не могат да преценят какво да отговорят на въпроса, разбирането за необходимостта от краткотрайни обучения на служителите е налице.

17. Демография

(а) Пол

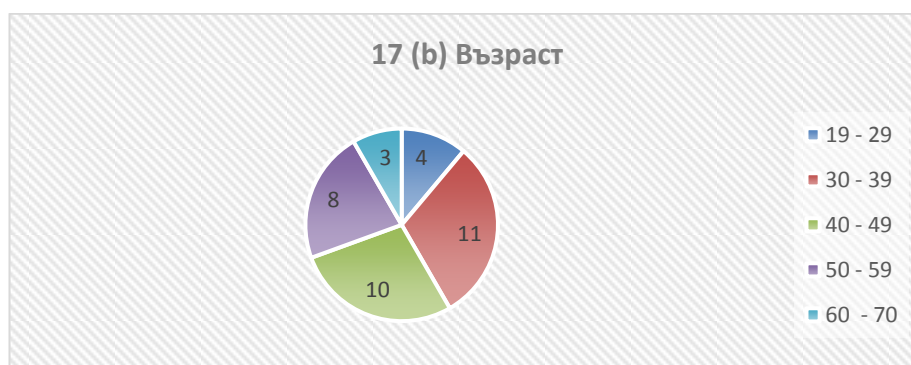
- мъж;
- жена.

В рамките на анкетата са проучени **общо 36 (тридесет и шест) респонденти**, представители на местното самоуправление и на различни служебни позиции в общинската администрация – в повечето от общо 13-е населени места (броят на анкетираните надвишава с 6 планирания обем). Преобладават експертните длъжности, които са двойно повече от участвалите в допитването специалисти и ръководни дейци. Извадката осигурява достатъчна представителност, както и представя нужното разнообразие на избраната съвкупност (като служебна позиция, образователен ценз, възраст и пол), което позволява да се изведат необходимите констатации и изводи. От анкетираните в проучването общо 36 (тридесет и шест) служители в администрацията на Община Иваново, мъжете са 6, а жените – 30 , т.е. съответно 17% и 83%. Резултатът е случаен и съотношението по пол дава само една обща представа за представителството в общинската администрация. Това съотношение не е от съществено значение за проучването.

(b) Възраст

- 19-29;
- 30-39;
- 40-49;
- 50-59;
- 60-70.

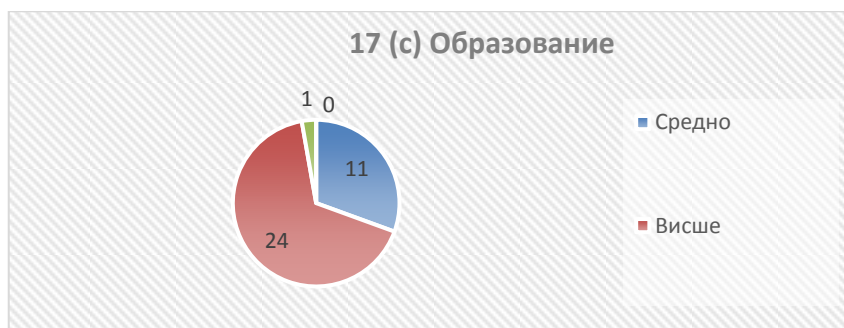

Резултатите от попълнената анкета в частта възрастов диапазон показват, че повече от половината (общо 59%) от представените в анкетата са във възрастовите граници 30-39 и 40-49 години, а другите 22 на сто от анкетираните са във възрастовия обхват 50-59 години. Във възрастовия диапазон 60-70 години са 11% от изследваната общност. Сред участниците в проучването от младежката група – 19 до 29 години са едва трима от анкетираните служители на Общината. С други думи, възрастовата структура е с превес на служители със значителен житейски и професионален опит, но пък носи доста по-малка представителност на мненията за младите им колеги по темата.

(с) Образование

- Средно;
- Висше;
- второ висше или следдипломна квалификация.

Преобладаващата част от анкетираните в проучването общо 36 служители в Общината и кметствата са с висше образование – общо 25 или 70% от съвкупността. Останалите 11 представители на администрацията са със средно образование. Тази силно изразена доминация на респондентите с висше образование съответства на важното условие в общинската администрация да работят образовани служители, което говори и за по-висок административен капацитет, предполага и по-точен поглед, качество на изказаните мнения.

18. Служебна позиция:

www.eufunds.bg

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

От общо 36 (35 са посочили служебната си позиция в администрацията) респонденти преобладаващата част са работещите на експертни длъжности в Община Иваново – 51 на сто от анкетираните, като съотношението на останалите от съвкупността - тези на ръководни длъжности и на специалистите - е съответно 26% и 23%. От изследваната извадка е видно, че от експертните длъжности най-много са младшите експерти - 9, главните са 4, а един е старши експерт. В тази служебна класификация са още 1 старши юрисконсулт и 3 инспектори. По отделните въпроси с едно добро представителство е и групата на ръководните длъжности – трима кметове, един заместник-кмет и 5 кметски наместници в различни населени места в общината.

6.2.1. Анализ на отговорите от анкетното проучване сред служителите в администрацията, кметове и кметски наместници в община Иваново.

В така очертаните по-долу четири раздела (*наименованието е взето произволно, за по-добра отчетливост*) от анкетата **въпросите са групирани по няколко признака** - да се установят поводите за комуникиране и взаимодействие на общинската администрация и кметствата с гражданското общество и бизнес структурите, степента им на информираност и нивото на обществено доверие и удовлетвореността на гражданите от работата на администрацията; оценка за организацията на административното обслужване, от какво то се нуждае за усъвършенстване; разбирането на респондентите за компетентност, ниво на информираност и професионализъм на служителите от общинската администрация, необходимостта от обучения; за развитието на общината, възпрепятстващите го проблеми и фактори, усилия за подобряване на работата за решаване на проблемите на гражданите.

За удобство и прегледност в края на всяка една от отбелязаните по-долу групи ще се извличат общи констатации, изводи и препоръки, които са съществена част от анализа на анкетното проучване.

6.2.1.1. Раздел 1. Взаимодействие на общинската администрация и кметствата с гражданското общество и бизнес структурите, услуги и обществено доверие. */Анализ на резултатите от въпроси от 1 до 4/.*

С тази група от въпроси анкетното проучване цели да установи кои са най-честите поводи за комуникиране на служителите с граждани, НПО, представители на бизнеса, каква е степента на удовлетвореност на тези ползватели на административни услуги от работата на служителите, предоставя ли Общината електронни услуги, както и нивото на обществено доверие в администрацията. От тяхното (не само моментно) състояние и гъвкавост ще зависи по-нататъшното развитие в положителна посока на взаимодействието между администрацията и гражданите. Взаимният процес, при който

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

двете заинтересовани страни не само да поддържат активна комуникация помежду си, но и да повишат нейната ефективност. В този смисъл Община Иваново цели широката общественост да бъде запозната с нейната работа, обществото, гражданските и бизнес организациите да получават достатъчно, компетентни и прозрачни административни услуги.

Резултатите от проучването дотук водят до извода, че Община Иваново, с съвременен осмислената помощ на своя сайт, провежда добра информационна политика, старае се рационално да използва възможните канали за информиране и комуникация с гражданите, бизнес структурите, нестопанските организации и т.н. За това са показателни и публикуваните в интернет страницата информационни масиви, които включват най-разнообразни и многопосочни рубрики с полезна за работата на администрацията информация, необходими упътвания и уточнения, анкети за обратна връзка и контакти, разбира се, и постоянно допълвана с нови данни и възможности за електронни услуги.

Интересен извод може да се направи от така поставения въпрос пред служителите за нивото на обществено доверие в администрацията. Защото те самите работят за спечелване на общественото доверие, трябва сами да оценяват неговата степен. Но от друга страна пък, те имат предимството да направят своята оценка от две различни позиции – вътрешна позиция, в качеството им на служители в администрацията, и като външни наблюдатели - граждани на общината. В случая тяхната оценка е комплексна, но като резултат до голяма степен се прекрива с оценката на другите анкетираните обществени групи – граждани, НПО и бизнес структури. А това е показателно, че тя не е пристрастна, а по-скоро правдоподобна.

Може да се подчертае, че измерването на удовлетвореността на гражданите от работата на администрацията е постоянен процес, защото тяхната оценка е най-меродавна, тя така да се каже е от непосредствената практика. А използването на различни форми, методи и инструменти за това я прави по-пълноценна, обогатява обратната информация. Според резултатите от анкетата е видно, че администрацията използва някои от тях – анкетни проучвания, форми за обратна връзка в интернет страницата, специална пощенска кутия. Но явно това не е достатъчно, щом остава „незабелязано“ от цели 42% от анкетираните служители, отговорили, че не знаят за такава практика на администрацията?!

Естествено има какво още да се изисква по отношение на осигуряването на по-добра информираност на обществеността. От друга страна гражданите и отделните юридически лица могат и следва да проявяват и те по-голям интерес и повече разбираемост към работата на местното самоуправление и местната администрация, и то на Община Иваново в частност. С така направената уговорка могат да се извлекат няколко ПРЕПОРЪКИ за подобряване степента на информираност:

- Общинската администрация трябва още по-активно да използва различните - познати и неформални - комуникационни канали за информиране на широката общественост относно целия процес от своята работа;

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

- Осигуряване и поддържане на ефективна комуникация между служителите в общинската администрация, гражданите, НПО и бизнес структурите, въвеждане на иновативен механизъм за обратна връзка помежду им;
- Публикуването на интернет страницата на Общината текстове да се редактират по-прецизно и поднасят по възможност по-кратки и на по-ясен език, тъй като една, макар и малка част от тях не са напълно разбираеми за много от субектите на гражданското общество.

6.2.1.2. Раздел 2. Аспекти от административното обслужване, които се нуждаят от усъвършенстване, принципи за добро управление за администрацията. /Анализ на резултатите от въпроси 5 и 14/.

Групата от тези два въпроса са насочени към проучване на мнението на служителите за административното обслужване и принципите за добро управление, акцентът е от какво се нуждае то и доколко те са присъщи на тяхната администрация. Ако се приемат отговорите на въпрос №5 в тяхното многообразие и се отчете близостта на предпочитанията, то това говори за добра атестация за работата в Общината, от една страна, и за адекватна оценка кой аспект от административното обслужване трябва да се усъвършенства, от друга страна.

Когато се заговори за прилагането на принципите за добро управление, фокусът несъмнено се пренася в полето на общественото доверие – именно то пряко зависи от тяхното спазване и се оценява от гражданите, НПО, бизнеса, т.е. практически от всеки потребител на административни услуги. В анкетната карта като възможни отговори са включени основните и общоприетите принципи за добро управление и попълните я респонденти са направили един сполучлив опит за самооценка на собствения си стил на работа. Прави впечатление, че в ползрението на служителите са влезли основно онези принципи на добро управление, които са измерими по някакъв начин и са обект на т.нар. обществен контрол – задоволяване на обществения интерес, стабилно финансово управление, отчетност, устойчивост и дългосрочна ориентация, ефективност и ефикасност, етично поведение и отзивчивост, откритост и прозрачност. Към други принципи са се отнесли някак по-пестеливо, може би са ги прочели като по-обща или са се колебали доколко именно те – административният капацитет и компетентността, върховенството на правото и неутралността, инициативността и иновативността, културното разнообразие и социалното единство, трябва да са водещи, тъй като и без това за тях е сигурно, че са присъщи на администрацията и не би могло да не се спазват... В крайна сметка, принципите за добро управление са тези, които скъсяват пътя, преодоляват съществуващо недоверие между граждани и администрация. Тяхното успешно прилагане повдига степента на удовлетвореност от работата на служителите, увереността, че администрацията действа законосъобразно, а не своеволно.

От направените изводи става ясно, че по отношение на административното обслужването служителите в Община Иваново добре визират, че има какво още да се желае и че това е свързано с организацията на работа в самата институция, с

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

осигуряването на обучение за повишаване на професионалната компетентност, с постигането на повече разбираемост в предлаганите за попълване документи.

Като по-обща ПРЕПОРЪКИ би могло да се дадат:

- Ако работното време е проблем за гражданите, да се въведе удължено работно време на Центъра за административно обслужване, чрез осигуряване на дежурство в часовете, които са извън обсега на обичайното работно време на гражданите;
- По-осезателно наличие на екипност на работата в администрацията и колективно решаване на проблемите - като гарант за устойчиво развитие и задоволяване на очакванията на гражданите.
- Повишаване капацитета на партньорските организации за съвместна работа при осъществяване на принципите на добро управление на администрацията.

6.2.1.3. Раздел 3. Компетентност, ниво на информираност и професионализъм на служителите от общинската администрация, необходимост от обучения. /Анализ на резултатите от въпроси от 6 до 8, 15 и 16/.

Ясно е, че администрацията упражнява и развива дейности, които подпомагат работата на органите на изпълнителната власт. В този смисъл тя е с точна организационна и йерархична структура, функциите и служебните задължения на служителите са регламентирани в нормативната уредба и вътрешните устройствени документи, която те трябва, а и добре познават. Резултатите от проучването показват, че на това задължително условие специалистите, експертите и ръководителите от Община Иваново категорично отговарят. Едва ли е нужно да се подчертава, че този извод се прави с уговорката, че изявленията на служителите са откровени и обективни. Обстоятелството, че по-голямата част от тях са заявили познаване само на нормативната уредба, пряко свързана с преките им задължения или ползват консултация при необходимост, също е приемливо, въпреки че по-широка правна култура и умение правилно да се тълкуват и интерпретират нормите никога не е излишна?! По отношение на стратегическите документи за развитие на общината, с които служителите в работят, се оказва, че са им като че ли по-малко познати – например, програмата за енергийна ефективност са отбелязали едва 7% от тях. Естеството на всекидневната работа на отделните специалисти, експерти или ръководни кадри е различна, което и обяснява до известна степен нееднаквата тежест на владееене на стратегическите документи за развитие на общината – като общия градоустройствен план, бюджета на общината, плана за интегрирано развитие и др. Но, устройствения правилник, който урежда организацията на дейността на общинската администрация, функциите и числеността на отделните структурни звена, както и взаимодействието с гражданите и другите институции, е документ, чието непознаване (макар и само от по-малко от половината респонденти) не е добър атестат.

Като че ли винаги една самооценка се приема с известни резерви. Не само защото се смята, че тя е плод на субективизъм, на излишно себелюбие или на напompено

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

самочувствие от страна на близко обкръжение. Всъщност, хубаво е, че служителите имат самочувствие и лична убеденост за притежаването на определени качества, но и че в оценката за личната им подготвеност и професионалната годност се изтъква необходимост от още обучение, което осигурява надграждане на тяхната квалификация, придобиване на нови познания и умения, усвояване на добри практики. Още повече, че днешната динамика на развитие във всички сфери на живота налага непрекъсната промяна на нормативните актове, повишени изисквания към управлението и обслужването, приемането на нови стандарти. В този смисъл само организираното системно, макар и краткосрочно обучение може да гарантира бързото навлизане на служителите в новостите и адаптивност към очевидните нови изисквания. Че то не бива да се приема като самоцелно и непотребно, е видно от конкретиката в отговорите на анкетиранияте, макар че една трета от тях са посочили, че не могат да преценят от какви обучения имат нужда служителите, за да повишат чрез това свое допълнително (може и да се нарече) усилие капацитета си за обслужване на гражданите и бизнеса! Прави впечатление обаче и още нещо - че една трета от анкетиранияте не могат да преценят в какво да се обучават, което дава съмнение дали пък не отговарят автоматично на въпроса?!

Трудно е да се даде някаква по-конкретна ПРЕПОРЪКА след тези констатации и направените изводи от практиката на общинската администрация. Но все пак необходимостта от постоянно усъвършенстване на качествата, квалификацията и компетентността на служителите – професионални, комуникационни, работа в екип и т.н., е гаранция за силен административен капацитет, за стриктното и отговорно изпълнение на задачите. А оттам и своевременното решение на проблемите на хората в общността.

- Задълбочен процес и системност в провеждането на по-високо образование и перманентно обучение на служителите, ориентирано към развиване на компетентност, професионална годност, етично поведение, покриващо изискванията за поколения напред;
- Поддържане и непрекъснато повишаване на административния капацитет на служителите чрез участия в евро проекти, семинари и конференции, обмяна на добри практики.

6.2.1.4. Раздел 4. Развитие на общината, възпрепятстващи го проблеми и фактори, усилия за подобряване на работата за решаване на проблемите на гражданите. /Анализ на резултатите от въпроси от 9 до 13/

Налагащият се извод от отговорите на първия въпрос от тази група (№9) е, че през последните години Община Иваново се развива положително и това е видимо. Такава е оценката на служителите, макар че някои са с нюанса, че развитието се усеща само в определени сектори. В следващите въпроси се задълбочава „ролята“ в анкетата на онези взаимосвързани звена, които дават своеобразна картина на недостигащото, за да може общината да се развива устойчиво. Един от проблемите, които възпрепятстват това

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

развитие е ниската инвестиционна активност, за наличието на която, разбира се, е необходима подходяща инвестиционна среда. А тя е резултат както от общото влияние на различни политически, икономически и социални процеси, така и от местната/регионалната политика на управляващите, които макар и да са относително ограничени от различни фактори, трябва да правят повече за привличане на външни инвеститори. Сред проблемните фактори, възпрепятстващи устойчивото развитие на общината, най-много посочвания събират недостатъчните човешки и финансови ресурси – 40%, с по 14% следват ниската инвестиционна активност и влошената социална среда. Високите нива на безработица и на миграция са следващите в списъка на предпочитанията, докато лошото състояние на градската и жизнената среда е осезаем индикатор само за един от анкетираните служители. Дали пък една благоустроена и облагородена градска среда не създава видимост в усещането на гражданите за развитие на тяхната община?!

Прави впечатление, че по някои от въпросите в анкетите служителите са отговорили, че не могат да преценят. Вероятно те или наистина не са запознати с детайлите от административната практика, или на преден план излиза навикът да се застраховат с такъв отговор, защото иначе трябва да бъдат по-категорични, а не биха искали да се ангажират с това. Така е при въпроса за основната причина, поради която общината не се развива интензивно, както и при въпроса за реализираните европейски проекти, където в по една четвърт от дадените ототговори конкретната оценка е ... липсата на преценка.

Естествено, в този ред за потърсената чрез анкетата оценка не е маловажно и това как администрацията представя пред обществото своята дейност по проекти, финансирани от европейски фондове и програми - как се огласяват възможностите за участие и по какви европроекти кандидатства, печели и изпълнява самата администрация, кои са евентуалните партньори и пр.

Ако се проследят отговорите на последния въпрос от тази група (№13), то мненията на служителите „в каква насока трябва да се насочат усилията на Общината за решаването на проблемите на гражданите“ не изненадват – нито с броя си (въпреки че не е посочено, че се допускат повече отговори, почти всеки от респондентите е дал поне по два), нито с убедителността, с която са дадени. Възможните отговори са конкретни, визират основни и важни аспекти от дейността и функциите на Общината, които загатват, детайлизират какво непосредствено заетите с административното обслужване смятат, че е наложително да се направи. Впрочем, приемането на дадените отговори като конструктивни от страна на местното самоуправление би дало добри резултати. Например, привличането на инвестиции и задържането на младите хора в общината, както и осъществяването на така мечтатата на тукашните хора за транспортна свързаност между населените места. Естествено, в полезрението на анкетираните служители е и необходимостта от повече и адекватни грижи за пътищата в общината, грижата за възрастните хора и развитието на социалните услуги.

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

Общата съвкупност на резултати по тези четири последни въпроса от анкетата, направените от служителите оценки и предложения формират и ПРЕПОРЪКИ в обсъжданата посока:

- Въвеждане на по-ефективни форми на граждански контрол – ефективен, дори да е само с цел популяризиране на работата на общинската администрация;
- Засилване на гражданското участие при вземането на ефективни управленски решения, което би осигурило по-голяма прозрачност и видимост в действията на общинската администрация, би довело до повишаване на общественото доверие.

6.2.2. Изводи и препоръки от анкетното проучване сред служители в администрацията на община Иваново

Местното самоуправление и дейността на местната администрация винаги са насочени към хората и решаването на техните проблеми. И огласяването на същността на работата на администрацията на Община Иваново, на категоричността и спецификата на правилата и критериите, осигуряването на прозрачност на работата и функциите на провежданата политика в полза на гражданите на местната общност ще разсеят в известна степен съмненията за перманентната „виновност“ на институцията. Разбира се, ако това се прави, възниква въпросът дали се прави по подходящ начин?! Защото от направеното проучване е видно, че нещата се случват в правилна посока, тридесет и шестте служители не само са очертали съществуващи проблеми и изразили мнения и предложения, но са и доловили тенденции. Затова с анализа на резултатите от анкетата и препоръките в настоящия доклад, може да се подпомогне изпълнението на целите на проекта, основната от които е постигането на ефективно и професионално партньорско управление с гражданите и бизнеса и подобряване на социално-икономическата среда в резултат на по-открито и отговорно управление в община Иваново, област Русе.

Приоритетите и проблемите относно развитието на общината и участието на гражданите във формирането на политики на местно ниво, доверието в работата на общинската администрация като цяло, степента на общественото доверие, основните аспекти от административното обслужване, които най-много се нуждаят от усъвършенстване, кои мерки биха подобрили и развили компетентността на служителите - са в основата на въпросите и потърсените мнения в анкетата. Те целят да се даде една обща оценка, като се установи и степента на обективност на участниците в проучването – отзовалите се и попълнили анкетата 36 представители на местното самоуправление и на различни служебни позиции в администрация на Община Иваново.

В не малка част от въпросите анкетираните са отговорили, че един от факторите, които провокират разминаване между Общината като институция, като система и гражданите, е неразбирането как всъщност функционира системата. Водещото в работата на една общинска администрация е спазването на законите и нормативната

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

уредба. За да работят качествено служителите, те трябва да са професионално компетентни, бързи и вежливи. А когато хората виждат, че системата не работи по начин, по който те очакват, веднага критиката е, че администрацията е виновна, че е непрофесионална, некомпетентна, изникват различни подозрения за корупция, шуробаджанщина и подобни. Спокойствието и балансът са много важни за един служител, призван да обслужва гражданите, НПО, бизнеса, стажът, натрупаният чисто житейски опит – също. В този смисъл и респондентите са доловили, че начинът, по който могат да се преодолеят тези различия и неразбиране е чрез повече отвореност на администрацията към гражданското общество. Тя не трябва да е някаква непозната, затворена система, а гражданите, и най-вече младото поколение, трябва да могат да се запознаят с дейността ѝ не само като страни в процес.

Своевременното огласяване на резултатите от попълването на анкети за оценката на гражданите и останалите ползватели на административни услуги, за нормативната уредба, осигуряването на прозрачност по провеждането на търгове и конкурси, процедури за обществени поръчки, реагирането на жалбите и сигналите на гражданите ще допринесат за по-добрата информираност и за доверието в местната администрация. Знае се, че това се прави, но все пак някои по-обща ПРЕПОРЪКИ биха се отразили благоприятно:

- Да се повишава взаимодействието между местното самоуправление и местната администрация и гражданите, НПО и бизнеса и се стимулира диалогът с тях;
- По-често да се провеждат обществени проучвания по общозначими или конкретни въпроси за улавяне на настроенията и мненията на гражданите и бизнес структурите;
- В сайта на Общината своевременно да излизат информации за хода на административни дела с висок обществен интерес, а не те да се коментират като слухове.

На базата събраната информация и направения SWOT анализ ще се направят препоръки, а следователно и ще се предприемат действия относно активизирането на гражданите, и структурите на гражданско общество за участие в процеса на формулиране, изпълнение и мониторинг на политики, както и повишаването на капацитета на СГО за участие при вземането на решения на местно ниво.

Включването на гражданския сектор в процеса на вземане на решения от една страна подпомага преодоляването на негативните нагласи на населението спрямо местните органи на управление и от друга страна повишава качеството на разработваните политики на местна власт, респективно тяхното ефективно прилагане.

Сътрудничеството може да се изразява например в Съвместно разработване на проекти и програми с общинско значение; Участие на всички заинтересовани страни в разработване на стратегии за местно развитие, в т.ч. и общински план за развитие; Съвместни действия за решаване на значими за местната общност проблеми; Включване на представители на НПО и бизнес, работещи на територията на Община Иваново, включително и граждани, в работни групи, експертни съвети и други

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

консултативни органи за разработване на актове на общината; Включване на представители на НПО, бизнеса и гражданите в състава на постоянните и временните комисии на общинския съвет и други инициативни, в които биха подпомогнали местната власт в процеса на формулиране, изпълнение и мониторинга на политиките.

Община Иваново дава възможност на гражданите да участват активно в обществения живот чрез провеждане на обществени обсъждания на планове и проекти, анкетни проучвания и обществени консултации.

Липсата на интерес на по-голяма част от гражданския сектор за участие във формулирането, изпълнението и мониторинга на местните политики е проблем, който е идентифициран и от общинската администрация, която трудно провежда необходимите обсъждания в областта на местните политики и разработването на стратегическите документи на Община Иваново.

Като положителен факт можем да отбележим активното участие и съпричастност на ръководствата на училищата, детските заведения, кметовете на населени места в процеса на подготовка и реализиране на съвместни дейности, вкл. разработване на проекти, финансирани със средства на ЕС.

Към момента в Общината се спазва нормативна рамка и процедурите сътрудничество между общинската администрация и гражданския сектор, най-вече по при провеждането на обществени обсъждания, които са законово регламентирани. Също така, общинския съвет и комисиите са отворени за граждани, но същите не се посещават. Към заседанията на общинския съвет и комисиите няма интерес от страна на гражданите.

7. КРАТЪК ДОКУМЕНТАЛЕН АНАЛИЗ НА ЕВРОПЕЙСКИ ПРАКТИКИ ЗА РАБОТАТА НА НПО С МЕСТНИТЕ И РЕГИОНАЛНИ ВЛАСТИ В СТРАНИ-ЧЛЕНКИ НА ЕС.

Един от важните документи на европейско ниво, водещи до подобряване на гражданското участие е разработената европейска Стратегия за иновации и добро управление. Основната цел на тази Стратегия е да мобилизира и стимулира действия от страна на заинтересованите страни на национално и местно ниво, така че гражданите на всички европейски страни да се възползват от доброто демократично местно управление посредством постоянното подобряване на качеството на местните публични услуги, ангажиране на населението в обществения живот и провеждане на политики, съответстващи на законно обосноваваните очаквания на хората.

Сътрудничеството между публичните власти, вкл. и местната власт) и организации на гражданското общество (структурите на гражданското общество) се развива значително през последните няколко години в държави по целия свят и продължава да расте и да се оформя на базата на за местните нужди. На лице е тенденция за разширяване на обхвата и формите на сътрудничество и за институционализиране на това партньорство, за да се гарантира неговата приемственост и устойчивост. Публичните власти признават, че едно жизнено и устойчиво гражданско общество допринася и допълва местната администрация за справяне с нуждите и позволява на гражданите да станат активни участници в обществото. Структурите на гражданското общество играят решаваща роля в този

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

процес, тъй като чрез тях гражданите се организират и по-ефективно изразяват законния си интерес.

СГО обикновено се развиват от интересите на местата, в които живеят и се стремят да намерят най-доброто решение за възникващите проблеми в рамките на местната общност. Често те създават и използват иновативни идеи, които по-късно могат да бъдат разширени до различни области на дейност и предоставяне на услуги. СГО очертават нуждите на гражданите и са в състояние да реагират бързо на възникващите нужди без дълга и бюрократична процедура. В същото време те привличат ресурси и изграждат капацитет в областите, в които работят. Гражданският сектор разбира местните нужди, може да идентифицира проблемите и да участва в процеса на формулиране, изпълнение и мониторинг на политики на местно ниво, с цел подобряване на условията на живот в конкретната община.

7.1. Определение за добри практики за целите на анализа.

За целите на настоящия анализ под добра практика ще разбираме: "Процес за създаване на условия и възможности за структурите на гражданското общество да се повиши техният капацитет и възможности за участие в процеса на формулиране, изпълнение и мониторинг на политиките на местно ниво". Идентифицирането и прилагането на добрите практики в областта на активното взаимодействие между гражданския сектор и местната власт е основата на развитите на всяка една община, респективно води до подобряване на качеството на услугите и живота на жителите в общината.

Активното участие на структурите на гражданското общество в процесите на формулиране, изпълнение и мониторинг на политиките на местно ниво ще доведе от една страна до намаляване на разходите за реализиране на публични политики, а от друга страна до повишаване на тяхното качество и удовлетвореността на живеещите на територията на общината. Недостатъчният финансов ресурс и квалифициран човешки потенциал на местно ниво, поради обезлюдяването на малките населени места са основните причини за липсата на инвестиционен интерес към Община Иваново. Привличането на стратегически инвеститори е съществен фактор за развитието на общината и задържането на младите хора.

7.2. Някои общи констатации от проучвания на добри европейски практики за включване на гражданите в процеса на вземане на решения

В процеса на провеждане на фокус групите, интервютата и въпросниците към представителите на целевите групи, администрацията и структурите на гражданското общество, като основен проблем относно взаимодействието между администрацията и структурите на гражданско общество се очерта ниската активност и слаба заинтересованост на гражданите, бизнеса и нестопанския сектор за участие в процеса на формулиране, изпълнение и мониторинг на политиките на местно ниво.

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

От друга страна представителите на гражданското общество споделиха, че не са достатъчно актуални каналите за получаване на информация и не се използват възможностите на съвременните информационни технологии. В тази връзка, за да се подобри този процес, а именно да се създаде необходимия интерес за активно взаимодействие между СГО и администрацията, следва както от страна на администрацията, така и от страна на гражданския сектор да се направят необходимите стъпки.

8. ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:

Настоящият анализ установявайки състоянието, възможностите и капацитета на гражданите и гражданския сектор за работа с местната власт, при формулирането, изпълнението и мониторинга на общинските политики за устойчиво местно развитие, и привличане на инвестиции, дава основание да се направят следните ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ за по-доброто взаимодействие между гражданския сектор и местната администрация на територията на община Иваново:

8.1. Изводи:

- 1) Недостатъчен интерес от представителите на бизнеса, нестопанския сектор и гражданите за участие в изготвянето, изпълнението и мониторинга на местни политики за устойчиво местно развитие;
- 2) Недостатъчна лична мотивация и гражданска ангажираност;
- 3) Недостатъчна активност, увереност от страна на гражданите;
- 4) Необходимост от по-добро и активно комуникиране на информацията относно начините за участие на структурите на СГО;
- 5) Необходимост от подобряване на експертния капацитет на представителите на гражданския сектор;
- 6) Липса на сформирани и функциониращи работни групи/ консултативни съвети или други организирани форми на представителите на СГО по различни теми и/или политики;
- 7) Необходимост от повишаване на капацитета на общината при идентифициране, разработване и прилагане на инициативи за включване на гражданите в процеса на вземане на формулиране, изпълнение и мониторинг на местни политики за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции в община Иваново;
- 8) Участниците във фокус-групите в интервютата заявяват, че са достатъчно добре информирани, но желаят да се разнообразят каналите за комуникация с представителите на гражданския сектор, като това се отнася особено за по-младите хора в общината;
- 9) Голяма част от участниците във фокус-групите и интервютата споделят, че се обръщат към общината и комуникират с представители на общината (*най-често кмета*) когато имат лични мотивите или проблеми, като гражданите се обръщат към местната власт и по проблеми, чието решаване не е в тяхната компетенция – относно ремонт и рехабилитация на пътищата от републиканската пътна мрежа, водоподаването,

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

електроснабдяване и други, които са приоритет на национално ниво и не могат да бъдат решени на местно, но пък местното ръководство може да сигнализира на по-високото ниво;

10) По-голяма част от участниците, представители на гражданския сектор заявяват, че предпочитат да споделят своите проблеми лично с кмета на Общината, в рамките на приемния му ден. Това са предимно хора на възраст над 30 години. По-младите хора почти нямат интерес към местните политики;

11) Представителите на различните етноси на територията на Община Иваново също искат да участват в комуникацията и в процеса на взаимодействие. С оглед на социалния статус на част от тази група хора, съществуват и възникват редица проблеми на местно ниво и се налага общината да ги решава, като взема под внимание тяхното мнение и желания. За това активно работят здравни и образователни медиатори, включително се разчита и на местните лидери на ромската общност;

12) При възникване на казус и търсене на решение, участниците споделят, че не разчитат на кореспонденция или някакъв друг установен механизъм, а обикновено търсят личен контакт с лица от администрацията;

13) По думите на участниците във фокус-групите и интервютата и въпросниците, каналите и средствата за информация не са достатъчни за да обхванат по-голямата част от гражданите, особено младежите до 29 г., които основно използват социалната мрежа Фейсбук.

14) Липсата на доверие у гражданите относно ефективността на различните форми на гражданско участие постигането на желаната промяна е от решаващо значение за активното участие на гражданското общество процеса на формулиране, изпълнение и мониторинг на местни политики за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции в община Иваново.

15) Представители на неправителствения сектор и бизнеса смятат, взаимодействието между местната власт и СГО не са на много добро ниво, тъй като е недостатъчен експертния капацитет както на местната администрация, така и на СГО. Не са достатъчни уменията от страна на местната администрация, за това как да събира заинтересованите страни в процеса на формулиране, изпълнение и мониторинг на местни политики, за устойчиво местно развитие и привличане на инвестиции в община Иваново, как да провежда консултации и/или обсъждания по определени теми/ политики, как да ги анонсира пред заинтересованите страни, как да ги включват в дискусиата, и как да модерират тази дискусия, с цел да извлекат най-добрите идеи и предложения от участниците в процеса. Т.е. необходимо е да се подобри експертизата и капацитета на администрацията за взаимодействие с гражданското общество от една страна, а от друга страна, много често и малкото присъстващите от страна на СГО на обществени обсъждания, не са истинските заинтересовани страни от конкретния проблем и/или нямат необходимия капацитет за дискутиране на темата/политиката, което води до липса на действително обсъждане, тъй като няма експертна основа, на базата на която може да се проведе диалог;

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

16) Често по време на обществените обсъждания присъстват не хора, които са заинтересовани и/или имат необходимите компетенции, а такива които нямат ангажименти, имат свободно време, не винаги имат уменията да са част от обществен дебат, липсва им умението да са конструктивни участници в дебат между спорещи заинтересовани страни. Обикновено реалния бизнес е големия отсъстващ в обществените обсъждания, което е основен проблем, когато се дискутират политики в областта на устойчивото развитие и привличането на инвестиции на територията на Община Иваново;

17) На територията на община Иваново съществува и работи Местна инициативна група /МИГ/. МИГ е сдружение с нестопанска цел, регистрирано по Закона за юридическите лица с нестопанска цел. МИГ представлява институционализирана форма на публично-частно партньорство при равнопоставено участие на местната власт, бизнеса и неправителствения сектор на местно ново /МИГ-ът обхваща територията на Община Иваново и Община Две Могили/. МИГ-ът може да участва активно във формулирането, изпълнението и мониторинга на политики на местно ниво, като разработва и прилага средносрочни Стратегии за местно развитие, които са финансово обезпечени от ПРСР и ОПРЧР. МИГ-а е един допълнителен инструмент за оживяване на община Иваново.

Изводите от настоящия анализ биха могли да бъдат основополагащи при разработването на оценките и препоръките свързани с подобряване на гражданското участие в процесите на формулиране, изпълнение и мониторинг на общински политики и законодателство.

8.2. Препоръки

1) Необходимо е, общинската администрация още по-активно да използва различните комуникационни канали за информиране на широката общественост относно целия процес от своята работа, като текстовете на интернет-страницата да се формулират с по-ясен език, а рубриките „новини“, „фестивали и празници“, „обяви“ да се актуализират по-често, особено по въпроси интересоващи гражданите, новоприети нормативни документи, правни и социално-икономически казуси от българската и европейската практика.

2) Важно е, да се оптимизира начина на разясняване на предимствата, които има предоставянето на административни услуги по електронен път, които и сега са налични в обновения сайт на Общината - образци формуляри, заявления и други документи, като се стимулира тяхното използване.

3) Препоръчително е, по-често да се провеждат обществени проучвания по общозначими или конкретни въпроси за улавяне на настроенията и мненията на гражданите и гражданските организации с цел въвеждане на по-ефективни форми на граждански контрол – дори да е само за популяризиране на работата и функциите, които изпълнява Общината, като се стимулира диалогът между гражданите, бизнеса и общинската администрация.

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

4) При евентуална възможност работното време на Центъра за административно обслужване на общината, да бъде съобразено с това по-голям брой потребители да могат да го посещават и ползват търсените и предоставени услуги.

5) Продължаване на традиционно добрата работа за подобряване на екипността в дейностите на администрацията и колективно решаване на проблемите - като гарант за устойчиво развитие и задоволяване на очакванията на НПО и гражданите, в това число и чрез повишаване капацитета за сътрудничество с партньорските организации, за съвместна работа при осъществяване на принципите на добро управление на общинската администрацията.

6) Провеждане на непрекъснат процес и системност за по-високо образование и перманентно обучение на служителите, ориентирано към развиване на компетентност, професионална пригодност, етично поведение, покриващо националните и изискванията на ЕС.

7) Поддържане и непрекъснато повишаване на административния капацитет на служителите чрез участия в евро проекти, семинари и конференции, обмяна на добри национални и европейски практики.

8) Въвеждане на още по-ефективни форми на граждански контрол, като се засили гражданското участие при вземането на ефективни управленски решения, което би осигурило по-голяма прозрачност и видимост в действията на общинската администрация, би довело до повишаване на общественото доверие.

9. ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Видно е че, съществуват разнообразни практики, стимулиращи взаимодействието между местното управление и гражданския сектор. Креативност и задълбочено планиране са само два от ключовите елементи, обещаващи успешен резултат за съвместните действия между всички заинтересовани страни с оглед подобряване на процесите на взимане на решения и ефективно и ефикасно управление на местно ниво. Важно е да се отбележи, че в посочените по-горе практики, местните власти отделят внимание на СГО, поради което методите, които използват за активизирането им са добре обмислени, структурирани, добре планирани и не на последно място с участието на най-доброто, с което разполагат, като експерти в съответните области.

Изброените практики не са изчерпателни, но са полезни и относими към настоящата ситуация в Община Иваново по отношение на политиките на устойчиво развитие и привличане на инвестиции. Тяхното прилагане би могло да насърчи заинтересованите страни и те да станат по-инициативни и отговорни в процесите на формулиране, изпълнение и мониторинг на политиките на местно ниво.

Европейска практика е общините да се насърчават в разработването на целеви програми и дейности според техните собствени приоритети. Много партньори използват този повод да създадат постоянни местни съвети, насочени към специални групи в общността. Тези институции позволяват на конкретни групи от граждани, които

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

често са слабо представени, да получат възможност да бъдат по-ангажирани в процеса на вземане на решения на местно ниво, и да се създаде и развие култура на участие сред тези участници в тяхната общност. Чрез активното взаимодействие между гражданското общество и местната администрация се подобряват процесите на формулиране, изпълнение и мониторинг на политиките от една страна, а от друга страна гражданите са мотивирани и ангажирани дългосрочно, осъзнавайки, че са полезни за своята община и че техните идеи се реализират.

10. ИЗПОЛЗВАНИ ДОКУМЕНТИ И ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ

1. Договор от Лисабон за изменение на Договора за Европейския съюз и на Договора за създаване на Европейската общност (ОВ С 306, 17.12.2007 г.); влиза в сила на 1 декември 2009 г.

2. Европейска харта за местното самоуправление Страсбург, 15.х. 1985

3. Европейски кодекс за добри практики на администрацията

4. Участие на НПО в процесите на изработване на политики и закони. Сравнителен анализ:

http://bcnl.org/uploadfiles/documents/grajdansko%20uchastie/uchastie_srvnitenen.pdf

5. Европейска стратегия за иновации и добро управление на местно ниво: <https://www.mrrb.bg/bg/administrativno-teritorialno-ustrojstvo/dobro-demokraticno-upravlenie/evropejska-strategiya-za-inovacii-i-dobro-upravlenie-na-mestno-nivo/>

6. Конституцията на Република България

7. Закон за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление

8. Закон за местното самоуправление и местна администрация

9. Закон за достъп до обществена информация

10. Закон за административно-териториалното устройство

11. Административно-процесуалният кодекс

12. Стратегия за развитие на държавната администрация 2014-2020 г.

13. Стратегия за иновации и добро управление

14. Участие на НПО в процеса изработване на политики и закони, Сравнителен анализ, Български център за нестопанско право.

15. Официалната електронната страница на Община Иваново - <http://www.ivanovo.bg/>

16. План за интегрирано развитие на община Иваново 2021 – 2027 г.

17. Общински план за развитие на община Иваново 2014-2020 г.

18. Годишен доклад за наблюдение изпълнението на Общинския план за развитие на Община Иваново за периода 2014–2020 г.

19. Общински план за развитие на Община Иваново за периода 2014 – 2020 г.-

----- www.eufunds.bg -----

Проект №BG05SFOP001-2.025-0007, „За бъдещо развитие на община Иваново“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд

Този документ е създаден в рамките на проект BG05SFOP001-2.025-0007-C01 „За бъдещо развитие на община Иваново“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“ по процедура , BG05SFOP001-2.025 - Повишаване на гражданското участие в процесите на изпълнение и мониторинг на политики и законодателство.

Отговорността за съдържанието на този документ принадлежи на неговите съставители. Той не отразява мнението на Управляващия орган и/или Европейската Комисия. Авторите не носят отговорност за използване на данни и информация от този анализ от трети страни.